

Združenje kovinske industrije

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
Podatki in gospodarjenje

2021

Poslovanje kovinske industrije v letu 2020

Pričetek poslovnega leta 2020 je bil obetaven. Knjige naročil so se polnile in poslovanje je teklo gladko – a le do sredine prvega kvartala, ko so se pričele težave: najprej z dobavami iz Azije, nato pa v marcu in aprilu tudi upad naročil dotlej nepoznanih obsegov.

Izbruh epidemije je prinesel povsem nove izzive poslovanja. Podjetja v panogi kovinske industrije so prioritetno poskrbela za varovanje zdravja zaposlenih in tem ukrepom prilagodila delovne procese.

Prizadevanjem za ohranjanje delovnih mest so sledile še težave pri nabavi surovin, materiala, polizdelkov in komponent. Ob zmanjšanem obsegu povpraševanja se je v prvi polovici leta 2020 povečala negotovost zaradi odpovedi že posredovanih naročil pa tudi ohromljene logistike, ki je bremenila odpremo izdelkov do kupcev. Podjetja so se soočala z vse daljšimi dobavnimi roki vhodov in splošnim poslabšanjem razmer na trgu, motena je bila dobava surovin in sestavnih delov ter transport. Nekatera podjetja so bila zato prisiljena zmanjševati obseg proizvodnje, kar je kljub ukrepom vlade za pomoč gospodarstvu vplivalo tudi na zaposlovanje.

Prilagajanje dnevno se spreminjačim pogojem na trgu kot vpliva ukrepov držav za zajezitev širjenja bolezni je hromilo gospodarsko dejavnost. A druga polovica leta je prinesla povečanje naročil in ob novi fleksibilnosti procesov je večina podjetij v veliki meri uspela nadomestiti izpad poslovno katastrofalne pomladi 2020.

mag. Janja Petkovšek, u.d.i.s.

direktorica GZS-Združenja kovinske industrije

Podatki in ocena gospodarjenja kovinske industrije v letu 2021

Izdal in založilo: GZS Združenje kovinske industrije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Vsebina: GZS Združenje kovinske industrije

Tisk: Birografika d.o.o.

Naklada: 100 izvodov

Ljubljana, avgust 2021

ISSN 1854-2050

Združenje kovinske industrije

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

Podatki in ocena gospodarjenja v letu 2020

Ljubljana, avgust 2021

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

Že v letu 2020 smo zastavili program strateške transformacije, sprememba na tržišču pa so ta proces le še pospešila. Optimiramo portfelj proizvodov in se usmerjamo na proizvode s potencialom globalne rasti ter možnostjo izboljšanja produktivnosti proizvodnje z višjo stopnjo standardizacije, avtomatizacije ter z metodami vitke proizvodnje.

Pripravljamo nov večji investicijski paket v najsodobnejšo proizvodno opremo, ki poleg ciljev dobičkonosnosti zasleduje tudi cilje produktivnosti, vrhunske kakovosti ter vedno močneje poudarja samo avtomatizacijo in vitke metode pri organizaciji dela. Slednji dve sta zelo pomembni pri zagotavljanju fleksibilnosti podjetja v togem tržišču delovne sile, kot je v Sloveniji.

Kot najbolj pozitivno izkušnjo v letu 2020 bi izpostavil zavzetost zaposlenih. Z zavzetimi zaposlenimi se lahko tudi krizno leto kot je bilo 2020, preživimo relativno stabilno. Kljub vsem težavam oziroma nevarnostim, ki so za nas bile predvsem nove in se z njimi še nismo srečevali, dela nismo zaustavljali. Kljub vsem tveganjem in nejasnostim, smo ostali v pogonu ter skupaj prebrodili in uspešno zaključili preteklo leto.

Prve znake okrevanja tržišča smo zaznali že jeseni lansko leto. Pozitivni trendi so se nadaljevali in v začetku leta 2021 smo že ugotavljali, da lahko pričakujemo močno povpraševanje v celiem letu 2021. Gre za visoko dinamiko tržišča, saj v 2021 pričakujemo približno 30% rast glede na 2020, presegli pa bomo tudi rekordni leti 2018 in 2019. Vsekakor gre tu za lepo priložnost, ki je deloma rezultat okrevanja tržišča ter krepitve tržnega deleža naših kupcev, ki sodijo večinoma med večja vodilna globalna podjetja, deloma pa uspešnih preteklih razvojnih projektov novih proizvodov. Po drugi strani pa gre v našem primeru tudi za resna tveganja izgube zaupanja naših kupcev v kolikor njihovim potrebam ne uspemo slediti. Naši proizvodi, večinoma namenski, na tržišču praviloma nimajo alternative in vsakršno pomanjkanje lahko tudi za daljše obdobje zaustavi proizvodne linije naših kupcev. Zato je v tem obdobju naša največja skrb kako zagotoviti kapacitete za rast v letu 2021 in prihodnjem letu.

Podobno kot v obdobju rasti leta 2018 je tudi v 2021 največji izviv pravočasno zagotoviti delovno silo. Vidimo dva ključna problema: šibak lokalni bazen razpoložljive delovne sile, ki se ob vsakem povečanju potreb zelo hitro izprazni, ter nerazumno dolge administrativne postopke zaposlovanja tujcev. Na slednjem je absolutno čas, da končno nekaj izboljšamo, saj ne moremo zagotavljati prožne odzivnosti na potrebe tržišča, če je potrebno samo na pridobitev delovnih dovoljenj čakati tri do štiri mesece. Resne omejitve pri razpoložljivosti delovne sile so glavna omejitev rasti podjetja in tudi naših dobaviteljev v lokalnem okolju, vse ostalo imamo: dobre proizvode, dostop do tržišč, kapital za perspektivne investicije in kompetenten strokovni kader.

**Aleš Bizjak, Poclain Hydraulics d.o.o.
predsednik UO Združenja kovinske industrije**

Poslovno leto 2020 je bilo vsestransko pestro in nepredvidljivo; z virusom, ki je okužil ne samo posamezne, ampak tudi poslovno okolje. Do konca leta nismo imeli niti cepiva niti zadostnih ukrepov, da bi se v poslovнем smislu virus ne dotaknil skorajda vsakega podjetja. Največja dodana vrednost preteklega leta bila velika doza pridobljenih znanj in izkušenj, kako v tako hitro spremenljivi situaciji pravilno ukrepati, kako zaščitit svoje zaposlene in posel, ki se je kljub vsemu ob velikih omejitvah in precej neznanih nevarnosti odvijal. Porušile so se nekatere tradicionalne zakonitosti ekonomije, predvsem tiste, vezane na povpraševanje in porabo in s tem povezanimi stroški surovin, energentov in podobno. Zavedanje globalne prepleteneosti se je v realnosti demonstriralo s precejšnimi težavami pri pretoku in dobavljalosti materialov, predvsem vezano na trgovanje z Azijo.

Turbulentna poslovna situacija nas je pripeljala na prelom leta 2021. Vroče - hladno poslovno leto zahteva posebne ukrepe, napore in predvsem sposobnost predvidevanja, ki presega ustaljene standarde. Po zelo dobrem prvem kvartalu smo sedaj soočeni s padci naročil, ki pa so zelo nepredvidljivi in se dejansko zgodijo čez noč. Ni pravega vzorca, je pa jasno, da je globalna prepleteneost in povezanost tako pozitivna, kot tudi usodna za vse. Pomanjkanje polprevodnikov, težave s transportom predvsem iz Azije, podražitve surovin, energentov in še kaj bi lahko dali v košarico povzročiteljev nihanja naročil na tržišču. Ocenjujemo, da bo ta situacija še naprej predvsem nepredvidljiva, hkrati pa upamo, da bo druga polovica leta vsaj kar se naročil tiče pozitivnejša.

**Andrej Poklič, GKN Driveline Slovenija d.o.o.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**

Podjetje Nafta strojna je v letu 2020, 70% realizacije ustvarilo z lastnimi produkti za procesno industrijo. Izstopali so projekti za energetsko panogo s področja protipožarne zaščite in oprema za dvig okolske varnosti objektov za hrambo tekočih goriv. Pomemben razvojni napredek je bil napravljen tudi na področju uporabe in vgradnje avstenitnih kovinskih materialov. Preostanek prodaje se je realiziral v segmentu strojegradnje in storitvah. V podjetju so se dosledno izvajali ti. proti-koronski ukrepi, kot posledica pandemije Covid-19. Spoštovanje ukrepov in hitro zamejevanje okužb je bilo pogoj, da smo obratovali praktično neprekiniteno deset mesecev. Podjetje je bilo delno zaprto samo v času takoj po razglasitvi epidemije, pozneje je neprekiniteno obratovalo, upoštevaje vsa zdravstvena navodila. Prodaja in poslovni izid sta bila tako zmanjšana za 15% v primerjavi z letom 2019. Poslovanje v letu 2020 je bilo v glavnem stabilno z vidika vseh finančnih kazalnikov. Koristili smo protikoronske ukrepe, ki jih je pripravila Vlada, vendar v zelo omejenem obsegu. Izvedene so bile nujne naložbe.

Poslovni model podjetja je v veliki meri takšen, da od zaposlenih zahteva občasno odsotnost s stalnega prebivališča, kar je bil edini prevladujoč vzrok za nezaželeno fluktuacijo. Precej komercialnih aktivnosti iz leta 2020 bo dobilo končni epilog v naslednjih letih. S pridobljenimi podatki na področju novih projektov, pa smo lahko samo delno zadovoljni glede novih priložnosti za leto 2021. Zaradi epidemije je postala večina investorjev zelo previdnih. Posledično se pričakovani posli zamikajo. To bo imelo vpliv na poslovni izid tekočega leta. Kljub vsemu je podjetje začetek leta 2021 pričakalo v relativno dobrni finančni kondiciji, ne glede na posledice epidemije, tako da se lahko sooča z vsemi novimi izzivi.

Mag. Drago Franko, Nafta strojna d.o.o.

Poslovanje Creine d.d. in njenih poslovnih enot je bilo v teku leta 2020 podvrženo številnim izzivom in preizkušnjam, ki jih v času priprave budgeta za leto 2020 v nobenem primeru nismo pričakovali oz. bili nanje kakorkoli opozorjeni kaj šele pripravljeni. Načrtovali smo poslovno rast, investicije v posodobitev tehnologije, zaposlovanje in tudi dober poslovni rezultat. Na osnovi rasti prodaje v predhodnem letu 2019, izboljšanju poslovnih rezultatov, vloženih naporov v prodaji in splošnega pozitivnega stanja na naših ključnih trgih so bila ta pričakovanja povsem realna.

Zgodilo pa se je nekaj povsem nepričakovanega in posledično smo bili soočeni s številnimi izzivi kako se na najbolj racionalen in za podjetje še vedno dovolj učinkovit način dnevno/tedensko/mesečno odzivati na nenaden pojav epidemije Covid- 19, ki je z vso svojo silovitostjo povzročila širom Evrope razpad ustaljenih dobavnih verig, zapiranja trgovin in proizvodnje pri naših dobaviteljih in kupcih, obolenosti pri zaposlenih ali njihovih družinskih članih, posledično izpadu proizvodnih kapacitet, padcu prodaje, itd... Tako kot mnoga druga podjetja slovenske kovinske industrije se je tudi Creina d.d. znašla na trenutke v poslovno precej turbulentnih okoliščinah, ki so terjala hitro in učinkovito ukrepanje, da smo obvladovali poslovanje skozi najbolj zahtevne mesece kar se da zanesljivo in stabilno.

Epidemijo smo občutili v dveh valih. V prvem spomladanskem je škodljivo vplivala na dobavo komponent za proizvodnjo cistern v poslovni enoti Kmetijska mehanizacija in povzročila je zaprtje maloprodaje v Creinini trgovini. Prav tako je prišlo do večjih zaostankov na prodajnih projektih v poslovni enoti Peči, predvsem v odnosu do strateškega kupca v Italiji in v odnosu do že vzpostavljenih intenzivnih projektnih aktivnosti pri procesu strateškega povezovanja z novim francoskim kupcem. Zaradi tega smo beležili padec prodaje na vseh navedenih segmentih. V drugem jesenskem valu smo morali prav tako zapreti maloprodajo peči in to ravno na vrhuncu prodajne krivulje kar se je rezultiralo v bistveno manjši prodaji od načrtovane. Soočali smo se z odsotnostmi s strani zaposlenih zaradi lastne obolenosti ali obolenosti njihovih družinskih članov in zardi tega izgubo delovnih kapacitet v vseh poslovnih enotah. Za izpolnjevanje dobavnih rokov pri nekaterih projektih smo morali vložiti velike napore, da smo se izognili pogodbenim penalom in drugim morebitnim posledicam. S hitrim in zanesljivimi internimi ukrepi, s pomočjo podpore odlokov Vlade RS in PKP zakonov smo kljub padcu prodaje v višini -12 % skozi vse leto obvladovali likvidnost, ohranili obstoječi potencial zaposlenih, minimizirali investicije in poslovno leto 2020 zaključili z dobičkom. V pomoč so nam bila tudi sredstva, ki smo jih v posameznih mesecih prejemali na osnovi PKP zakonov.

V 4. kvartalu I. 2020 smo zaznali hitro rast cen repromaterialov, predvsem pločevin kar sicer ni še toliko vplivalo na same stroškovne strukture v poslovnih enotah v letu 2020, bolj je to zaskrbljujoče, ker se je trend hitre rasti cen še nadaljeval v prvi polovici leta 2021. Eden letošnjih največjih izzivov je kako v največji možni meri prenesti te podražitve na stran kupcev in hkrati intenzivno izboljševati vse notranje procese za povečevanje poslovne učinkovitost in rezultate poslovanja poslovnih enot in Creine d.d.

V prvi polovici leta 2021 imamo zelo dobro rast prodaje, ki se nadaljuje tudi v drugi polovici leta in z večjim obsegom prodaje in proizvodnje bomo lažje obvladovali stroškovne strukture v poslovnih enotah, ki so precej pod vplivom visoke rasti pločevin in komponent. Rast prodaje pa že povzroča nove izzive in sicer na področju zagotavljanja delovnih resursov in temu področju posvečamo v letošnjem letu veliko pozornosti. Sprejemamo ustrezne ukrepe, da lahko povečan obseg naročil realiziramo v predvidenih rokih.

**Ivan Rupnik, Creina d.d.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO	3
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2020	8
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu	11
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji	12
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	14
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2010 DO 2020	15
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	15
2.2. Število družb v kovinski industriji	17
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	18
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	18
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	19
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	21
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	23
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	25
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	27
 5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25	27
5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov	27
5.1.2. Družbe	29
5.1.3. Izvoz	30
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	30
5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)	32
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	33
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	34
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)	35
 5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28	36
5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav	36
5.2.2. Družbe	38
5.2.3. Izvoz	39
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	39
5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)	41
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	42
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)	43
5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	44

5.3. PROIZ. MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29	45
5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic.....	45
5.3.2. Družbe	46
5.3.3. Izvoz	47
5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	48
5.3.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)	49
5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1).....	50
5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proiz. prikolic, polprikolic (SKD 29.2).....	51
5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3).....	52
5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	53
5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, str. dela in izvoz proiz. drugih vozil in plovil.....	53
5.4.2. Družbe	54
5.4.3. Izvoz	55
5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	55
5.4.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)	56
5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	57
5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	58
5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	59
5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	60
5.5.1. Prihodek, zaposl., dod. vrednost, str. dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav	60
5.5.2. Družbe	61
5.5.3. Izvoz	62
5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	63
Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33).....	63
5.5.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)	64
5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1).....	65
5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2).....	66
6. SEZNAM GRAFOV.....	67
7. SEZNAM TABEL.....	67
8. VIRI.....	68

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2020 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2020

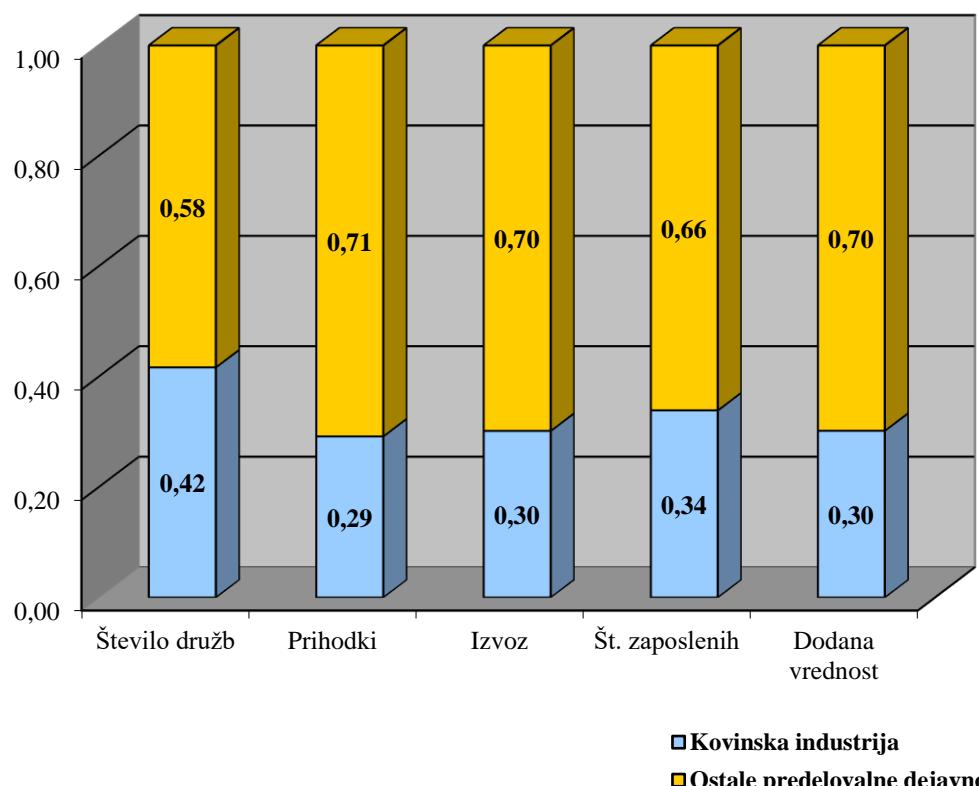
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2020 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti, UL RS 69/07, 17/08, ki je začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav izvzemši dejavnost 25.5 (prašna metalurgija)
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja neelektričnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikladic, izvzemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvzemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in neelektričnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 29% (8,8 mrd €), v izvozu 30% (6,4 mrd €), v številu zaposlenih 34% (ca. 62.000), ustvarijo pa 30% (2,7 mrd €) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

	Slovenija	predelovalne dejavnosti	kovinska industrija			
	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	Index 20/19
Število družb	68.125	101,40	8.369	101,60	3.488	102,70
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	509.700	98,00	183.353	96,20	62.127	95,80
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	97.522.162.600	93,60	30.127.008.337	94,50	8.792.406.635	91,60
Kosmati donos od poslovanja	96.202.882.666	94,00	29.885.997.190	94,60	8.749.563.021	91,60
Čisti prihodki od prodaje	93.500.600.830	93,20	29.181.010.376	93,90	8.489.873.261	90,30
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	53.536.836.096	93,50	8.113.393.141	92,60	2.134.451.126	88,90
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	39.963.764.734	92,70	21.067.617.236	94,40	6.355.422.136	90,80
Odhodki	93.927.947.583	95,10	28.512.581.766	94,70	8.410.394.542	91,80
Stroški blaga, materiala in storitev	71.082.918.016	92,20	20.734.752.931	92,10	6.001.113.828	88,80
Stroški dela	14.974.965.629	102,30	5.607.626.008	101,00	1.850.565.779	99,80
Amortizacija	4.257.967.090	104,90	1.440.507.628	103,00	414.170.139	99,90
POSLOVNI IZID	3.905.856.878	79,20	1.690.835.949	95,70	389.171.498	88,30
FINANČNI IZID	-418.791.552	-97,00	-104.870.599	3.585,30	-23.039.668	185,30
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	3.594.215.016	66,00	1.614.426.573	90,80	382.012.093	87,60
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	9.063.155.932	93,70	3.305.586.495	98,90	840.942.979	94,80
Davek iz dobička	798.771.809	100,70	258.906.487	110,50	61.088.901	112,20
Čisti dobiček	4.585.814.592	85,00	1.646.978.752	93,90	376.151.450	87,40
Čista izguba	1.779.898.924	231,50	290.401.718	130,90	61.213.670	136,50
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	2.805.915.668	60,60	1.356.577.033	88,50	314.937.781	81,70
Enostavni denarni tok	7.963.214.722	85,00	2.971.327.579	95,60	766.709.262	92,20
Dodana vrednost (DV)	24.038.121.561	98,90	8.913.212.504	100,20	2.691.508.758	98,20
SREDSTVA	106.519.718.475	101,80	27.703.760.044	101,70	7.133.568.214	104,30
Zaloge	10.566.286.781	102,70	4.534.567.234	101,50	1.180.959.813	102,70
Kapital	53.135.637.068	104,10	15.141.673.779	104,90	3.454.007.282	109,80
Stopnja samofinanciranja (%)	50	102,30	55	103,20	48	105,20
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,90	90,00	0,80	100,00	1,00	90,90
Koefficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,10	100,00	1,00	100,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,40	98,90	11,10	104,70	9,60	103,20
Donosnost kapitala - ROE (%)	5,41	57,70	9,23	84,30	9,58	75,30
Donosnost sredstev - ROA (%)	2,67	58,30	4,96	85,80	4,52	77,10
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	183.442	95,00	159.152	97,60	136.653	94,20
Delež prodaje na tujih trgih (%)	43	99,30	72	100,60	75	100,50
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.380	104,40	30.584	105,00	29.787	104,20
Plače na zaposlenega (EUR)	21.286	103,50	22.068	103,60	21.448	102,70
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	47.161	100,90	48.612	104,20	43.322	102,50
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	62	103,50	63	100,80	69	101,80
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.997	86,70	8.983	97,60	6.055	91,20
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	3.492	236,10	1.584	136,10	985	142,40
Obračanje sredstev	1	89,90	1	91,50	1	85,30
Obračanje kapitala	2	90,00	2	90,90	3	83,90
Obrat zalog	6,80	88,30	4,60	90,20	5,20	86,70
Dnevi vezave zalog	53,40	112,70	78,70	109,90	70,40	115,00
Obrat terjatev	13,50	94,40	12,20	94,60	13,40	91,80
Dnevi vezave obveznosti	32	106,90	38	107,70	39	111,70
Dnevi vezave denarja	48	112,90	71	109,60	59	114,50
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.774	103,50	1.839	103,60	1.787	102,70

Slovenija	predelovalne dejavnosti	kovinska industrija			
vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	Index 20/19

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora

Na osnovi podatkov, prejetih od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelanih po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. Upoštevani so podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 25 (kovinski izdelki), SKD 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2020

	kovinska industrija	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2020 Index 20/19	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020
Število družb	3.488	102,70	1.985	530	134	86
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	62.127	95,80	27.191	14.341	11.409	867
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.792.406.635	91,60	2.844.019.605	2.044.758.398	2.994.866.185	147.685.393
Kosmati donos od poslovanja	8.749.563.021	91,60	2.827.615.293	2.033.850.006	2.984.016.010	147.274.267
Čisti prihodki od prodaje	8.489.873.261	90,30	2.731.650.459	1.973.683.863	2.929.162.524	139.417.603
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.134.451.126	88,90	1.144.902.802	484.668.346	176.341.338	26.558.189
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.355.422.136	90,80	1.586.747.657	1.489.015.517	2.752.821.186	112.859.414
Odhodki	8.410.394.542	91,80	2.698.706.804	1.944.993.136	2.895.639.629	138.077.857
Stroški blaga, materiala in storitev	6.001.113.828	88,80	1.729.989.887	1.365.584.847	2.403.894.075	102.497.997
Stroški dela	1.850.565.779	99,80	750.501.264	452.691.572	333.501.051	26.318.052
Amortizacija	414.170.139	99,90	163.129.085	80.154.832	136.804.771	6.921.439
POSLOVNI IZID	389.171.498	88,30	150.071.278	101.230.665	98.482.559	10.189.294
FINANČNI IZID	-23.039.668	185,30	-11.433.052	-8.122.530	-183.266	-839.617
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	382.012.093	87,60	145.312.800	99.765.262	99.226.556	9.607.536
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	840.942.979	94,80	328.971.545	193.255.054	238.320.586	17.668.525
Davek iz dobička	61.088.901	112,20	23.028.820	18.281.449	11.761.215	1.634.142
Čisti dobiček	376.151.450	87,40	141.731.178	102.419.933	92.396.575	9.518.807
Čista izguba	61.213.670	136,50	19.869.155	21.380.625	10.311.586	1.535.114
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	314.937.781	81,70	121.862.023	81.039.308	82.084.989	7.983.693
Enostavni denarni tok	766.709.262	92,20	300.762.290	173.063.697	221.923.017	15.462.924
Dodata vrednost (DV)	2.691.508.758	98,20	1.079.472.809	645.946.626	571.821.637	43.986.577
SREDSTVA	7.133.568.214	104,30	2.746.205.137	1.861.904.224	1.856.385.564	155.559.951
Zaloge	1.180.959.813	102,70	365.303.463	421.386.930	295.694.712	34.038.026
Kapital	3.454.007.282	109,80	1.480.558.532	937.897.549	755.742.448	61.197.001
Stopnja samofinanciranja (%)	48	105,20	54	50	41	39
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	90,90	0,80	0,90	1,30	1,50
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,40	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	1,00	1,00	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,60	103,20	11,60	9,50	8,00	12,00
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,58	75,30	8,58	9,11	11,46	13,97
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,52	77,10	4,57	4,45	4,48	5,36
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	136.653	94,20	100.463	137.626	256.748	160.832
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	58	75	94	81
						59

Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.787	104,20	27.601	31.566	29.232	30.361	34.719
Plače na zaposlenega (EUR)	21.448	102,70	20.054	23.334	20.565	22.559	23.944
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	43.322	102,50	39.700	45.042	50.122	50.743	42.243
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	69	101,80	70	70	58	60	82
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.055	91,20	5.213	7.142	8.099	10.981	3.617
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	985	142,40	731	1.491	904	1.771	978
Obračanje sredstev	1	85,30	1	1	2	1	1
Obračanje kapitala	3	83,90	2	2	4	2	4
Obrat zalog	5,20	86,70	4,90	3,30	8,20	3,10	6,50
Dnevi vezave zalog	70,40	115,00	74,80	110,60	44,50	116,40	55,70
Obrat terjatev	13,40	91,80	11,90	12,40	17,30	9,60	11,40
Dnevi vezave obveznosti	39	111,70	38	41	39	43	38
Dnevi vezave denarja	59	114,50	68	99	27	111	50
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.787	102,70	1.671	1.945	1.714	1.880	1.995

	kovinska industrija	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020
		Index 20/19	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2020

V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 – Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih, npr. v »Kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le dve podjetji ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »Število zaposlenih« vstete v vrednost panoge 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi njihove zaupnosti: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

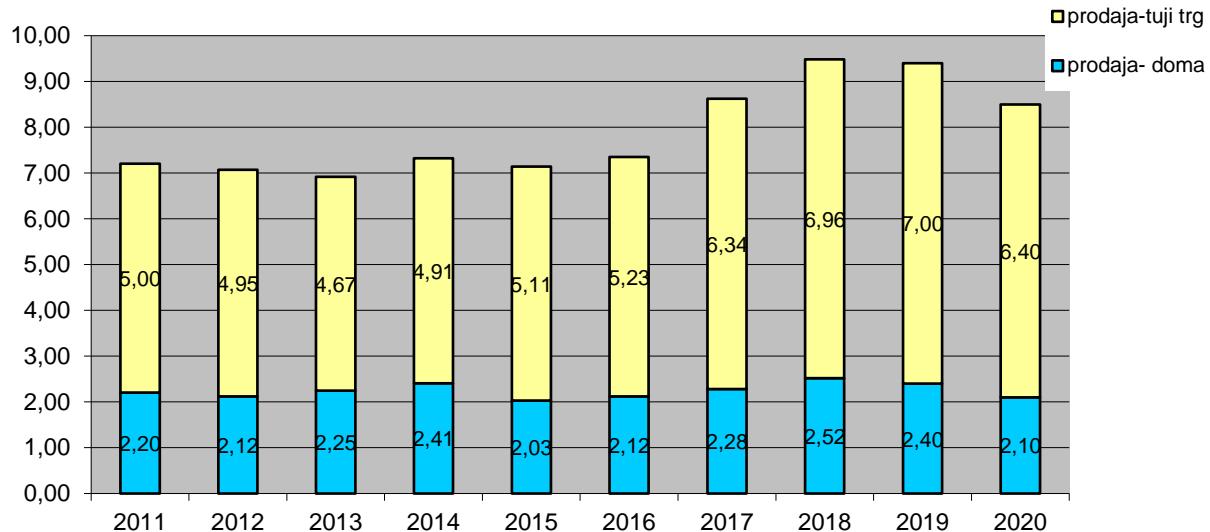
Osnovni podatki za leto 2020 za celotno kovinsko industrijo nam izkazujejo, da je večina parametrov v primerjavi z letom poprej utrpela zmeren padec. **V letu 2020** je kovinska industrija zaposlovala 62.127 ljudi, kar pomeni padec za 4,2 %. Prihodki v celotni kovinski industriji so padli za 8,4 % glede na leto poprej in so znašali 8,8 mrd €, ustvarjena dodana vrednost pa je za 1,8 % nižja v primerjavi z letom 2019. Dobiček pred davki in obrestmi EBIT je nižji za 12,4 %, vrednosti ROE in ROA pa sta zabeležili cca 25 % padec v primerjavi z 2019. Realizacija na zaposlenega je nižja za 5,8 % v primerjavi z 2019, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je višji za 1,8 %. Medtem so se celotni stroški dela na zaposlenega povečali za 4,2 %. Dodana vrednost na zaposlenega v letu 2020 dosega 43.322 € oziroma izkazuje 2,5 % rast. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Leta 2011 se je prodaja na domačem trgu dvignila za 5,2 % in doseglja vrednost 2,2 mrd €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 16,5 % in je doseglja 5 mrd €. V letu 2012 beležimo padec prodaje na obeh trgih. Izvoz je padel pod 5 mrd € in je bil nižji za 1,1 % kot leta 2011, prodaja na domačem trgu pa je doseglja 2,1 mrd € oz. je bila nižja za 3,1 % glede na prejšnje leto. Leto 2013 kaže podobno sliko kot 2012, pri čemer je prodaja nekoliko padla le na tujih trgih. Izvoz je padel na 4,7 mrd € in je nižji za 5,6 % kot leta 2012, prodaja na domačem trgu pa je doseglja 2,25 mrd € in je porasla za 5,5 % v primerjavi z letom 2012. V letu 2014 se je trend ponovno obrnil, in sicer se je prodaja na obeh trgih povečala. Prodaja na domačem trgu je v 2014 imela rast za 6,9 % oz. je znašala 2,4 mrd €, izvoz pa se je povečal za 5,1 % in je znašal skoraj 5 mrd €. V 2015 se je celotna prodaja nekoliko znižala, kar je bila posledica padca domačega trga (-15,6 %), medtem ko se je prodaja na tujem trgu okrepila ter beležila rast za 4,1 %. V letu 2016 se je prodaja ponovno dvignila, in sicer za 4,3 % na domačem ter 2,2 % na tujem trgu. Leto 2017 kaže izjemne rezultate, saj se je prodaja dvignila za 17,1 %, medtem ko se je izvoz povečal za rekordnih 21,4 %. V letu 2018 se je trend rasti nadaljeval, saj se je prodaja na domačem trgu dvignila za 10,5 %, medtem ko se je izvoz povečal za 9,8 %. V letu 2019 beležimo manjši padec v skupni prodaji, in sicer zaradi dejstva, da smo zaradi spremembe v kolektivni pogodbi za kovinsko industrijo, izločili poddejavnost 25.5 (prašna metalurgija), ki je ustvarila zajeten delež prihodka v celotni kovinski industriji. V **letu 2020** sta se tako prodaja doma, kot

na tujem trgu zmanjšali, kar gre predvsem na račun globalne pandemije (covid-19), ki je posledično vplivala pri poslovanju podjetij.

Prodaja na domačem in tujem trgu (v mrd €)

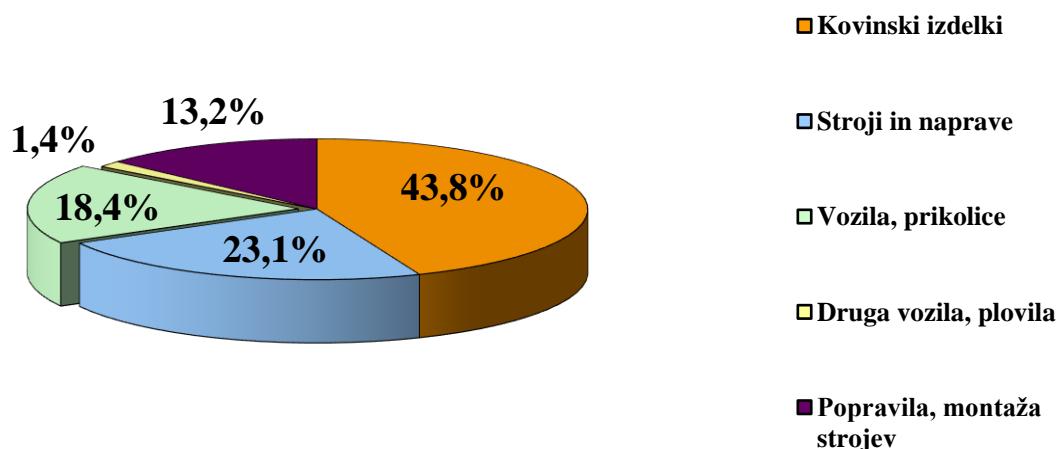

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

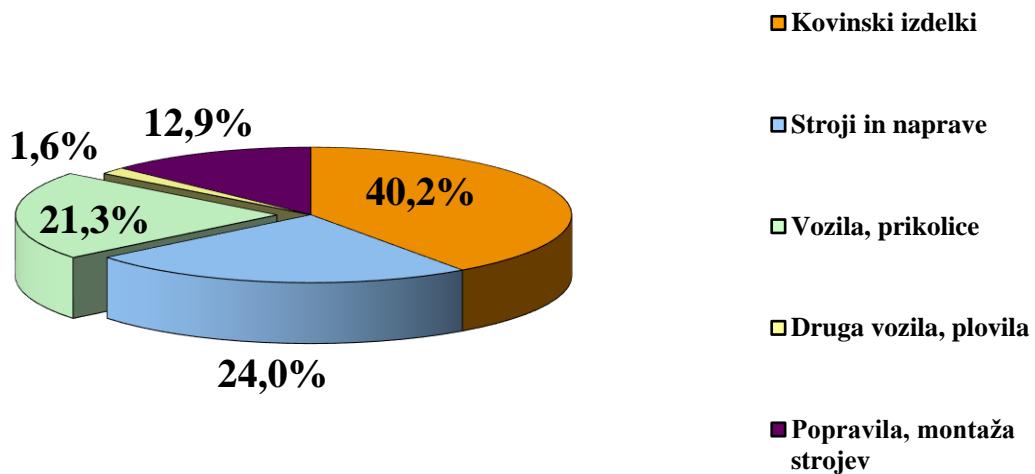
V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminja. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2020 43,8 % zaposlenih ustvarilo 32,4 % prihodka, 25,0 % izvoza ter 40,2 % dodane vrednosti kovinske industrije. V strojegradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 23,1 % zaposlenih ustvari 23,3 % prihodka, 23,4 % izvoza in 24,0 % dodane vrednosti. V panogi drugih vozil in plovil 1,4 % zaposlenih ustvari 1,8 % prihodka, 1,7 % izvoza in 1,6 % dodane vrednosti. Panoga proizvodnje motornih vozil in prikolic zaposluje 18,4 % delavcev, ustvari 21,3 % dodane vrednosti, 34,1 % prihodka in kar 43,3 % izvoza. Dejavnost popravil in montaže strojev in naprav z 13,2 % zaposlenimi ustvari 12,9 % dodane vrednosti, 8,5 % celotnega prihodka in 6,5 % izvoza celotne slovenske kovinske industrije.

ZAPOSLENI

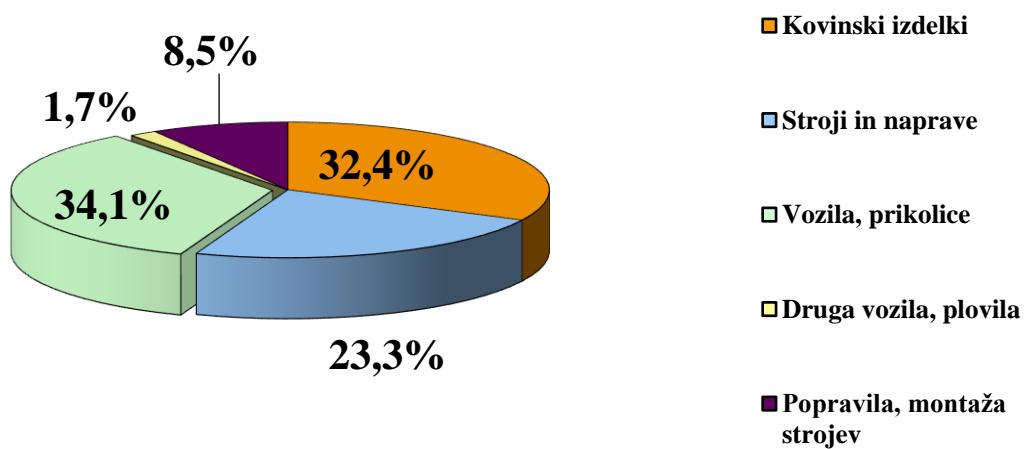
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

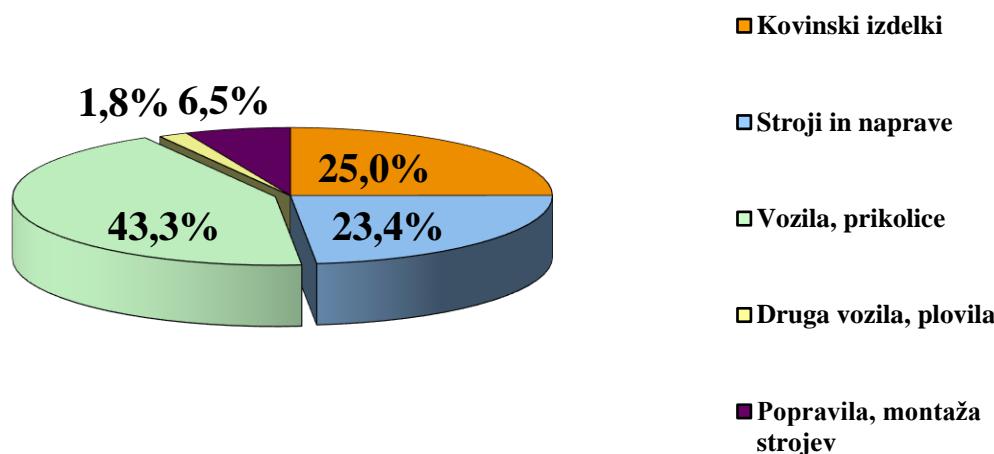
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

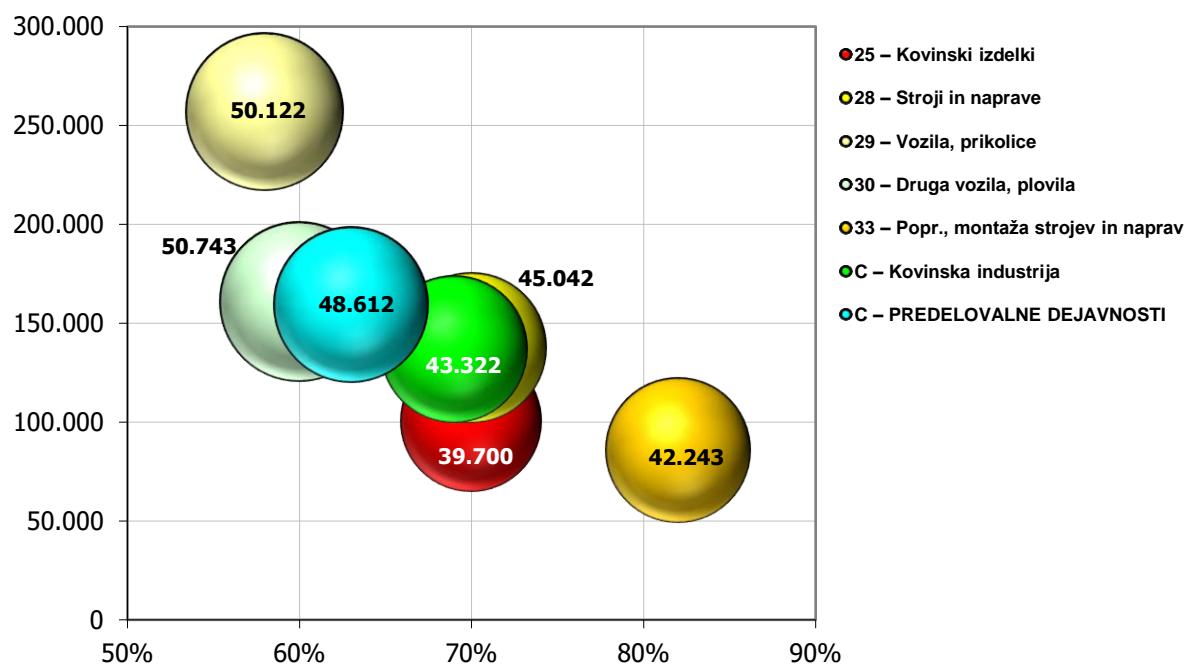

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev, in sicer realizacije na zaposlenega (R/Z), ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela v dodani vrednosti (L/DV), saj ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh vrednosti. L/DV (v %) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim višje levo je njena pozicija in čim večja je površina kroga (večja površina = večja dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2020

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2020

Kot je razvidno z grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije dokaj različna. V najboljšem položaju je kot vsa leta dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), ki odstopa od preostalih dejavnosti, ki so si po dodani vrednosti na zaposlenega relativno podobne. V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2010 DO 2020

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje,
- število družb,
- število zaposlenih in
- dodana vrednost na zaposlenega.

2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

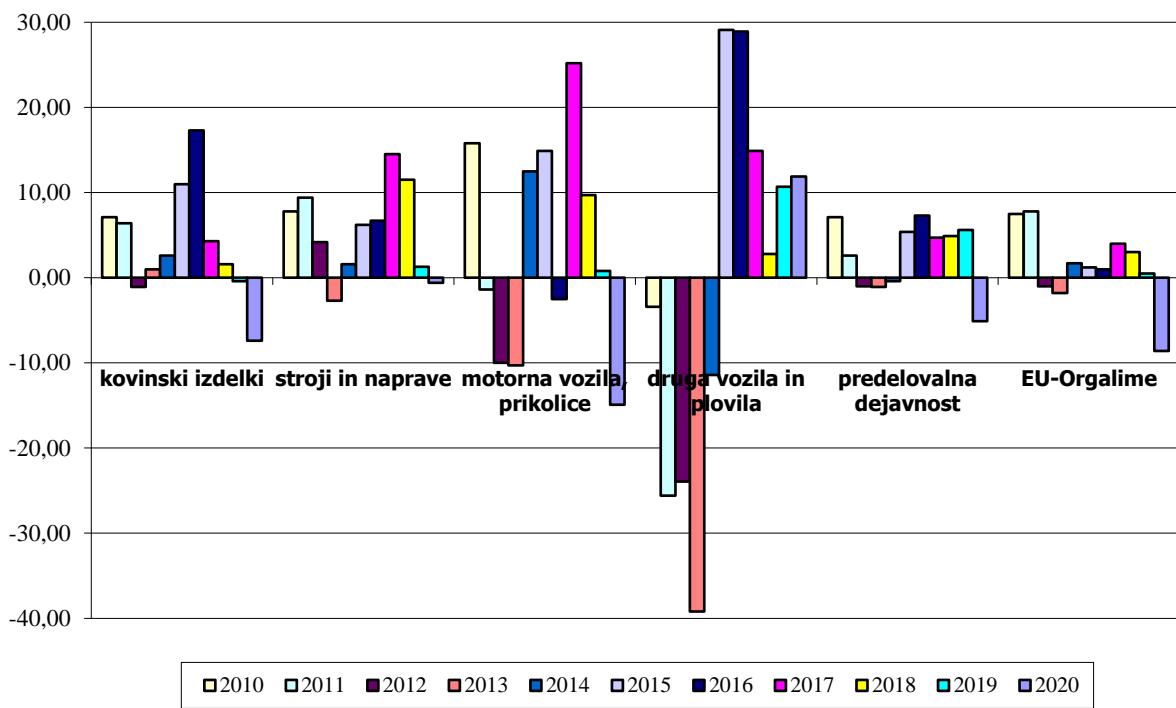
Opomba: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljanje indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008). V podatkih nista izločena vpliv sezone in vpliv koledarja.

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili izvorno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Orgalime
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80
2012	-1,1	4,19	-10	-23,94	-1,0	-1,0
2013	1,00	-2,70	-10,30	-39,20	-1,10	-1,80
2014	2,60	1,60	12,50	-11,40	-0,40	1,70
2015	11,00	6,20	14,90	29,10	5,40	1,20
2016	17,30	6,70	-2,50	28,90	7,30	1,00
2017	4,30	14,50	25,20	14,90	4,70	4,00
2018	1,60	11,50	9,70	2,80	4,90	3,00
2019	-0,40	1,30	0,80	10,70	5,60	0,50
2020	-7,40	-0,60	-14,90	11,90	-5,10	-8,60

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje

Vir: SURS, ORGALIME

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži +7,1 % rasti. Dejavnosti kovinskih izdelkov ter strojev in naprav sta tudi v letu 2011 nadaljevali trend postopne rasti, pri dejavnosti motornih vozil in plovil pa je bil ponovno zaznan padec obsega proizvodnje. Pri drugih vozilih in plovilih je bil zaznan padec celo za -25,6 %. S tem so zabeležili negativni indeks obsega že tretje zaporedno leto od nastanka krize. V 2012 so bili vsi indeksi z izjemo dejavnosti proizvodnje strojev in naprav (+4,19 %) negativni, prav tako v letu 2013 (razen pri dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov s +1,0 %). V letu 2014 se je zgodil preobrat in so bili vsi indeksi, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-11,4 %), pozitivni. V 2016 se je trend večinoma pozitivnih indeksov nadaljeval, ravno tako v letu 2017. V 2018 je bil obseg industrijske proizvodnje pri vseh opazovanih dejavnostih pozitiven, v letu 2019 ravno tako (izjema so »kovinski izdelki«: -0,40 %).

V 2020 se je trend obsega proizvodnje močno obrnil navzdol, in sicer pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (+11,9 %). Ostale dejavnosti so imele velik padec indeksov, in sicer je bil največji pri dejavnosti motornih vozil in prikolic (-14,90). Na celotni ravni predelovalnih dejavnosti je indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIME industrijami (-8,60%) v letu 2020 zabeležil negativen rezultat, in sicer je padel za -5,10 %.

V letih 2010 in 2011 je bil zaznan pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji v 2010 večji za +7,5 %, letu 2011 pa izkazuje +7,8 % rasti obsega industrijske proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah. V letu 2012 je indeks proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah ponovno doživel padec, in sicer za en odstotek, v letu 2013 dodaten padec (-1,8 %), v letu 2014 pa se je obseg proizvodnje ORGALIME industrij ponovno zvišal, in sicer za 1,7%. Tako v letu 2017, kot v letu 2016 (+1,0 %), se je nadaljeval trend rasti, in sicer se je indeks obsega povisal za +4,0 %. V 2018 je indeks obsega industrijske proizvodnje ponovno pozitiven, in sicer je višji za +3,0% v primerjavi z letom 2017. Tudi v 2019 ostaja trend rasti pozitiven, in sicer je le-ta porasel za 0,5%, v 2020 pa se je trend rasti obrnil močno navzdol (-8,60%), predvsem na račun globalne pandemije.

2.2. Število družb v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
	leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S
2007	1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3				
2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2
2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2
2010	1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3
2011	1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3
2012	1411	143	44	21	321	76	41	15	81	14	12	14	69	0	3	1	516	16	3	3
2013	1444	159	45	20	333	76	40	17	79	11	8	9	64	1	3	1	492	19	3	3
2014	1509	152	43	21	354	80	41	14	83	10	10	10	73	0	4	0	515	17	4	4
2015	1581	173	42	19	369	81	44	13	91	11	10	9	86	2	3	0	563	18	4	4
2016	1599	185	58	12	374	83	52	6	104	27	9	9	86	2	4	0	579	28	5	3
2017	1383	443	63	11	318	137	63	6	86	27	9	11	78	14	4	0	542	91	7	2
2018	1345	511	67	12	301	144	62	8	85	29	8	12	75	16	4	0	541	102	9	2
2019	1320	634	72	8	299	153	65	8	74	33	12	11	68	15	4	0	552	119	9	2
2020	1358	546	71	10	297	157	66	10	77	33	13	11	68	14	3	1	581	122	9	2

m – mikro podjetja; M – malo podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

V 2008 je prišlo do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitev podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. V letih 2013 in 2014 je opazen porast števila mikro podjetij, medtem ko je pri ostalih številka na podobni ravni kot leto poprej. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 je opaziti porast mikro in malih podjetij, medtem ko se je število srednjih in velikih podjetij dokaj spremenilo oz. upadlo. V 2017 je opazen dokaj velik porast malih podjetij, medtem ko je število srednjih in velikih podjetij na podobni ravni kot leto poprej. Leto 2018 sledi trendu iz 2017, in sicer kaže dokaj podobno sliko, kot leto poprej. Tako v 2019, kot v letu 2020 se število družb ni bistveno spremenjalo in ostaja na podobni ravni kot leta poprej.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovнем letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovнем letu ne presegajo deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 evrov in
- vrednost aktive ne presegajo 2.000.000 evrov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovнем letu ne presegajo 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 evrov in
- vrednost aktive ne presegajo 4.400.000 evrov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovнем letu ne presegajo 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 evrov in
- vrednost aktive ne presegajo 17.500.000 evrov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži skupin podjetij glede na velikost v kovinski industriji za **leto 2020** so ostali pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2019 dokaj podobni: delež mikro in malih podjetij je znašal 94,3 %, delež srednjih podjetij 4,7 %, delež velikih podjetij pa 1,0 %. Razlog za neznaten porast deleža velikih podjetij je v dejstvu, da se nekatera podjetja prestrukturirajo, s čimer se posledično spremeni tudi velikost družbe oz. podjetja.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki					stroji in oprema					vozila in prikolice					druga vozila in plovila					popravila in montaža strojev				
	Leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V				
2007	9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762									
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983					
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880					
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114					
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438					
2012	7291	5574	5058	6039	1696	2489	4659	4082	385	620	1893	10707	153	0	329	71	2001	680	530	3457					
2013	7016	5846	5150	5801	1421	2493	4313	4355	324	522	1050	6891	175	0	291	66	1954	955	455	3314					
2014	7823	5449	5209	6036	1477	2602	4468	3329	366	486	1148	7757	201	0	363	0	2204	700	786	3296					
2015	8079	6163	5123	6301	1534	2560	5015	3133	395	385	1397	8108	208	39	314	0	2450	619	721	3194					
2016	8397	6433	7188	5539	1465	2592	6303	2292	485	415	1060	6917	249	22	414	0	2331	1035	719	3090					
2017	4640	11007	7794	5512	769	2971	7419	2423	254	698	1032	8545	102	292	511	0	1521	1833	1518	2388					
2018	4549	11926	7673	5785	726	3006	6794	3507	312	597	823	9829	82	324	520	0	1524	2188	1866	2477					
2019	4598	12303	8047	3119	673	3141	7228	3460	229	651	1250	10491	76	297	540	0	1492	2675	1946	2484					
2020	4403	12073	7514	3200	632	3105	6838	3765	217	710	1129	9353	82	281	363	141	1481	2616	1843	2270					

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

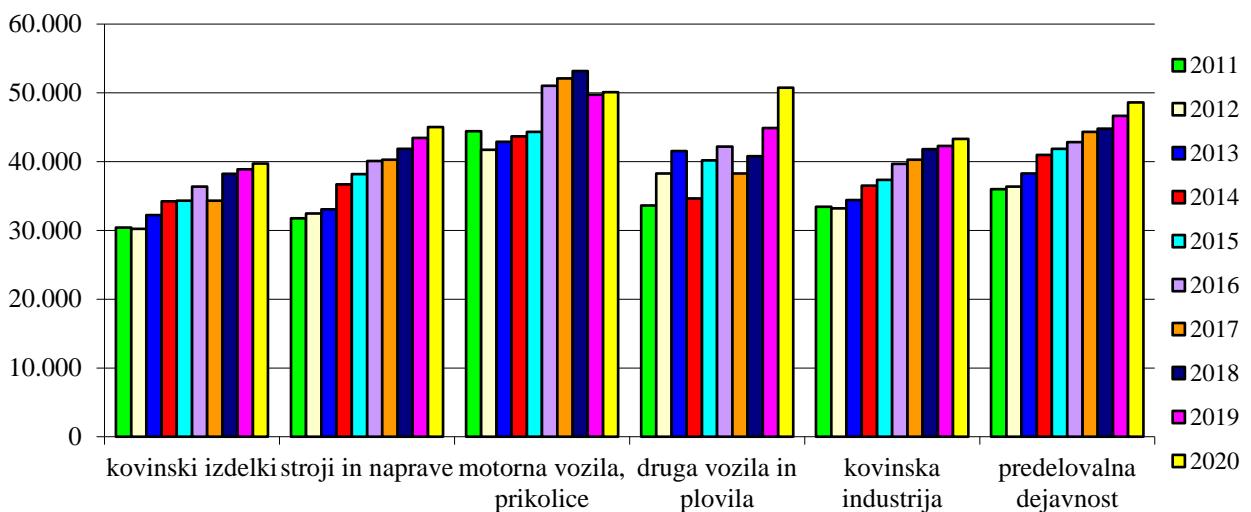
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb: zaradi sprememb določil o velikosti podjetja podatki za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih v majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Kovinska industrija v **letu 2020** skupno zaposluje 62.127 delavcev, kar pomeni 4,2 % upad v primerjavi z letom poprej. Če primerjamo število zaposlenih po panogah, ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil ter v dejavnosti popravil in montaž strojev, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2020 velja, da je bilo v mikro podjetjih zaposlenih 11,0 % vseh zaposlenih, v malih podjetjih 30,3% vseh zaposlenih, v srednjih 28,5 % vseh zaposlenih in v velikih družbah 30,2 % vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) v kovinski industriji ima trajen trend rasti. V letu 2011 se je pričela rast dodane vrednosti pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil. V 2012 beležimo večinoma padec dodane vrednosti, razen pri dejavnostih strojev in naprav ter drugih vozil in plovil, v letu 2013 pa je pri vseh dejavnostih vidna rast dodane vrednosti na zaposlenega. V letu 2014 se trend rasti nadaljuje, večji padec pa je doživelja le proizvodnja drugih vozil in plovil. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 beležimo rast dodane vrednosti na zaposlenega v celotni kovinski industriji. V letu 2017 se je rast nekoliko umirila, ravno tako v 2018. V letu 2019 je dodana vrednost na zaposlenega pri vseh dejavnostih v primerjavi z letom poprej, ponovno narasla. **V letu 2020** je dodana vrednost na zaposlenega in v povprečju dosegla 43.322 € (2,5 % višja kot leta 2019), v vseh predelovalnih dejavnostih pa 48.612 € (rast za 4,2 %). Če primerjamo posamezne dejavnosti, opazimo, da je v dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil DV/Z znašala 50.743 € (rast za 13 %), v strojegradnji 45.042 € (+ 3,7 %), dejavnost kovinskih izdelkov je zabeležila rast DV/Z za 2,1 % in je znašala 39.700 €, dejavnost motornih vozil in prikolic pa je zabeležila rast dodane vrednosti na zaposlenega za 0,8% (50.122 €).

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

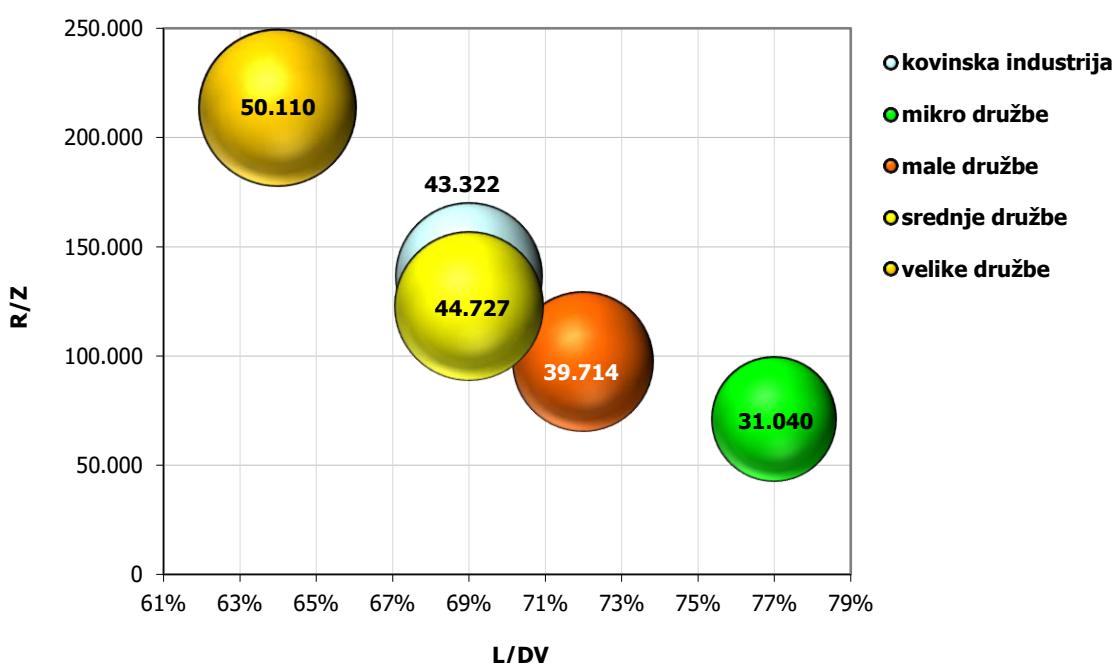
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija		velike družbe vrednost 2020	mikro družbe vrednost 2020	male družbe vrednost 2020	srednje družbe vrednost 2020
	vrednost 2020	Index 20/19				
Število družb	3.488	102,70	34	2.417	874	163
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	62.127	95,80	18.729	6.854	18.802	17.742
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.792.406.635	91,60	4.082.646.266	512.579.870	1.909.556.065	2.287.624.434
Kosmati donos od poslovanja	8.749.563.021	91,60	4.068.341.312	507.470.549	1.898.035.314	2.275.715.846
Čisti prihodki od prodaje	8.489.873.261	90,30	3.999.109.556	486.578.674	1.828.024.912	2.176.160.119
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.134.451.126	88,90	314.549.289	329.508.734	931.237.778	559.155.325
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.355.422.136	90,80	3.684.560.267	157.069.940	896.787.133	1.617.004.795
Odhodki	8.410.394.542	91,80	3.938.930.391	492.845.421	1.809.952.502	2.168.666.229
Stroški blaga, materiala in storitev	6.001.113.828	88,80	3.111.960.783	289.824.435	1.135.918.394	1.463.410.215
Stroški dela	1.850.565.779	99,80	604.008.111	163.965.833	534.291.615	548.300.220
Amortizacija	414.170.139	99,90	178.745.989	25.749.802	99.269.685	110.404.663
POSLOVNI IZID	389.171.498	88,30	146.173.248	19.154.887	102.893.855	120.949.508
FINANČNI IZID	-23.039.668	185,30	-3.788.401	-1.027.996	-9.344.104	-8.879.166
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	382.012.093	87,60	143.715.875	19.734.449	99.603.564	118.958.206
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	840.942.979	94,80	334.494.367	48.781.714	212.419.658	245.247.241
Davek iz dobička	61.088.901	112,20	16.596.931	4.975.118	17.988.570	21.528.282
Čisti dobiček	376.151.450	87,40	130.573.702	27.790.170	98.709.659	119.077.920
Čista izguba	61.213.670	136,50	10.414.454	13.068.772	16.804.099	20.926.344
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	314.937.781	81,70	120.159.247	14.721.398	81.905.560	98.151.575
Enostavni denarni tok	766.709.262	92,20	308.480.366	44.348.225	191.431.363	222.449.308
Dodana vrednost (DV)	2.691.508.758	98,20	938.502.478	212.747.546	746.711.272	793.547.461
SREDSTVA	7.133.568.214	104,30	2.562.491.223	574.177.491	1.791.201.760	2.205.697.740
Zaloge	1.180.959.813	102,70	469.662.689	60.470.020	240.943.671	409.883.433
Kapital	3.454.007.282	109,80	1.196.318.668	257.711.894	943.576.949	1.056.399.772
Stopnja samofinanciranja (%)	48	105,20	47	45	53	47,9
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	90,90	1,00	1	0,90	0,9
Koefficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	1	0,40	0,5

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1	1,10	1,1
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,60	103,20	8,20	10	11,20	10,8
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,58	75,30	10,67	6	9,08	9,7
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,52	77,10	4,76	3	4,72	4,5
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	136.653	94,20	213.525	70.991	97.223	122.657
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	92	32	49	74,3
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.787	104,20	32.250	23.922	28.416	30.904
Plače na zaposlenega (EUR)	21.448	102,70	22.545	17.057	20.791	22.682
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	43.322	102,50	50.110	31.040	39.714	44.727
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	69	101,80	64	77	72	69,1
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.055	91,20	6.972	4.055	5.250	6.712
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	985	142,40	556	1.907	894	1.180
Obračanje sredstev	1	85,30	2	1	1	1,0
Obračanje kapitala	3	83,90	4	2	2	2,2
Obrat zalog	5,20	86,70	6,80	5	4,90	3,6
Dnevi vezave zalog	70,40	115,00	54,10	70	74,40	102,1
Obrat terjatev	13,40	91,80	17,50	9	11,50	11,3
Dnevi vezave obveznosti	39	111,70	38	46	40	40,6
Dnevi vezave denarja	59	114,50	37	66	67	93,8
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.787	102,70	1.879	1.421	1.733	1.890,1
	kovinska industrija vrednost 2020 Index 20/19	vrednost 2020 velike družbe	vrednost 2020 mikro družbe	vrednost 2020 male družbe	vrednost 2020 srednje družbe	

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družb

V letu 2020 znaša indeks prihodkov na ravnini kovinske industrije 91,6 kar kaže na padec prihodka glede na leto 2019. Prihodek od prodaje na tujem trgu se je prav tako znižal, in sicer za 9,2 %. Najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer 4,1 mrd €, kar je za 8,6 % manj kot v 2019. Prihodek v srednjih družbah je ravno tako padel, in sicer za 10,5 % v primerjavi z letom 2019. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2020 v celotni kovinski industriji doživel padec, in sicer za 12,4 %. Čisti dobiček na zaposlenega je v celotni kovinski industriji padel, in sicer za 8,8 % (največ pri malih podjetjih, in sicer - 15,2%). Čista izguba na zaposlenega je v letu 2020 za skoraj polovica višja kot leto poprej (+42,4 %) ter je znašala 985 €. Največjo izgubo na zaposlenega so ustvarile mikro družbe, in sicer 1.906 € na vsakega zaposlenega.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb.
 Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre: realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV); ti vplivajo na porabo dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 136.653 € realizacije na zaposlenega, 43.322 € dodane vrednosti na zaposlenega ter ima 69 % stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb najboljše rezultate kažejo velike družbe s 213.525 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 50.110 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 64 %.

Srednje družbe, z nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (122.657 €), kažejo podobno sliko kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 44.727 € ustvarjene dodane vrednosti, le stroški dela v dodani vrednosti so nekoliko višji, in sicer ti znašajo 69,1 %. Male družbe izkazujejo 97.223 € realizacije na zaposlenega, 39.714 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter 72 % stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 70.991 € realizacije na zaposlenega, 31.040 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki znaša 77 %.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

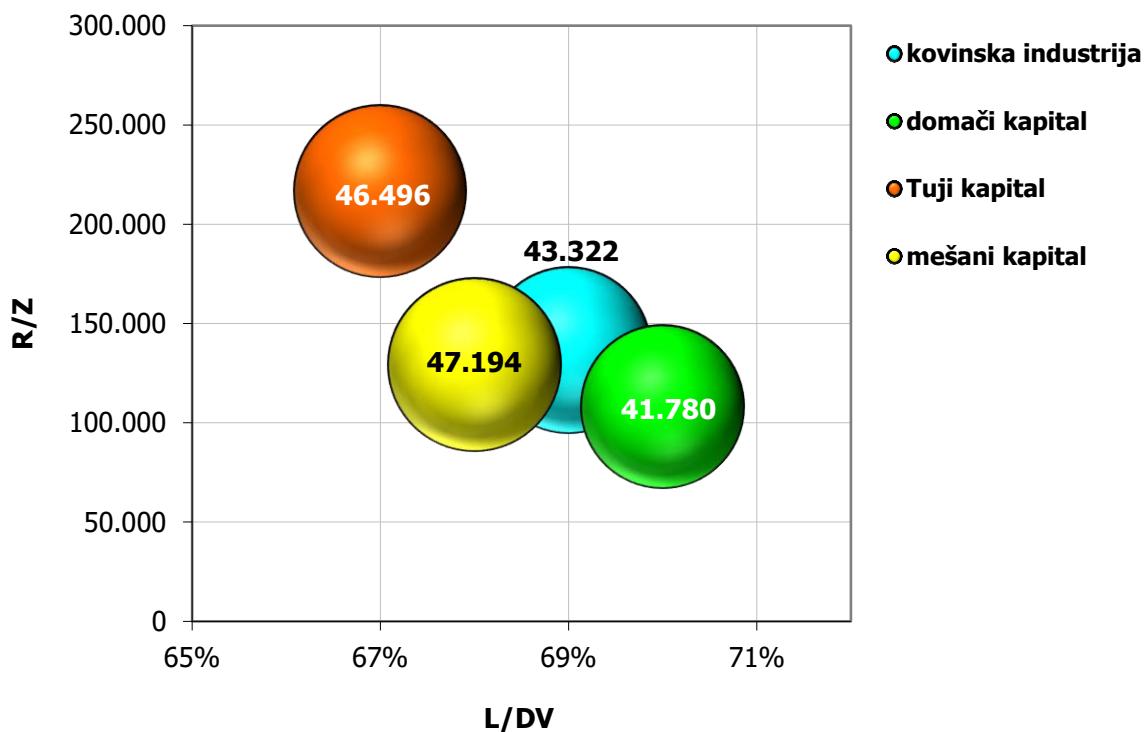
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija vrednost 2020	domači kapital		tuji kapital		mešani kapital		
		Index 20/19	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	
Število družb	3.488	102,70	3.084	103,40	298	98,30	103	96,30
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	62.127	95,80	42.387	97,30	15.512	90,60	4.211	101,80
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.792.406.635	91,60	4.784.288.580	95,70	3.440.290.117	84,90	565.955.937	104,90
Kosmati donos od poslovanja	8.749.563.021	91,60	4.755.387.416	95,60	3.432.020.579	85,00	560.297.344	104,50
Čisti prihodki od prodaje	8.489.873.261	90,30	4.587.061.965	93,90	3.357.187.337	84,00	544.600.127	104,70
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.134.451.126	88,90	1.780.325.897	90,50	266.292.362	78,50	86.857.040	90,50
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.355.422.136	90,80	2.806.736.068	96,10	3.090.894.976	84,60	457.743.087	107,90
Odhodki	8.410.394.542	91,80	4.501.315.233	95,90	3.376.872.523	85,50	530.358.279	103,50
Stroški blaga, materiala in storitev	6.001.113.828	88,80	2.950.834.287	93,20	2.691.380.331	83,20	357.711.881	99,80
Stroški dela	1.850.565.779	99,80	1.232.490.262	100,70	482.581.925	95,10	134.983.509	111,00
Amortizacija	414.170.139	99,90	229.922.388	103,30	158.722.836	94,40	25.420.018	107,20
POSLOVNI IZID	389.171.498	88,30	284.389.451	91,90	70.580.094	67,30	34.187.142	127,90
FINANČNI IZID	-23.039.668	185,30	-11.760.595	103,30	-9.331.841	5.052,70	-1.942.490	225,30
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	382.012.093	87,60	282.973.347	92,70	63.417.595	61,20	35.597.658	132,00
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	840.942.979	94,80	538.422.634	97,30	238.662.429	85,00	63.737.180	121,50
Davek iz dobička	61.088.901	112,20	43.122.123	108,70	11.960.510	98,70	6.003.764	225,90
Čisti dobiček	376.151.450	87,40	272.861.475	96,40	67.583.179	55,40	35.684.754	140,40
Čista izguba	61.213.670	136,50	37.570.317	182,60	17.879.641	77,60	5.762.658	478,50
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	314.937.781	81,70	235.291.158	89,70	49.703.538	50,20	29.922.096	123,60
Enostavni denarni tok	766.709.262	92,20	489.324.341	96,60	217.785.873	79,20	59.472.133	119,10
Dodata vrednost (DV)	2.691.508.758	98,20	1.770.912.896	99,60	721.244.355	91,50	198.720.689	114,20
SREDSTVA	7.133.568.214	104,30	4.454.524.757	106,40	2.194.963.350	97,40	483.100.481	120,10
Zaloge	1.180.959.813	102,70	756.305.024	102,80	341.766.897	100,20	82.736.845	113,20
Kapital	3.454.007.282	109,80	2.288.556.955	109,80	943.814.896	106,60	221.077.171	126,20
Stopnja samofinanciranja (%)	48	105,20	51	103,20	43	109,40	46	105,00
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	90,90	0,90	100,00	1,20	85,70	1,10	91,70
Koefficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	80,00	0,50	83,30	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	100,00	1,00	100,00	1,10	110,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,60	103,20	11,30	101,80	7,00	100,00	11,40	116,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,58	75,30	10,82	81,80	5,48	48,70	14,48	99,20
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,52	77,10	5,47	83,90	2,25	49,20	6,48	103,00

Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	136.653	94,20	108.219	96,50	216.427	92,80	129.338	102,90
Delež prodaje na tujih trgi (%)	75	100,50	61	102,30	92	100,70	84	103,10
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.787	104,20	29.077	103,50	31.111	105,00	32.057	109,10
Plače na zaposlenega (EUR)	21.448	102,70	20.872	102,00	22.473	103,20	23.464	107,80
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	43.322	102,50	41.780	102,40	46.496	101,00	47.194	112,20
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	69	101,80	70	101,00	67	103,90	68	97,10
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.055	91,20	6.437	99,10	4.357	61,20	8.475	138,00
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	985	142,40	886	187,70	1.153	85,70	1.369	470,10
Obračanje sredstev	1	85,30	1	88,40	2	82,60	1	87,40
Obračanje kapitala	3	83,90	2	84,00	4	82,20	3	83,90
Obrat zalog	5,20	86,70	4,00	90,90	8,00	85,10	4,30	84,30
Dnevi vezave zalog	70,40	115,00	91,10	110,20	45,70	117,50	85,10	118,00
Obrat terjatev	13,40	91,80	12,00	97,60	16,00	82,50	12,10	96,80
Dnevi vezave obveznosti	39	111,70	41	105,40	37	120,50	37	96,10
Dnevi vezave denarja	59	114,50	80	109,40	31	116,70	78	125,00
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.787	102,70	1.739	102,00	1.873	103,20	1.955	107,80
	kovinska industrija vrednost 2020 Index 20/19	vrednost 2019 Index 19/18	domači kapital	vrednost 2019 Index 19/18	tuji kapital	vrednost 2019 Index 19/18	mešani kapital	vrednost 2019 Index 19/18

Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala

Največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. **Leta 2020** so imela največ prihodkov podjetja z domačim kapitalom, in sicer so ti znašali slabih 4,8 mrd €. Podjetja s tujim kapitalom so imela padec prihodka za 15,1 %, podjetja z mešanim kapitalom rast prihodka za 4,9 %, medtem ko so podjetja z domačim kapitalom doživelva upad prihodka za 4,3 %. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja s tujim kapitalom, in sicer je vrednost doseglj 46.496 €, najvišje stroške dela v dodani vrednosti pa so imela podjetja z domačim kapitalom, in sicer je delež stroškov dela v dodani vrednosti znašal 70 %, kar je za odstotek več, kot leto poprej.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na grafu 11 je izpostavljen primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Leta 2020 podjetja domačega kapitala izkazujejo 108.219 € realizacije na zaposlenega, 41.780 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 70 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 216.427 € realizacije na zaposlenega, 46.496 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 67 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 129.338 € realizacije na zaposlenega, 47.194 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 68 % stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRije

	kovinska industrija	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020
Število družb	3.488	102,70	1.985	530	134	86
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	62.127	95,80	27.191	14.341	11.409	867
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.792.406.635	91,60	2.844.019.605	2.044.758.398	2.994.866.185	147.685.393
Kosmati donos od poslovanja	8.749.563.021	91,60	2.827.615.293	2.033.850.006	2.984.016.010	147.274.267
Čisti prihodki od prodaje	8.489.873.261	90,30	2.731.650.459	1.973.683.863	2.929.162.524	139.417.603
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.134.451.126	88,90	1.144.902.802	484.668.346	176.341.338	26.558.189
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.355.422.136	90,80	1.586.747.657	1.489.015.517	2.752.821.186	112.859.414
Dodata vrednost (DV)	2.691.508.758	98,20	1.079.472.809	645.946.626	571.821.637	43.986.577
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	136.653	94,20	100.463	137.626	256.748	160.832
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	58	75	94	81
	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020	vrednost 2020
	kovinska industrija	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2020

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri proizvodnji motornih vozil in prikolic (2,75 mrd €), proizvodnji kovinskih izdelkov (1,58 mrd €) ter strojih in napravah (1,49 mrd €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku pa je v proizvodnji motornih vozil in prikolic.

V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17 %. V letu 2010 se je indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, v 2013 in 2014 se je trend v celotni kovinski industriji ponovno obrnil rahlo navzdol. Leta 2015 se je trend ponovno obrnil navzgor, in sicer so se prihodki povečali za 4,1 %.

V letu 2017 se nadaljuje rast izvoza, prav tako v letu 2018, in sicer so se prihodki povečali za konkretnih 9,8 %. V 2019 se je prihodek od prodaje na tujem trgu povečal še za 4,1 %, v letu 2020 pa je prihodek od prodaje na tujem trgu v celotni kovinski industriji močno padel, in sicer 9,2 %. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih dejavnost proizvodnje motornih vozil – SKD 29 (94 %), sledita pa ji dejavnost drugih vozil in plovil – SKD 30 (81 %) ter strojev in naprav – SKD 28 (75 %).

Tabela prikazuje delež izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2020/2019	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	18	1.418.941.316	77,5	22,3%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikljuckov	75	701.853.600	101,8	11,0%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	37	632.026.269	91,5	9,9%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	391	452.361.064	87,0	7,1%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	365	346.337.845	93,0	5,4%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	719	342.374.391	92,5	5,4%
28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	50	301.612.886	93,2	4,7%
25.990 - Proizvodnja druge nerazvrščenih kovinskih izdelkov	301	299.287.748	95,7	4,7%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	101	187.903.955	95,3	3,0%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	38	181.506.364	98,8	2,9%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	173	149.949.380	113,7	2,4%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	18	137.695.669	85,7	2,2%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in elementov za mehanski prenos energije	22	113.921.073	81,8	1,8%
28.490 - Proizvodnja drugih obdelovalnih strojev	26	109.840.022	122,2	1,7%
28.930 - Proizvodnja strojev za živilsko in tobačno industrijo	32	104.409.841	105,1	1,6%
28.290 - Proizvodnja drugih strojev in naprav za splošne namene	68	88.751.271	113,5	1,4%
28.140 - Proizvodnja pip in ventilov	23	72.959.337	105,3	1,1%
28.910 - Proizvodnja metalurških strojev	17	62.180.318	90,5	1,0%
ostalo
panoge kovinske industrije skupaj:	3.488	6.355.422.136	104,1	100,0%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice

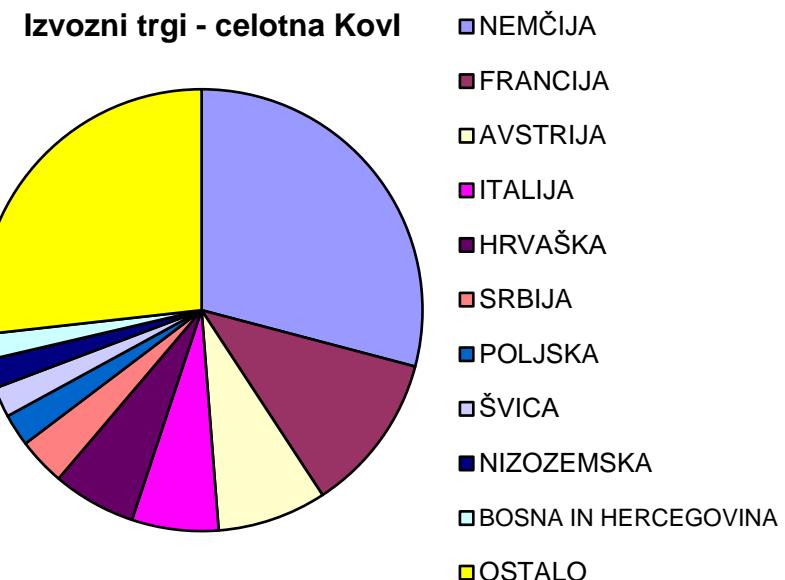
Kovinska industrija izvaža v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija, Avstrija, Francija in Italija. Geografska usmeritev ostaja podobna tudi **v letu 2020**.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	1.850,0
FRANCIJA	741,6
AVSTRIJA	507,6
ITALIJA	402,8
HRVAŠKA	387,8
SRBIJA	221,4
POLJSKA	150,0
ŠVICA	139,0
NIZOZEMSKA	134,0
BOSNA IN HERCEGOVINA	119,0
OSTALO	1.701,0
Vsi izvozni trgi skupaj	6.355,4

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah

Celoten izvoz **po dejavnostih proizvoda*** za kovinsko industrijo **za leto 2020** izkazuje padec za 9,2 %. Tradicionalno se še vedno izvaža v Nemčijo (1.850 mio €), ki ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno izvoznih partnericah: Francija (741,6 mio €) Avstrija (507,6 mio €) in Italija (402,8 mio €).

* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statističnih podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spremenjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIM.

ORGALIM je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojogradnje in elektro ter elektronske industrije, ki povezuje 47 združenj v 22 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja tako imenovanih tehničnih industrij v letu 2020 **2,126 mrd €** in je zaposlovala približno **11,3 milijona** ljudi.

Tehnične industrije predstavljajo več kot četrtino prihodka in tretjino izvoza predelovalnih industrij v Evropski uniji.

ORGALIME zbira in analizira najnovejše podatke ter vsako leto oblikuje napovedi za tehnične industrije. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji večinoma sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev. 2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mrd €)	izvoz (mrd €)	investicije (mrd €)	zaposleni (mio €)
2020	2,126	ni podatka	ni podatka	11,3
2019	2,173	ni podatka	ni podatka	11,5
2018	2,165	ni podatka	ni podatka	11,4
2017	2,076	ni podatka	ni podatka	11,06
2016	1.997	ni podatka	ni podatka	11,0
2015	1.900	ni podatka	ni podatka	10,9
2014	1.825	1.794	ni podatka	10,3
2013	1.794	ni podatka	ni podatka	10,2
2012	1.840	556,8	52,0	10,3
2011	1.855	521,5	ni podatka	10,2

Proizvodnja v letu 2020 upadla za - 8,6% glede na preteklo leto

Padec proizvodnje za -8,6% na letni ravni ni bil tako dramatičen, kot se je sprva izkazalo, saj je bil začetni položaj proizvodnje v začetku leta 2020 drugačen, kot v preteklih obdobjih. Prvič v novejši zgodovini sta krizo sprožila t.i. šok povpraševanja ter drastično zmanjšanje ponudbe, ki je bila v tem obdobju še posebej izrazita.

Uspešna prebroditev začetne krize v panogi je nato zagotovilo močan povratni učinek ter nov zagon, ki se je pričel poleti 2020. V nasprotju s storitvenim sektorjem je industrija še naprej lahko v veliki meri ohranjala svoje kapacitete kljub krizi povezani s COVID-19, čeprav pod zelo strogimi pogoji. To je tudi pripomoglo k izboljšanemu vzdrževanju dobavnih verig in hitremu povečanju proizvodnje takoj, ko se je povpraševanje ponovno pričelo povečevati.

S pospešeno rastjo ter vzdrževanjem svetovne industrijske proizvodnje je tehnološka industrija pokazala močan znak pozitivnega učinka na celotno gospodarstvo. Drugi in pa tretji val okužb je sprva najprej upočasnil vzpon, v drugi polovici leta 2020 pa se je raven proizvodnje že močno približala letu 2019, vendar še vedno je bilo opaziti nepopolno okrevanje v evropski tehnološki industriji ter tudi nekoliko počasnejša rast (napoved rasti za tehnološko industrijo 2021: 5,8%).

Države, ki so v večji meri vezane na avtomobilsko industrijo, je takratna kriza nekoliko bolj prizadela, saj je močno nihalo povpraševanje v tem sektorju, medtem ko so številne severnoevropske države, ki niso bile toliko vezane na segment avtoindustrije, imele relativno stabilno povpraševanje in so zato bile prizadete manj, kot se je pričakovalo.

Napoved za 2021

POVPREČNA RAST
+5,8 %

SKUPNI PRIHODEK
+5,8 %

ZAPOSLOVANJE
-1,0%

Obstaja upanje, da se bo industrijsko okolje kmalu normaliziralo. Trenutne okoliščine so bolj ali manj še vedno nestabilne. Številna podjetja so še vedno odvisna od podpornih ukrepov države, ki jih bo potrebno korak za korakom ukiniti. Poleg tega pandemija še zdaleč ni končana in obeti so preveč negotovi, da bi se lahko razglasilo konec gospodarske negotovosti. Vse skupaj pomeni, da po kriznem letu 2020 s padcem proizvodnje za -8,6%, obeti še ne kažejo na popolno okrejanje v letu 2021 (+ 5,8%). Namreč, pripravljenost podjetij za investiranje še ni tako izrazita, da bi lahko v kratkem pričakovali znatno izboljšanje proizvodnih razmer. To se lahko seveda hitro spremeni, vendar je vseeno nehvaležno podati oceno kaj nas čaka v prihajajočem obdobju.

Rast obsega proizvodnje v letu ORGALIME industrija	2016 (v %) ocena	2017 (v %) ocena	2018 (v %) ocena	2019 (v %) ocena	2020 (v %) ocena	2021 (v %) napoved
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+1,9	+3,0	+3,5	+0,5	-10,6	+3,9
Proizvodnja strojev in naprav	+1,0	+5,0	+3,5	+1,0	-12,3	+6,9
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	+0,1	+3,5	+2,5	+0,5	-2,9	+5,8
Skupaj ORGALIME industrija	+1,0	+4,0	+3,0	+0,5	-8,6	+5,8

Strojogradnja

Za sektor strojogradnje so napovedi za leto 2021 dokaj previdne. Načrtovane investicije podjetij so zaradi negotovega stanja zelo omejene. Dejavnost je leta 2020 močno prizadel padec proizvodnje, ki je upadla za 12,3%. Tudi tu se je na začetku krize COVID-19 pričakovalo bistveno slabše rezultate.

V 2021 se pričakuje povečanje prometa nominalno za 6,9%, kar pomeni nepopolno okrejanje. Eden od razlogov za tako oceno je, da tudi ob zmanjšanju morebitnega števila okužb s COVID-19 ne smemo prezreti težav, ki so obstajale pred krizo (strukturne spremembe v avtomobilskem sektorju, Brexit in tekoče razprave o omejitvi prostega trgovanja na globalni ravni). Poleg tega pa so se zaradi velikega povišanja cen in motenj v dobavni verigi pokazala ozka grla pri nabavi industrijskih kovin in elektronskih komponent, kar je dodatna zavora na poti k trajnemu okrejanju.

Kovinski izdelki

Dejavnost kovinskih izdelkov je kriza močno prizadela. Po padcu za -10,6% v letu 2020, se za 2021 ocenjuje okrejanje v višini +3,9%. Pričakuje se, da bo imelo poslovanje dejavnosti konec leta 2021 bistveno nižje rezultate v primerjavi z 2019, vendar so ekonomisti pri vseh napovedih dokaj previdni.

Jeseni je bilo presenetljivo veliko povpraševanje v avtomobilskem sektorju zato je mogoče, da bo s krepitvijo zasebne potrošnje, tudi povpraševanje v tej dejavnosti naraščalo hitreje, kot je bilo pričakovano. To še posebej velja za povpraševanje zunaj Evrope, saj kitajski industrijski sektor cveti. Eksplozija cen vhodnih surovin in jekla, bodo glavni dejavniki negotovosti v prihodnjem.

Zaposlovanje

Vpliv na sektor zaposlovanja ostaja omejen. Primer najboljše prakse je razviden iz dejstva, na kakšen način se je politika odzvala na krizo na strani zaposlovanja. Zaradi hitrega in učinkovitega posredovanja z ukrepi, kot je bilo javno financiranje kratkotrajnega dela, je bil upad števila delovnih mest razmeroma majhen. V 2020 je tako bilo ukinjenih okoli 220.000 delovnih mest, kar znaša »zgolj« 1,9-odstotni padec.

Čeprav je kakršenkoli upad zaposlovanja sila neugoden, pa bi bilo stanje lahko zagotovo še slabše, glede na celoten 8,6-odstotni upad proizvodnje. Kljub veliko zaposlitvam za določen čas, pa se sama produktivnost ni veliko zmanjšala, kar je dokaj pomemben dejavnik za konkurenčnost industrije. Ker pa se bodo oz. so se določeni modeli financiranja že iztekli, bi celotna situacija lahko pripeljalo do nadaljnjega upada zaposlovanja, s čimer bi se povečala brezposelnost, ki bi lahko v prihodnjem obdobju ogrozila splošno gospodarsko okrejanje. Zadnje napovedi kažejo 1-odstotno zmanjšanje zaposlenosti do konca 2021.

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1 – Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2 – Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva
- 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9 – Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi proizvodnje kovinskih izdelkov so to agregati podpanoge 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva.

Tabela 11 prikazuje osnovne podatke po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2020

	kovinski izdelki vrednost 2020	Index 20/19	25.1. vrednost 2019	25.2. vrednost 2019	25.3. vrednost 2019	25.6. vrednost 2019	25.7. vrednost 2019	25.9. vrednost 2019
Število družb	1.985	102,60	478	27	7	868	214	389
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	27.191	96,90		6.881	525	14	9.457	4.398
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.844.019.605	94,20		871.957.438	46.580.836	1.362.810	696.670.692	475.379.439
Kosmati donos od poslovanja	2.827.615.293	94,40		866.976.121	46.417.034	1.324.505	692.079.604	471.915.686
Čisti prihodki od prodaje	2.731.650.459	92,70		842.175.897	44.667.980	1.326.235	667.267.668	454.905.976
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.144.902.802	91,20		344.421.662	10.739.868	827.709	305.029.949	153.989.432
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.586.747.657	93,80		497.754.236	33.928.112	498.526	362.237.719	300.916.544
Odhodki	2.698.706.804	94,80		827.107.283	43.479.896	1.653.956	661.751.237	455.665.121
Stroški blaga, materiala in storitev	1.729.989.887	91,80		580.499.032	25.828.585	931.807	358.172.742	277.105.138
Stroški dela	750.501.264	100,60		191.783.237	14.519.723	350.098	246.392.495	131.796.009
Amortizacija	163.129.085	100,70		37.040.237	2.071.955	127.140	44.230.049	37.723.675
POSLOVNI IZID	150.071.278	88,60		46.524.489	3.435.024	-314.680	35.273.795	19.999.715
FINANČNI IZID	-11.433.052	632,90		-4.003.823	-400.254	5.734	-3.020.711	-1.564.894
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	145.312.800	83,90		44.850.155	3.100.940	-291.147	34.919.456	19.714.318
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	328.971.545	95,40		89.300.953	5.562.513	38.571	82.856.502	59.963.793
Davek iz dobička	23.028.820	98,80		7.122.688	517.668	3.389	6.312.248	2.448.411
Čisti dobiček	141.731.178	85,00		41.274.354	2.630.791	18.197	35.664.768	20.323.326
Čista izguba	19.869.155	129,60		3.855.457	44.609	312.733	7.125.066	3.061.214
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	121.862.023	80,50		37.418.897	2.586.182	-294.536	28.539.702	17.262.112
Enostavni denarni tok	300.762.290	92,10		80.195.360	4.713.671	58.715	76.122.409	57.226.190
Dodana vrednost (DV)	1.079.472.809	98,90		281.084.190	20.082.236	388.668	329.248.997	191.759.802
SREDSTVA	2.746.205.137	105,20		789.975.638	47.930.880	2.301.367	629.899.842	533.897.539

Zaloge	365.303.463	104,10	99.889.630	7.342.639	336.110	47.464.329	89.702.787	120.197.991
Kapital	1.480.558.532	108,00	433.366.984	29.707.142	705.427	345.310.018	258.372.543	411.396.751
Stopnja samofinanciranja (%)	54	102,70	55	62	31	55	48	56
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,80	100,00	0,80	0,60	2,30	0,80	1,00	0,80
Koefficient zadolženosti	0,40	100,00	0,40	0,40	0,70	0,40	0,50	0,40
Celotna gospodarnost	1,10	100,00	1,10	1,10	0,80	1,10	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,60	100,90	10,30	12,00	2,90	12,00	12,70	12,20
Donosnost kapitala - ROE (%)	8,58	74,60	9,00	9,08	-34,54	8,70	6,91	9,13
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,57	76,50	4,91	5,55	-12,93	4,69	3,33	4,98
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	100.463	95,70	122.397	85.124	95.139	70.560	103.440	121.689
Delež prodaje na tujih trgi (%)	58	101,20	59	76	38	54	66	54
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.601	103,80	27.873	27.670	25.115	26.055	29.969	27.996
Plače na zaposlenega (EUR)	20.054	102,50	20.239	20.242	16.126	18.847	22.029	20.285
Dodata vrednost na zaposlenega (EUR)	39.700	102,10	40.851	38.271	27.882	34.816	43.604	43.395
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	70	101,60	68,2	72,3	90,1	74,8	68,7	64,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.213	87,80	5.999	5.014	1.305	3.771	4.621	7.059
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	731	133,80	560	85	22.434	753	696	926
Obračanje sredstev	1	87,90	1	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	2	86,40	2	2	2	2	2	2
Obrat zalog	4,90	90,70	6,20	3,50	2,60	7,80	3,10	4,10
Dnevi vezave zalog	74,80	111,30	58,90	104,30	141,40	47,00	116,30	89,20
Obrat terjatev	11,90	96,70	12,50	16,60	5,30	12,00	10,00	12,20
Dnevi vezave obveznosti	38	107,00	37	51	99	39	46	33
Dnevi vezave denarja	68	110,10	51	76	111	38	107	86
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.671	102,50	1.687	1.687	1.344	1.571	1.836	1.690
kovinski izdelki		vrednost 2019						
vrednost 2020		Index 20/19	25.1.	25.2.	25.3.	25.6.	25.7.	25.9.

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)

SKD 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov **v letu 2020** beleži mešane indekse. Prihodki so na ravni celotne dejavnosti SKD 25 padli za 5,8 %. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost SKD 25.1 (Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov), in sicer v višini 871,9 mio €, najmanj prihodkov pa je imela dejavnost SKD 25.3 (Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje), in sicer okoli 1,4 mio €. Celoten izvoz dejavnosti SKD 25 je bil za 6,2 % nižji kot leta 2019 in je znašal 1,6 mrd €, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa beleži padec za 14,1 %.

Dodata vrednost na zaposlenega dosega 39.700 € in je za 2,1 % višja kot leta poprej. Najvišja dodana vrednost na zaposlenega je bila ustvarjena v dejavnosti 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja, in sicer 43.604 €, najnižjo pa v dejavnosti 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, kjer je znašala 27.882 €. Dobičkonosnost ROE in ROA v celotni dejavnosti SKD 25 sta v letu 2020 zabeležili pozitiven rezultat: ROE 8,58; ROA pa 4,57. Stroški dela na ustvarjeni dodani vrednosti so se povisali za 1,6 %, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali za 3,8 % in dosegli vrednost 27.873 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeno dodano vrednost ter velikostni razred družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ADS group d.o.o.
AMTER MONT d.o.o.
FMA - MONT d.o.o.
Industrijska montaža, MUFA Velenje d.o.o.
INNODULER d.o.o.
Marsi GROUP d.o.o.
METAL INVEST d.o.o.
RA d.o.o.
SHALA d.o.o.
STEEL AUTOMOTIVE d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

HYGAL d.o.o.
IM d.o.o.
IMSS - TRADE d.o.o.
METAL TEH, d.o.o.
MONTAŽA ŠKRBN d.o.o.
novi PLAMEN, Kropa, d.o.o.
ORODJARSTVO KNIFIC d.o.o.
T.C. JAKL d.o.o.
VRC d.o.o.
WEBER Montage SI d.o.o.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

Aluminium Kety Emmi d.o.o.
BAUMULLER DRAVINJA, d.o.o.
CLEANGRAD d.o.o.
EMO - Orodjarna d.o.o.
Gorenje Orodjarna, d.o.o.
MONTER DRAVOGRAD d.o.o.
PREIS SEVNICA d.o.o.
REM d.o.o.
ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
VALJI d.o.o.

velike družbe

Največje družbe po dodani vrednosti

ARCONT d.d.
CNC P&K-PUŠNIK d.o.o.
KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o.
MDM d.o.o.
MLM d.d.
NIKO, d.o.o., Železniki
ŠUMER d.o.o.
Titus d.o.o. Dekani
TRIMO d.o.o.
WILLY STADLER d.o.o.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupine Proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25) je skupni čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2020 padel za 6,2 %. Če izvzamemo dejavnosti 25.3 in 25.4, so imele vse dejavnosti v primerjavi z letom 2019 negativen izvoz oziroma padec prodaje na tujih trgih. Največ ustvarjenega prihodka s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (25.1), in sicer je dosegel slabih 497,8 mio €. Celotna dejavnost je imela ca. 1,59 mrd € prihodka od prodaje na tujem trgu, največji delež prodaje na tujem trgu pa je imela dejavnost 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva, in sicer je ta znašal 89,7 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja kovinskih izdelkov« (SKD 25)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	491,2
AVSTRIJA	250,4
HRVAŠKA	109,7
ITALIJA	97,8
FRANCIJA	58,4
VELIKA BRITANIJA	56,1
ŠVICA	55,8
SRBIJA	41,7
POLJSKA	37,0
MADŽARSKA	34,7
OSTALO	354,0
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.586,7

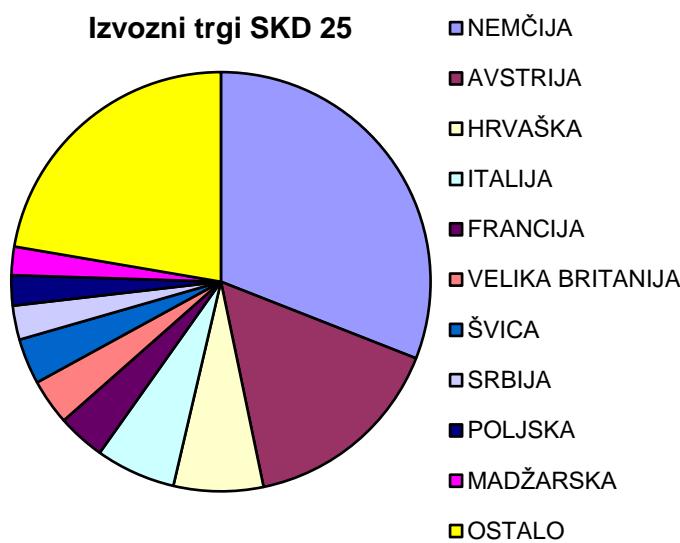

Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in na Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidne iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

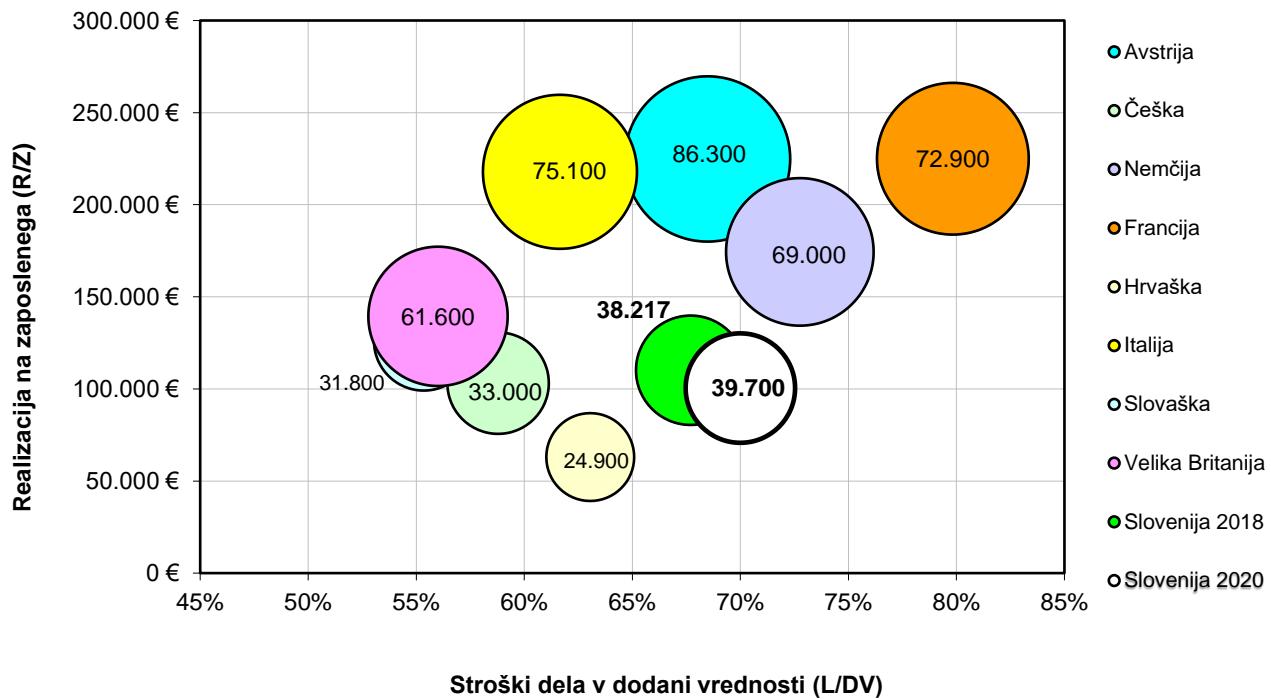
Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2018, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2018 vključena »Slovenija (2020)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

(SKD 25)

Premer krogca = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV)

Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa 12 – dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2018 gibljejo med 31.800 € in 225.000 €. Pri tem prednačijo Avstrija, Francija in Italija z več kot 200.000 € realizacije. Slovenija v letu 2018 z okoli 110.000 evri realizacije na zaposlenega zaostaja za večjimi proizvajalkami.

V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2018 so države razvrščene v razponu med 55 % in 80 % (Slovenija 67,7%). Najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri Franciji (79,84 %).

Najvišjo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega imajo Avstrija, Italija, Nemčija, Francija in Velika Britanija. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med cca 25.000 € in 87.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa pa Avstrija s 86.300 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za leto 2018 pri Sloveniji znaša 38.217 €, kar je boljše kot leto poprej.

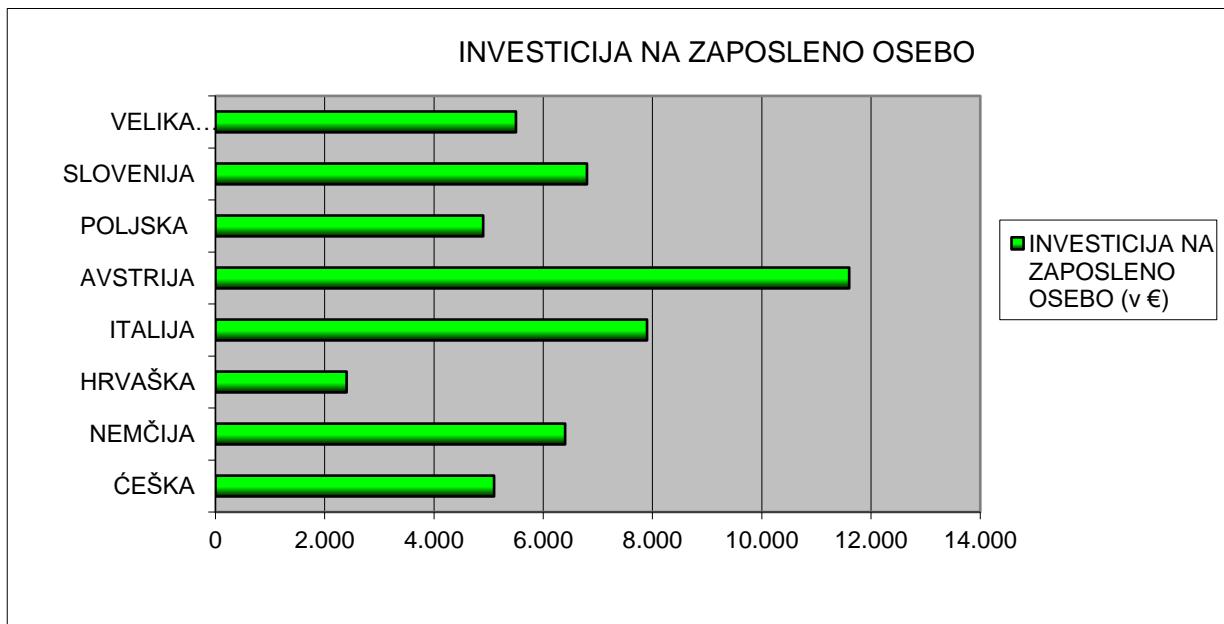
Slika Slovenije **v letu 2020** glede na leto 2018 kaže nekoliko slabše stanje v panogi, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, ki so višji za dobra dva odstotka. Dodana vrednost na zaposlenega je nekoliko višja, in sicer za cca 1.500 €, realizacija na zaposlenega pa je za okoli 10.000€ nižja, kot v 2018.

5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	6,3%	5.100
	NEMČIJA	4,0%	6.400
	HRVAŠKA	4,2%	2.400
	ITALIJA	4,9%	7.900
	AVSTRIJA	5,6%	11.600
	POLJSKA	6,0%	4.900
	SLOVENIJA	6,9%	6.800
	VELIKA BRITANIJA	4,2%	5.500

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 4,0 % (Nemčija) do 6,9 % (Slovenija). Pri vseh državah delež vloženih sredstev ne presega 7%. Znesek investiranih denarnih sredstev na zaposleno osebo je najvišji pri Avstriji (11.600 €), medtem ko Slovenija za to nameni 6.800 €.

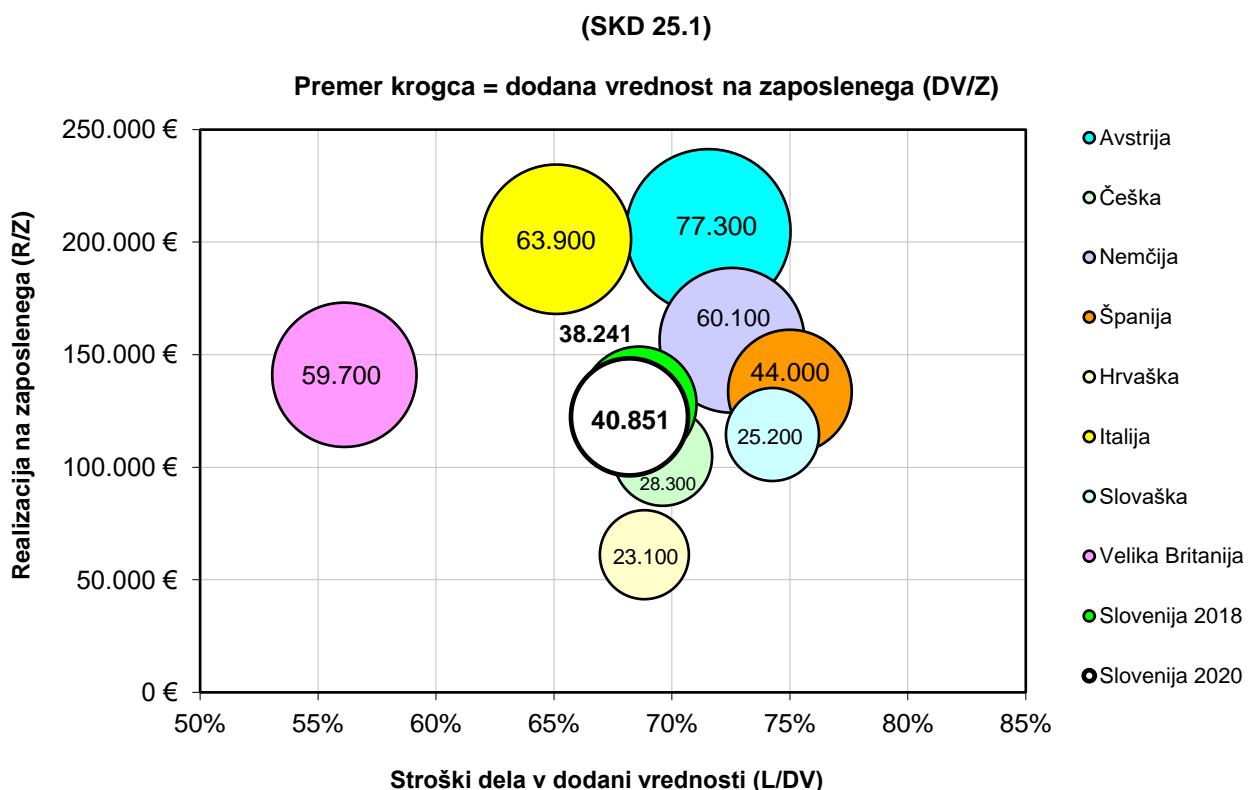

Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

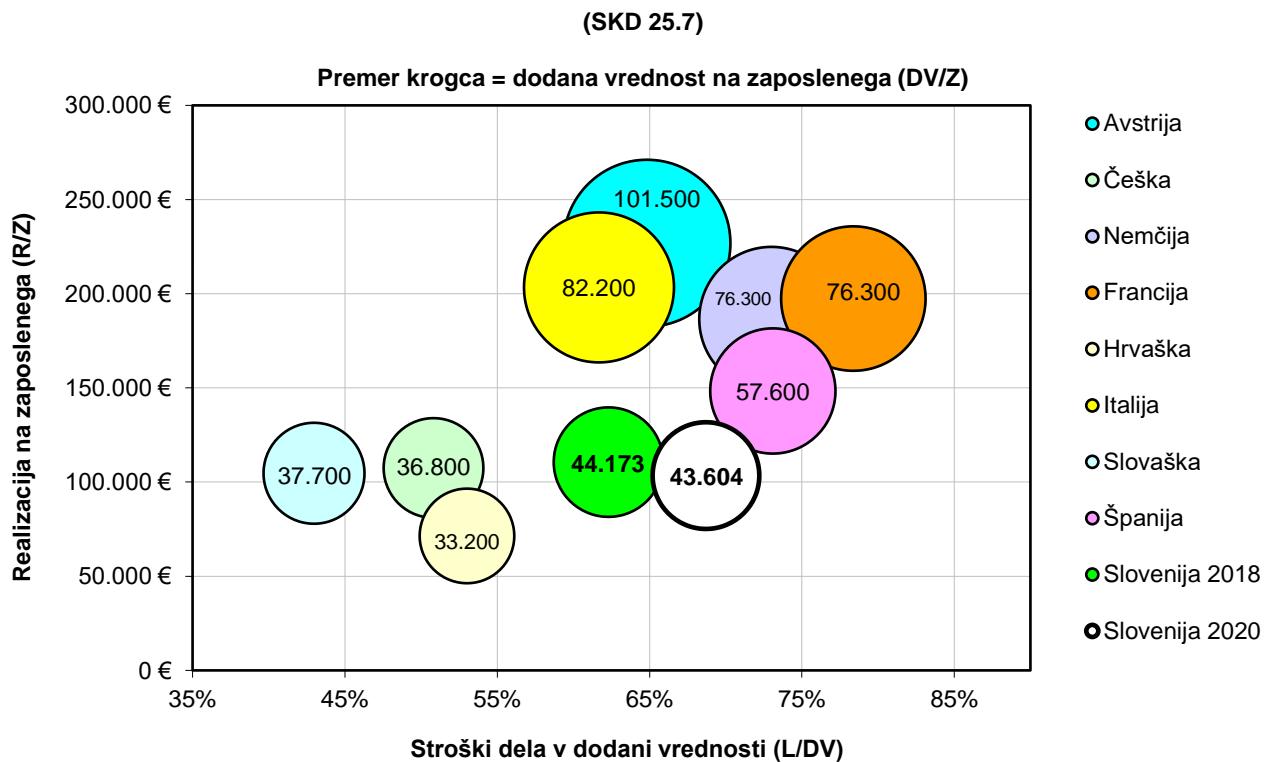
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (Graf 14) je pri večjih proizvajalkah opazen razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 56 % (Velika Britanija) in 75 % (Francija). Stroški dela v dodani vrednosti pri Sloveniji v letu 2018 znašajo 68,6 % kar spada nekje na sredino med primerjanimi državami.

Realizacija na zaposlenega (R/Z) se v letu 2018 giblje med 61.000 € in 205.000 €; prednjači Avstrija z 204.798 €. Slovenija ima skoraj polovico slabšo realizacijo (128.038 €) in dokaj zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk. Vrednosti dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se gibljejo med 23.000 € in 78.000 €, kjer so si najbolj razvite države precej podobne, najvišjo vrednost pa dosega Avstrija, in sicer s 77.300 €. Slovenija je imela v letu 2018 ustvarjene 38.241 € dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kar je slabih 2.000€ več, kot leto poprej.

Številke za Slovenijo **v letu 2020** so pri vseh parametrih podobne kot leta 2018. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za cca 2.500 €, realizacija na zaposlenega pa za slabih 6.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so nižji, in sicer za 0,4%, kot v 2018.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

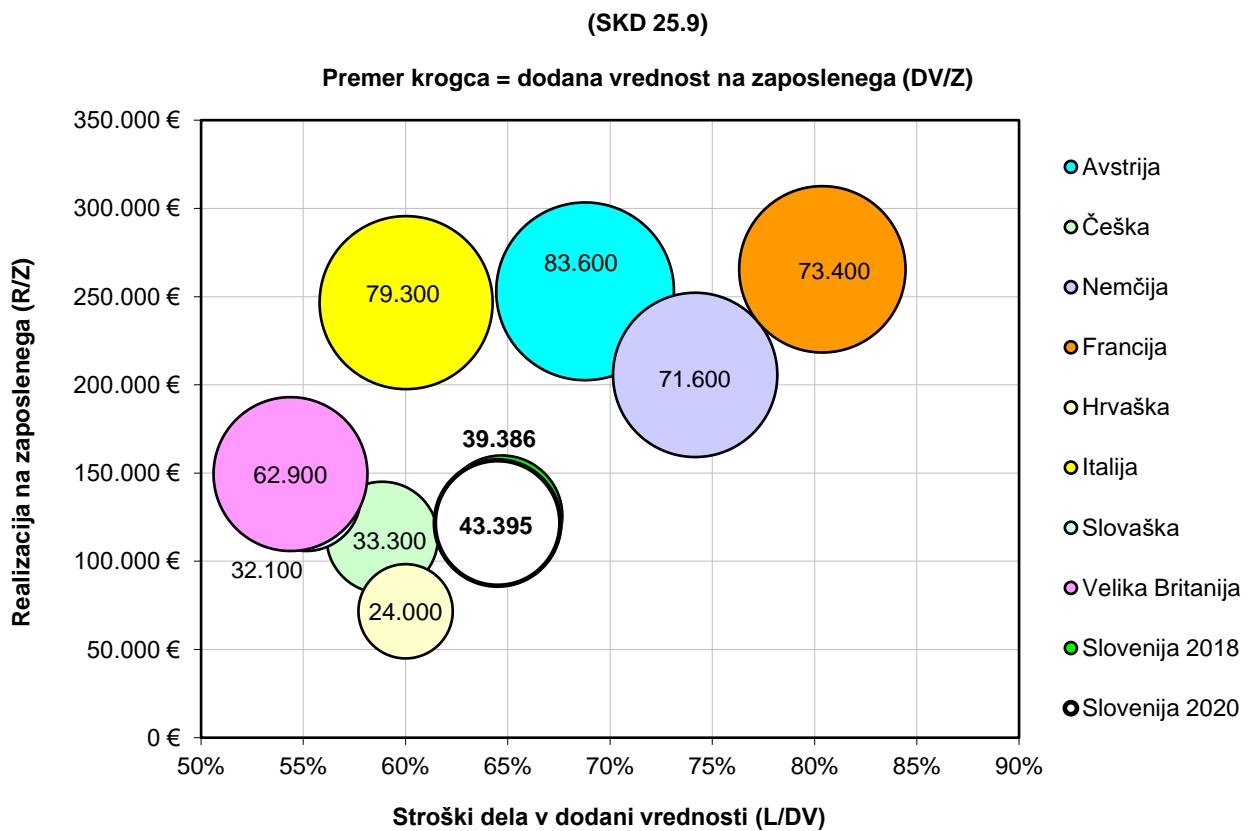
Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja Slovenija po realizaciji na zaposlenega in sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizacijski na zaposlenega (R/Z) v letu 2018 gibljejo med 140.000 € in 230.000 € (največ Avstrija s 226.826 €). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 57.000 € in 101.500 €. V letu 2018 najboljšo pozicijo izkazujeta Avstrija in Italija.

Slovenija tudi v letu 2018 ostaja zadaj, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednost na zaposlenega (44.173 €), nizko realizacijo na zaposlenega (110.587 €) ter dokaj visoke stroške dela v dodani vrednosti (62,3%).

V **letu 2020** se je slovenski mehurček nekoliko poslabšal pri vseh parametrih. Realizacija na zaposlenega znaša 103.440 € in je za slabih 7000 € nižja kot v 2018, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega znaša 43.604 €, stroški dela na zaposlenega pa so za 6,4% višji kot v 2018.

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa17 – dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2018 gibljejo med 71.000 € in 266.000 €; izstopata Francija z 265.475 € in Avstrija z 253.001 € realizacije na zaposlenega. Slovenija je v letu 2018 dosegala dobrih 125.000 € realizacije na zaposlenega. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 54 % in 80 %. Višina stroškov dela v dodani vrednosti za Slovenijo znaša 64,7 %.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 24.000 € in 84.000 €, kjer so si najbolj razvite države dokaj podobne. Najvišjo vrednost dosega Avstrija z 83.600 €, Slovenija pa ima v primerjavi z njo za približno dvakrat nižjo dodano vrednost (39.386 €). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Hrvaško, Češko in Slovaško. Od večjih proizvajalk izstopajo ponovno Italija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija in Francija, tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa krepko zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Pozicijo "mehurčka" pri Sloveniji **v letu 2020** v primerjavi z letom 2018 za 0,2 % izboljšajo nižji stroški dela v dodani vrednosti. Dodana vrednost na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2018 zvišala za dobrih 4.000 €, realizacija na zaposlenega pa je za slabih 4.000 € nižja kot v 2018.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1 – Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3 – Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4 – Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

(1) *Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 – Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)*

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2020:

	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2019				
Število družb	530	101,00	79	188	38	72	153
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	14.341	98,90	2.833	4.459	1.587	1.540	3.922
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.044.758.398	96,30	421.968.997	658.516.993	243.820.735	214.595.564	505.856.109
Kosmati donos od poslovanja	2.033.850.006	96,10	420.290.922	656.590.373	242.812.160	210.465.502	503.691.050
Čisti prihodki od prodaje	1.973.683.863	94,60	408.569.122	635.795.447	238.498.989	201.453.822	489.366.482
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	484.668.346	89,80	86.666.585	172.691.545	56.992.626	52.187.680	116.129.910
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.489.015.517	96,30	321.902.537	463.103.902	181.506.364	149.266.142	373.236.572
Odhodki	1.944.993.136	95,90	408.142.018	632.253.479	229.495.376	190.749.683	484.352.580
Stroški blaga, materiala in storitev	1.365.584.847	93,10	288.624.971	463.820.139	166.704.072	124.713.683	321.721.982
Stroški dela	452.691.572	101,80	84.838.474	136.683.824	46.723.629	52.865.055	131.580.589
Amortizacija	80.154.832	105,90	21.417.543	21.827.385	10.054.706	7.414.658	19.440.540
POSLOVNI IZID	101.230.665	100,60	15.738.274	26.781.626	14.550.642	20.649.167	23.510.955
FINANČNI IZID	-8.122.530	105,90	-2.403.213	-1.812.289	-957.211	-447.111	-2.502.707
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	99.765.262	105,80	13.826.979	26.263.514	14.325.359	23.845.880	21.503.529
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	193.255.054	104,10	39.900.291	51.128.483	25.461.656	29.874.267	46.890.357
Davek iz dobička	18.281.449	117,30	2.947.550	5.105.912	1.699.647	4.058.137	4.470.203
Čisti dobiček	102.419.933	105,50	15.960.891	27.680.367	12.575.619	21.395.719	24.807.337
Čista izguba	21.380.625	119,20	4.890.801	6.455.371	129.107	1.175.397	8.729.949
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	81.039.308	102,40	11.070.090	21.224.996	12.446.512	20.220.322	16.077.388
Enostavni denarni tok	173.063.697	105,50	35.232.107	45.571.853	23.357.525	29.445.423	39.456.789
Dodata vrednost (DV)	645.946.626	102,50	124.738.765	187.812.307	72.185.285	82.739.323	178.470.946
SREDSTVA	1.861.904.224	104,00	443.483.396	494.282.645	229.704.917	201.401.110	493.032.157
Zaloge	421.386.930	101,40	93.912.456	114.123.087	73.986.588	38.369.894	100.994.905
Kapital	937.897.549	110,50	218.399.187	261.364.868	117.970.967	104.293.392	235.869.135
Stopnja samofinanciranja (%)	50	106,30	49	53	51	52	48
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,90	90,00	0,90	0,80	0,80	0,80	1,00
Koefficient zadolženosti	0,40	80,00	0,50	0,40	0,50	0,40	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,00	1,10	1,10	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,50	108,00	9,50	7,80	10,50	14,20	9,30

Donosnost kapitala - ROE (%)	9,11	94,20	5,23	8,57	11,61	21,21	7,05
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,45	98,20	2,55	4,42	5,63	10,55	3,27
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	137.626	95,70	144.203	142.601	150.274	130.839	124.767
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	101,80	78,8	72,8	76,1	74,1	76,3
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.566	103,00	29.943	30.656	29.440	34.334	33.547
Plače na zaposlenega (EUR)	23.334	102,70	22.039	22.238	21.817	25.819	25.152
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	45.042	103,70	44.026	42.124	45.483	53.737	45.502
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	70	99,40	68,0	72,8	64,7	63,9	73,7
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.142	106,70	5.633	6.208	7.924	13.896	6.325
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.491	120,50	1.726	1.448	81	763	2.226
Obračanje sredstev	1	90,00	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	2	88,00	2	3	2	2	2
Obrat zalog	3,30	91,70	3,10	4,20	2,20	3,20	3,30
Dnevi vezave zalog	110,60	109,20	116,70	86,10	163,00	114,70	111,60
Obrat terjatev	12,40	96,10	11,90	17,70	17,20	10,50	8,70
Dnevi vezave obveznosti	41	100,00	42	33	39	50	51
Dnevi vezave denarja	99	112,00	106	74	146	99	103
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.945	102,70	1.837	1.853	1.818	2.152	2.096
	stroji in naprave		vrednost 2019				
	vrednost 2020 Index 20/19		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)

Dejavnost SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav v letu 2020 beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 nižji za 3,7 % in znaša 2,05 mrd €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2), in sicer v višini 658,5 mio €.

Dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1) je imela 421,9 mio € prihodkov, dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) pa je v letu 2020 ustvarila slabih 505,9 mio € prihodkov.

Izvoz v celotni dejavnosti SKD 28 je bil v letu 2020 nižji za 3,7 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je za 5,8 % višji, kot leto poprej. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 45.042 € in je za 3,7 % višja kot leto poprej. Indeks dobičkonosnosti ROE (indeks +9,11) in ROA (indeks +4,45) sta sicer pozitivna vendar nižja, kot leto poprej, saj kažeta upad glede na 2020. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je za 0,6 % nižji kot leta 2019 in znaša 70%. Stroški dela na zaposlenega pa so višji (indeks 102,7) in znašajo 31.566 €.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

COLF d.o.o.
FLEXIDO d.o.o.
Insar d.o.o.
JANIBO, d.o.o.
ME-JAN, d.o.o.
PETRA STROJI d.o.o.
Pumpe Potnik d.o.o.
RAJH PLUS d.o.o.
TEHLA, d.o.o.
VIBRO AVTOMATIZACIJA d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

INO Brežice d.o.o.
KOTA d.o.o. Petrovče
LIBELA ELSI, d.o.o.
MAPRO d.o.o.
RESEDA d.o.o.
RIKO EKOS d.o.o.
ŠRAML d.o.o.
TA - REGULATOR d.o.o.
TEHNIKA-SET d.d.
TERMO SHOP d.o.o.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BELIMED d.o.o.
GOSTOL-GOPAN d.o.o. Nova Gorica
Herz d.o.o.
LEDINEK ENGINEERING d.o.o.
LESTRO-LEDINEK d.o.o.
PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.
PODKRIŽNIK d.o.o.
SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini
SYSTEMAIR d.o.o.
ŠKRLJ d.o.o.

velike družbe

največje po dodani vrednosti

ADK d.o.o.
BRINOX d.o.o.
FARMTECH d.o.o.
GKN Driveline Slovenija, d.o.o.
LITOSTROJ POWER d.o.o.
OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana
PALFINGER d.o.o.
Poclain Hydraulics d.o.o.
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o.
TAJFUN PLANINA d.o.o.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav (SKD 28) je v **letu 2020** čisti prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 1,49 mrd €. To pomeni 3,7 % upad izvoza glede na leto 2019. Največ je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (28.2), ki je v letu 2020 ustvarila 463,1 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1), in sicer 78,8% delež, ter Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (SKD 28.3) z 76,1% deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja strojev in naprav« (SKD 28)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	369,4
AVSTRIJA	157,9
HRVAŠKA	100,6
ITALIJA	76,5
FRANCIJA	63,3
SRBIJA	61,3
RUSKA FEDERACIJA	52,1
ROMUNIJA	44,4
ZDRUŽENE DRŽAVE	40,9
POLJSKA	39,0
OSTALO	483,7
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.489,0

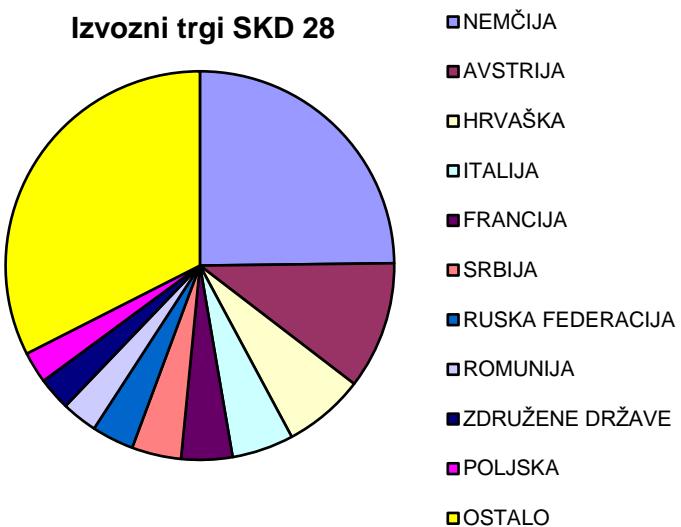

Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah

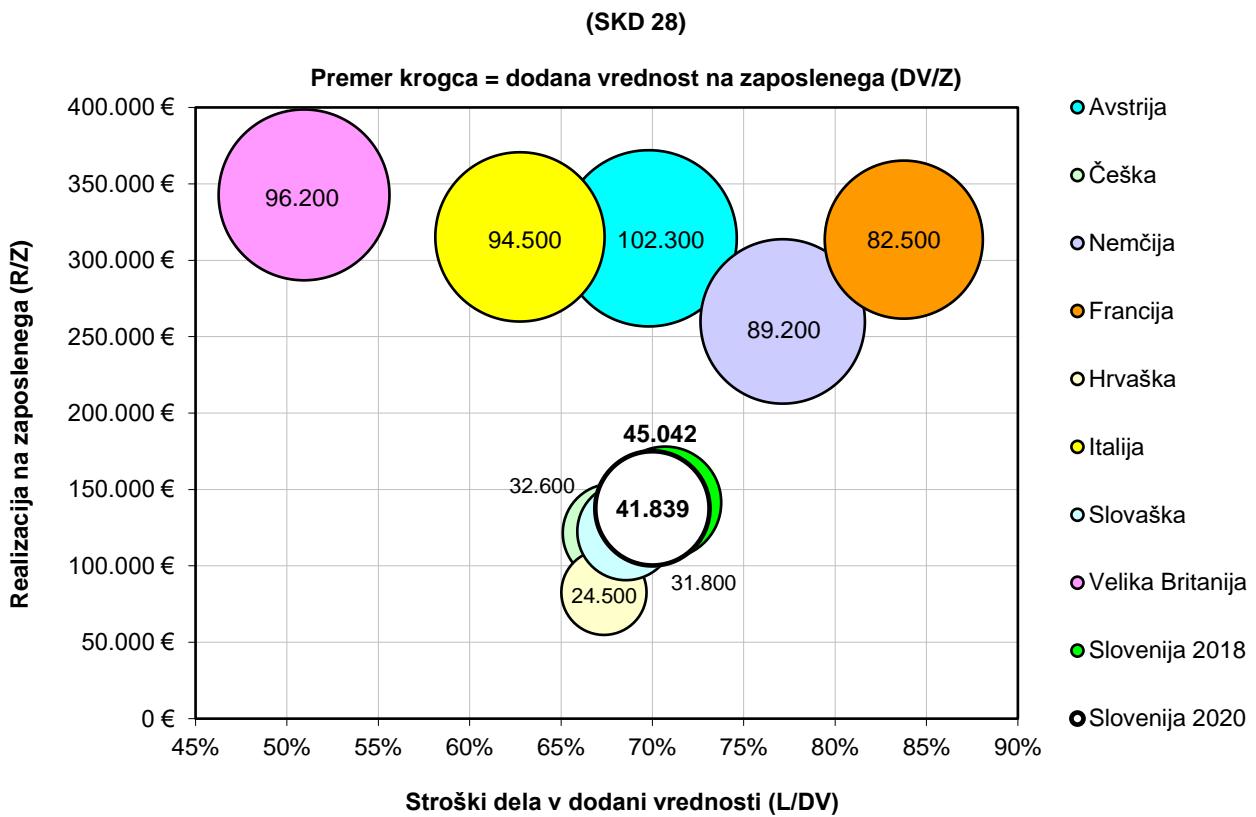
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (369,4 mio €), Avstrijo (157,9 mio €) ter na Hrvaško, kjer je izvoz znašal 100,6 mio €. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni z grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2018, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliki leta 2018 vključena tudi »Slovenija (2020)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Resultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na Grafu 18 pri panogi SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (najvišjo ima Avstrija, in sicer 102.300 €). Realizacija na zaposlenega se pri teh državah giblje med 260.000 € in 343.000 €, kar je podobno kot leto poprej. Večje odstopanje se pojavi pri stroških dela glede na ustvarjeno dodano vrednost, in sicer ti gibljejo med 50 % in 85 %. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Francija, in sicer ti znašajo 83,76 %.

Slovenija v letu 2018 pri stroških dela dosega 70,7 % in je nekje v srednjem delu grafa v primerjavi z ostalimi državami, krepko pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega (41.839€) ter realizaciji na zaposlenega (2 do 3 - krat manj od večjih držav proizvajalk).

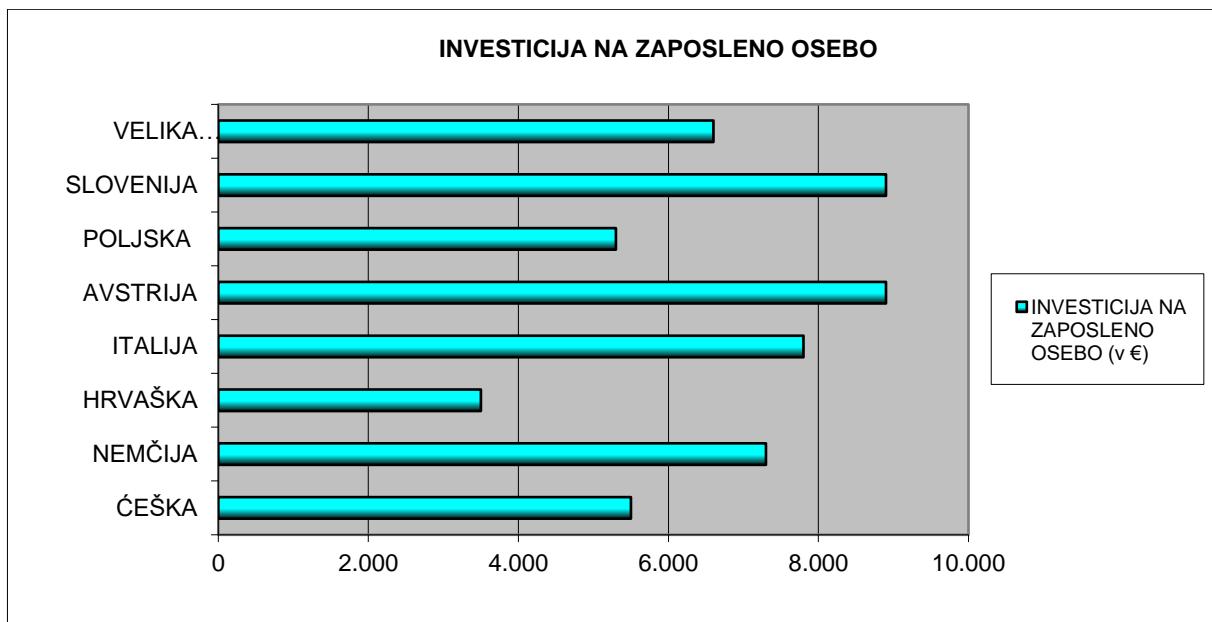
Leto 2020 je za Slovenijo nekoliko slabše kot leto 2018. Realizacija na zaposlenega se je znižala za slabih 4.000 €, dodana vrednost na zaposlenega za dobrih 3.000 €, stroški dela na zaposlenega pa so za 0,7% nižji kot leta 2018.

5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,8%	5.500
	NEMČIJA	2,9%	7.300
	HRVAŠKA	4,5%	3.500
	ITALIJA	2,9%	7.800
	AVSTRIJA	3,0%	8.900
	POLJSKA	5,3%	5.300
	SLOVENIJA	6,6%	8.900
	VELIKA BRITANIJA	2,0%	6.600

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

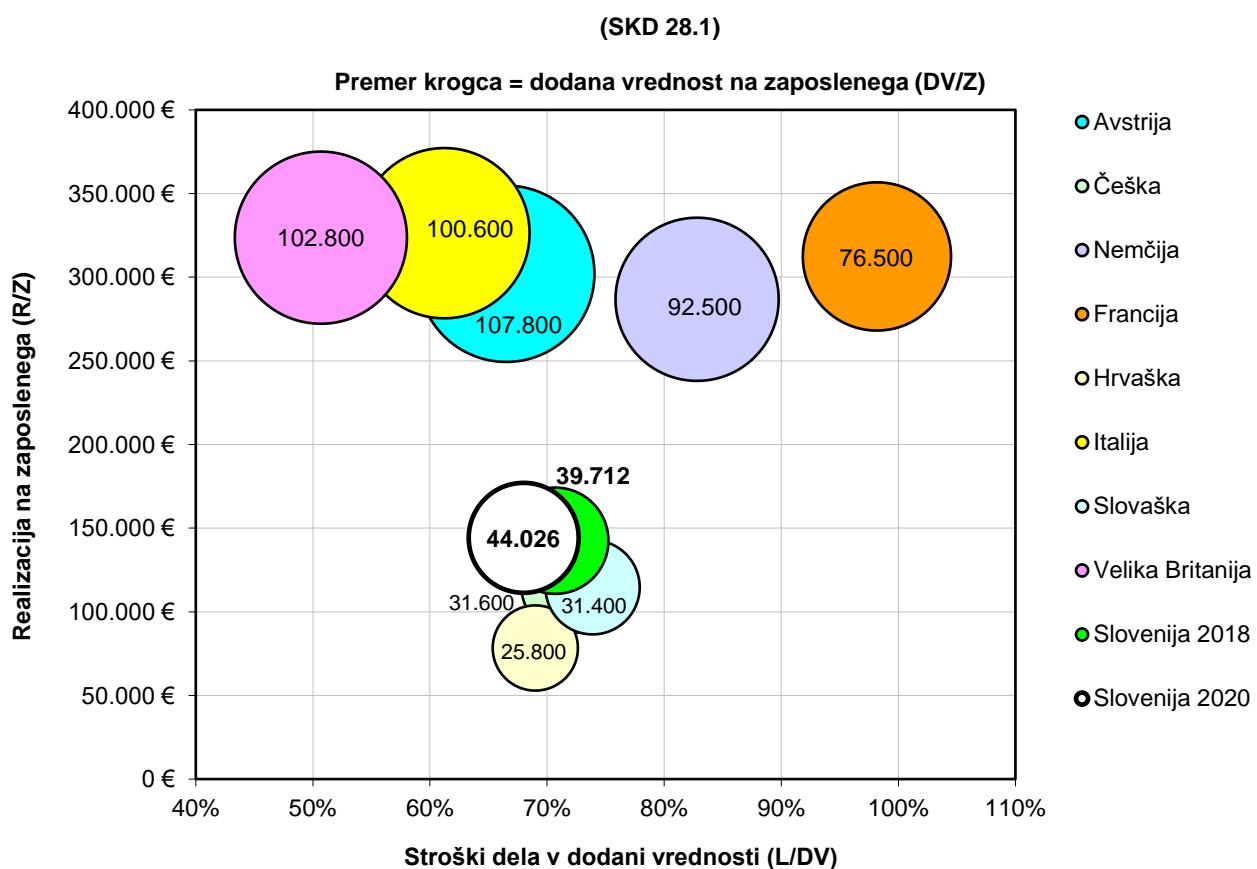
Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,0 % v Veliki Britaniji do 6,6 % v Sloveniji. Pri dejavnosti se delež prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti, pri večini držav giblje od 2,9% do 5,3%. Največ denarnih sredstev namenita Slovenija in Avstrija, in sicer v višini 8.900 €, najmanj pa za to nameni Hrvaška, in sicer 3.500 €.

Graf 18: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

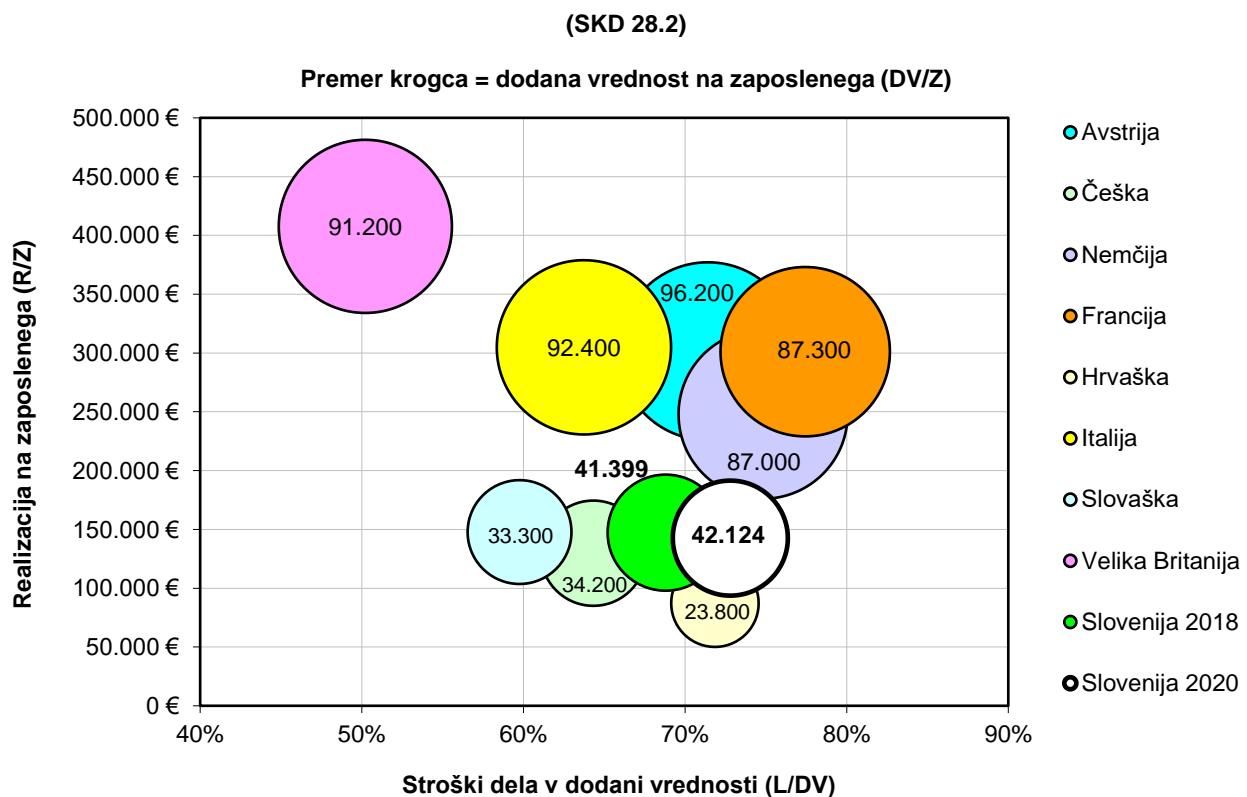
Na grafu vidimo podobno situacijo kot že večkrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Večinoma se ločijo na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 50 % in 100 %. Če izpostavimo najboljše, so to Velika Britanija, Avstrija, Italija, Nemčija in Francija. Dobro sliko Francije kvarijo visoki stroški dela v dodani vrednosti (98,17 %). Vse preostale proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji je v letu 2018 pozicija vseh treh parametrov glede na večje proizvajalke slaba in dokaj nizka v primerjavi z največjimi konkurenți.

V letu 2020 ima "krogec" pri realizaciji na zaposlenega dokaj podobno vrednost, in sicer ta znaša 144.203 €, dodana vrednost na zaposlenega, pa je za okoli 4.300 € višja, kot dve leti poprej. Nižji so tudi stroški dela v dodani vrednosti, in sicer za 2,7%.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja drugih naprav za splošne namene) glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Franciji. Najboljše parametre pri realizaciji na zaposlenega imajo Velika Britanija (407.714 € R/Z), Italija (304.841 € R/Z), Francija (301.133 € R/Z) ter Avstrija (301.506 € R/Z).

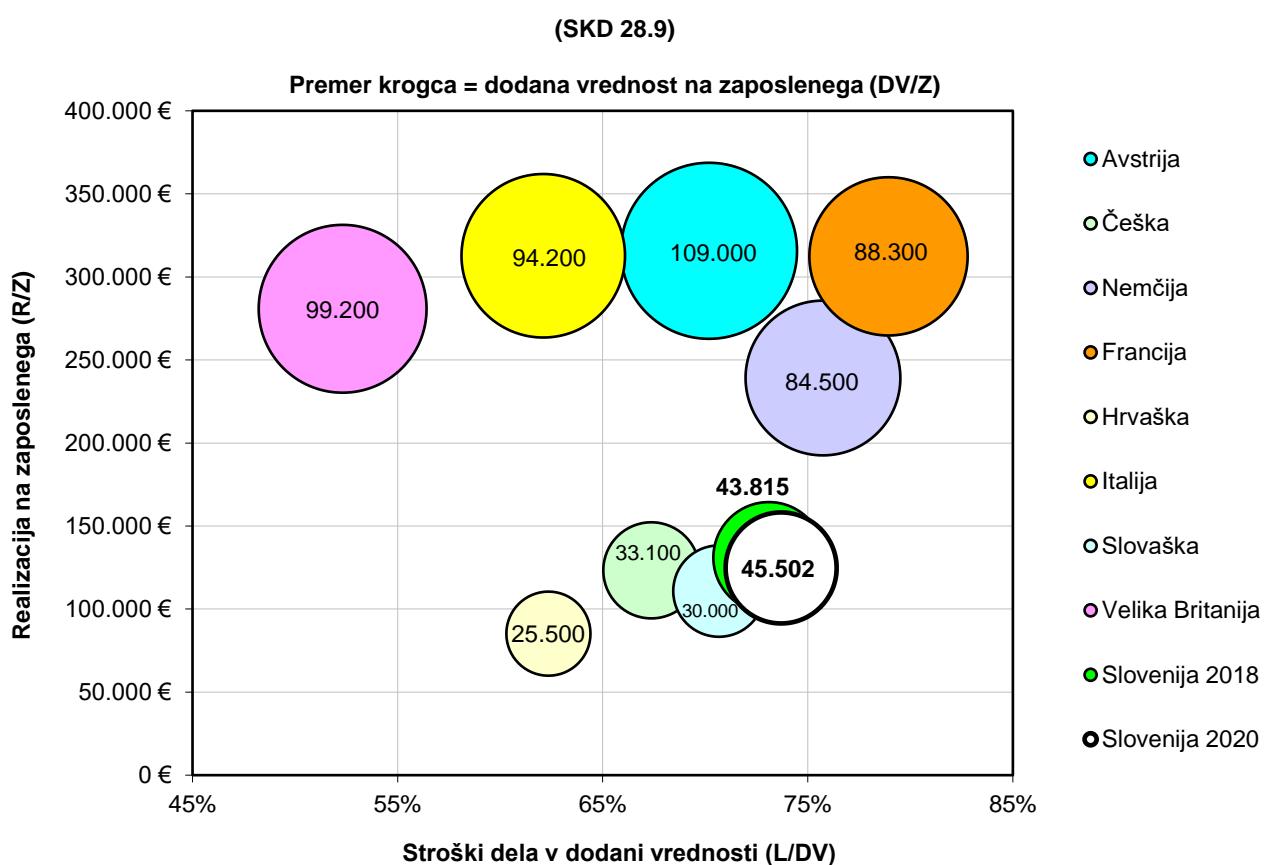
Ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega je v primerjavi z ostalimi največja v Avstriji, in sicer znaša 96.200 €. Razpon stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost je nekje med 50% in 80%. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (77,43 %).

V letu 2018 ima Slovenija oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, več kot dvakrat manjše kot večje proizvajalke.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila v Sloveniji **v letu 2020** višja za dobrih 1.200 €, stroški dela v dodani vrednosti so se povišali za 4%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa je višja, in sicer za slabih pet tisoč evrov.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 22, dejavnost SKD 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene, ponovno opazimo zaostanek Slovenije v **letu 2018** za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2- do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Glede stroškov dela v dodani vrednosti se države nahajajo v razponu med 50 % in 80 %. Najnižje ima Velika Britanija, in sicer ti znašajo dobrih 52%.

Kot je vidno na grafu, je v Sloveniji v **letu 2020** realizacija na zaposlenega padla za okoli 7.000 €, dodana vrednost na zaposlenega se je povišala za cca 2.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so višji za 0,6% kot leta 2018.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1 – Proizvodnja motornih vozil
- 29.2 – Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 – Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic v letu 2020:

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	vrednost 2020	Index 20/19	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	134	103,10	19	40	75
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	11.409	90,40	2.914	2.421	6.073
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.994.866.185	85,70	1.486.758.751	742.055.392	766.052.042
Kosmati donos od poslovanja	2.984.016.010	85,60	1.485.626.805	733.837.569	764.551.636
Čisti prihodki od prodaje	2.929.162.524	85,30	1.458.506.581	733.439.640	737.216.303
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	176.341.338	79,40	39.565.264	31.586.040	105.190.034
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.752.821.186	85,70	1.418.941.316	701.853.600	632.026.269
Odhodki	2.895.639.629	86,00	1.485.864.200	681.497.902	728.277.527
Stroški blaga, materiala in storitev	2.403.894.075	84,30	1.314.063.648	598.257.297	491.573.130
Stroški dela	333.501.051	96,00	99.618.799	71.007.351	162.874.901
Amortizacija	136.804.771	94,00	66.223.019	7.354.252	63.227.501
POSLOVNI IZID	98.482.559	76,00	2.746.367	53.891.982	41.844.209
FINANČNI IZID	-183.266	-524,50	-1.234.936	5.338.901	-4.287.231
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	99.226.556	76,60	894.551	60.557.490	37.774.515
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	238.320.586	85,10	70.268.992	61.796.793	106.254.801
Davek iz dobička	11.761.215	135,40	918.651	6.260.826	4.581.738
Čisti dobiček	92.396.575	72,80	4.839.793	51.189.353	36.367.429
Čista izguba	10.311.586	230,30	6.358.688	791.517	3.161.381
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	82.084.989	67,10	-1.518.894	50.397.836	33.206.048
Enostavni denarni tok	221.923.017	81,30	66.003.730	58.302.647	97.616.639
Dodana vrednost (DV)	571.821.637	91,10	169.887.791	132.804.144	269.129.702
SREDSTVA	1.856.385.564	103,00	677.153.861	439.653.264	739.578.439
Zaloge	295.694.712	101,80	43.257.844	139.658.418	112.778.450
Kapital	755.742.448	111,70	226.558.014	233.180.959	296.003.475
Stopnja samofinanciranja (%)	41	108,50	34	53	40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,30	86,70	1,70	0,80	1,40
Koeficient zadolženosti	0,50	83,30	0,60	0,40	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	8,00	100,00	4,70	8,40	13,90
Donosnost kapitala - ROE (%)	11,46	61,40	-0,67	24,10	11,87
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,48	62,10	-0,21	12,47	4,68
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	256.748	94,30	500.435	302.899	121.396
Delež prodaje na tujih trgih (%)	94	100,50	97	96	86

Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.232	106,20	34.181	29.325	26.820
Plače na zaposlenega (EUR)	20.565	104,00	23.903	21.038	18.775
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	50.122	100,80	58.291	54.846	44.317
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	58	105,20	58,6	53,5	60,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.099	80,60	1.661	21.140	5.989
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	904	254,70	2.182	327	521
Obračanje sredstev	2	79,20	2	2	1
Obračanje kapitala	4	78,80	6	4	3
Obrat zalog	8,20	82,00	29,00	4,50	4,20
Dnevi vezave zalog	44,50	121,90	12,60	80,30	86,20
Obrat terjatev	17,30	84,80	15,10	28,00	15,90
Dnevi vezave obveznosti	39	123,70	38	39	40
Dnevi vezave denarja	27	116,50	-1	54	69
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.714	104,00	1.992	1.753	1.565
	vozila in prikolice		vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
	vrednost 2020		Index 20/19	29.1.	29.2.
					29.3.

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Dejavnost SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil in prikolic v letu 2020 tudi beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 v letu 2020 padel za 14,3 % in znaša slabe tri milijarde evrov. Najvišje prihodke sta imeli poddejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) v višini 1,49 mrd € ter Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3), ki je zabeležila prihodke v višini 766,1 mio €. V Proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) so v letu 2020 imeli 742,1 mio € prihodka. V celotni SKD 29 je izvoz upadel za 14,3 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je primerjavi z letom 2019 nižji za 23,4%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 50.122 € in je za 0,8 % višja kot leto poprej. Parametra ROE in ROA sta pozitivna: ROE 11,46; ROA 4,48. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti se je povečal za 5,2 %, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 6,2 % in znašajo 29.232 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

- A.D.M. NEPREMIČNINE d.o.o.
- FERA AVTO, d.o.o.
- GS-CarboTech, d.o.o.
- JSR d.o.o.
- KARBONIN d.o.o.
- KOVINARSKA, d.o.o.
- MBB, d.o.o. Mengeš
- PREBIL, d.o.o., Ljubljana
- ROTOBOX d.o.o.
- ŠAPLA d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

- AS DOMŽALE d.o.o.
- CERJAK d.o.o.
- CIMOS IP d.o.o.
- EURO GV d.o.o.
- K - BUS d.o.o.
- MODERNE TEHNOLOGIJE d.o.o.
- ROBETA d.o.o.
- S.H. WELZ d.o.o.
- SINTER Ljubljana d.o.o.
- TOURNE MOBIL d.o.o.

srednje družbe**največje po dodani vrednosti**

B N M , d.o.o.
 BRAVIA MOBIL d.o.o.
 CECOMP d.o.o.
 ITAS-CAS d.o.o.
 MAGNA STEYR d.o.o.
 NOVAK, Novo mesto, d.o.o.
 ROSENBAUER, d.o.o.
 TPV PRIKOLICE d.o.o.
 VAR d.o.o.
 Z-LINE Automotive d.o.o.

velike družbe**največjih deset po dodani vrednosti**

ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
 Akrapovič d.d.
 CARTHAGO d.o.o.
 KLS LJUBNO d.o.o.
 odelo Slovenija d.o.o.
 REVOZ d.d.
 SOGEFI FILTRATION d.o.o.
 STARKOM d.o.o.
 TBP d.d.
 TPV AUTOMOTIVE d.o.o.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikladic je v letu 2020 padel za 14,3 % glede na leto poprej in je znašal 2,75 mrd €. Največ je izvozila poddejavnost proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), saj je v letu 2019 izvozila za dobrih 1,42 mrd € izdelkov, pri »proizvodnji delov in opreme za motorna vozila« (SKD 29.3), pa je izvoz znašal 632,1 mio €. Prihodek na tujih trgih pri poddejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2) je znašal 701,8 mio €.

Dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) je v letu 2020 ustvarila več kot polovico izvoza celotne dejavnosti SKD 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih je pri dejavnosti 29.1 v letu 2020 znašal 97,3 % in je bil za 0,6 % nižji kot leta 2019. Pri preostalih dveh dejavnostih pa je delež prodaje na tujih trgih znašal 96 % (SKD 29.2) in 85,7 % (SKD 29.3).

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikladic« (SKD 29)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	898,4
FRANCIJA	542,0
ITALIJA	199,6
HRVAŠKA	141,6
AVSTRIJA	95,6
SRBIJA	90,2
ŠPANIJA	74,8
BELGIJA	67,3
POLJSKA	62,8
NIZOZEMSKA	57,0
OSTALO	523,5
Skupaj izvoz dejavnosti 29	2.752,8

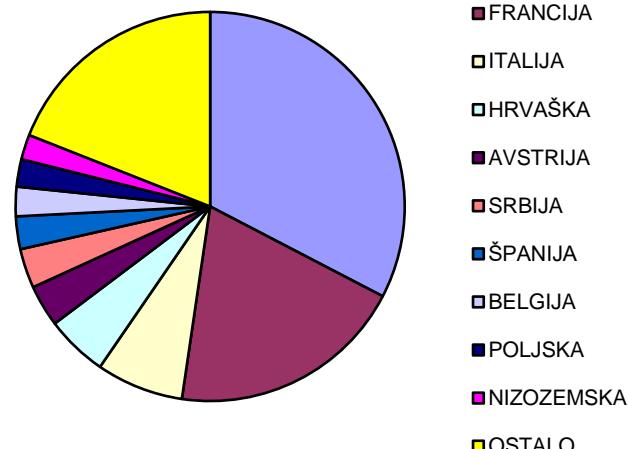
Izvozni trgi SKD 29

Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikladic po državah

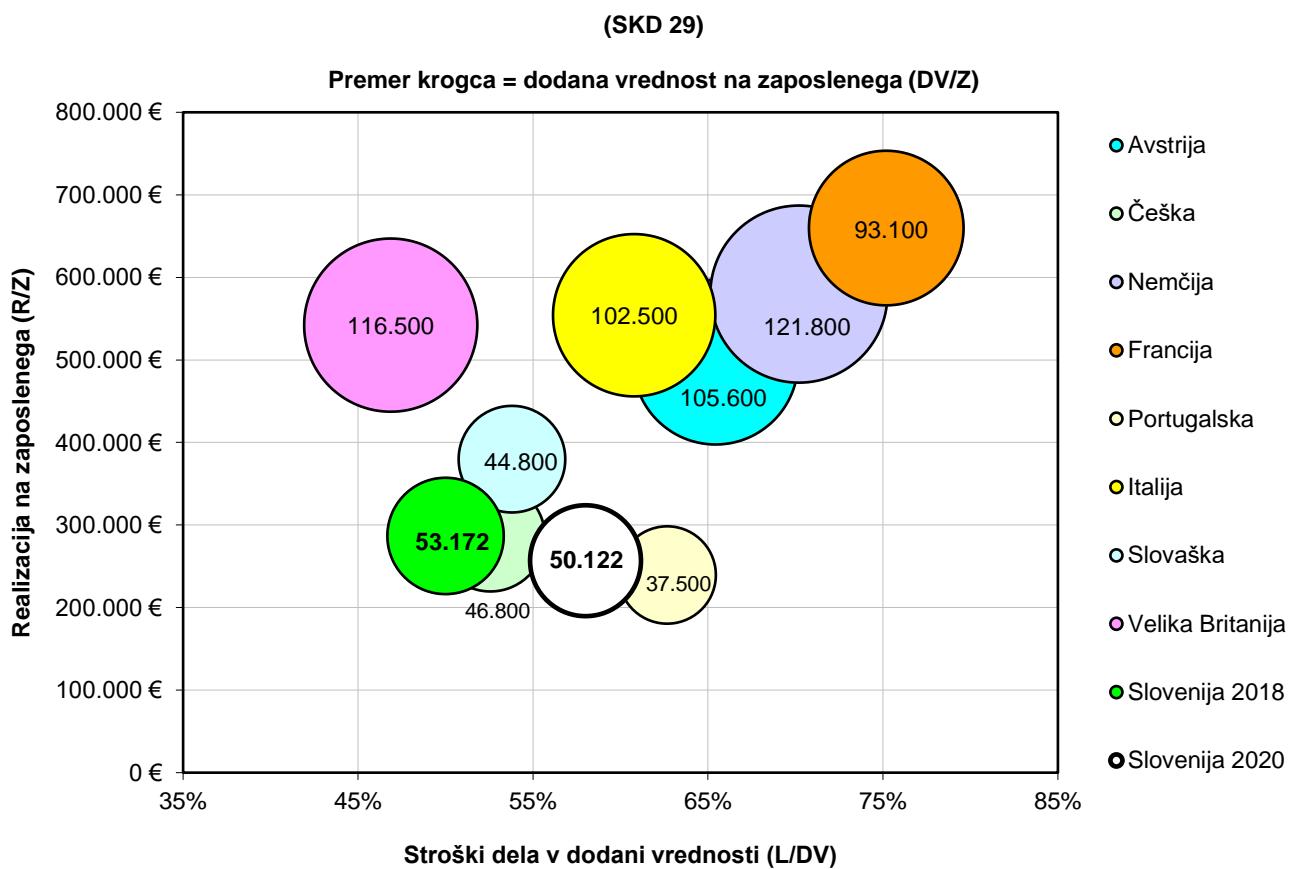
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (898,4 mio €), Francijo (542,0 mio €) ter Italijo (199,6 mio €).

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2018, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliki leta 2018 vključena "Slovenija (2020)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje deljeno sliko. V najboljši poziciji so Velika Britanija, Avstrija in Nemčija. Razliko med njimi ohranja višina stroškov dela v dodani vrednosti, ki se nahajajo v razponu med 45 % in 75 %.

Slovenija ima v letu 2018 v primerjavi z ostalimi državami sicer nižje stroške dela v dodani vrednosti (50,0%), vendar je ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega nizka in je za okoli dvakrat manjša kot pri najboljših, realizacija na zaposlenega pa najmanj dvakrat manjša v primerjavi z najboljšimi.

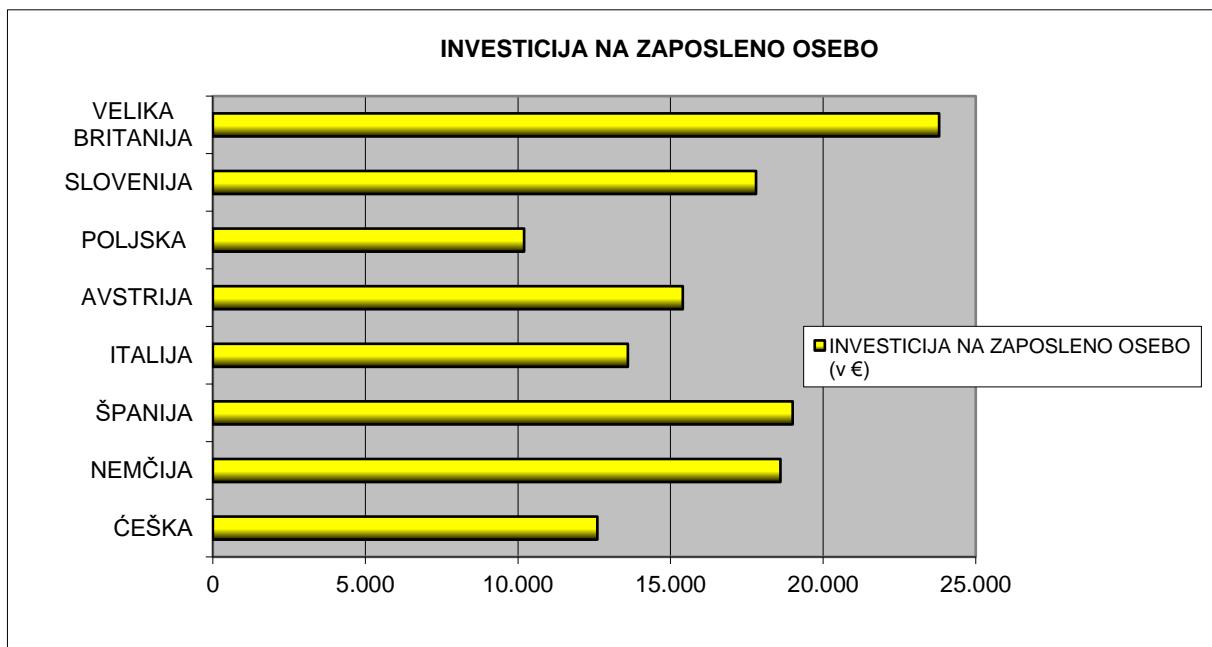
V letu 2020 je Slovenija glede na 2018 v slabši poziciji. Realizacija na zaposlenega je v letu 2020 znašala 256.748 € in je za 30.000 € nižja kot leta 2018. Dodana vrednost na zaposlenega se je znižala za približno 3.000 € in je v letu 2020 znašala 50.122 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se povišali za osem odstotkov.

5.3.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)

PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
ČEŠKA		4,5%	12.600
NEMČIJA		3,3%	18.600
ŠPANIJA		4,2%	19.000
ITALIJA		3,1%	13.600
AVSTRIJA		3,2%	15.400
POLJSKA		5,7%	10.200
SLOVENIJA		7,3%	17.800
VELIKA BRITANIJA		4,5%	23.800

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

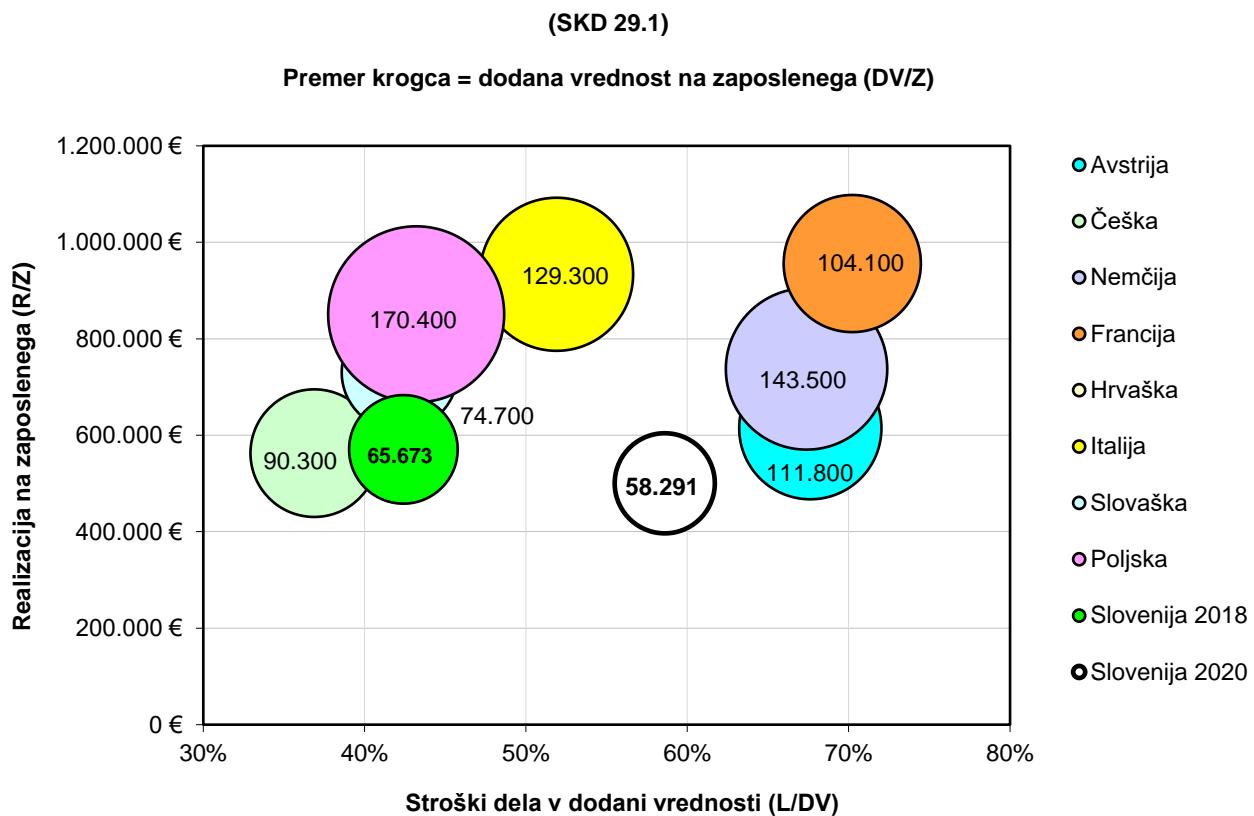
Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) največji delež prihodka, ki se ga vлага v investicijo dejavnosti, namenijo v Sloveniji, in sicer 7,3%. Ostale proizvajalke imajo delež med 3,1 in 5,7%. Največ denarja vložijo Velika Britanija (23.800 €), Španija (19.000 €) in Nemčija (18.600 €). Pri Sloveniji znaša delež denarja, ki se vлага v investicijo, na zaposleno osebo 17.800 €.

Graf 23: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

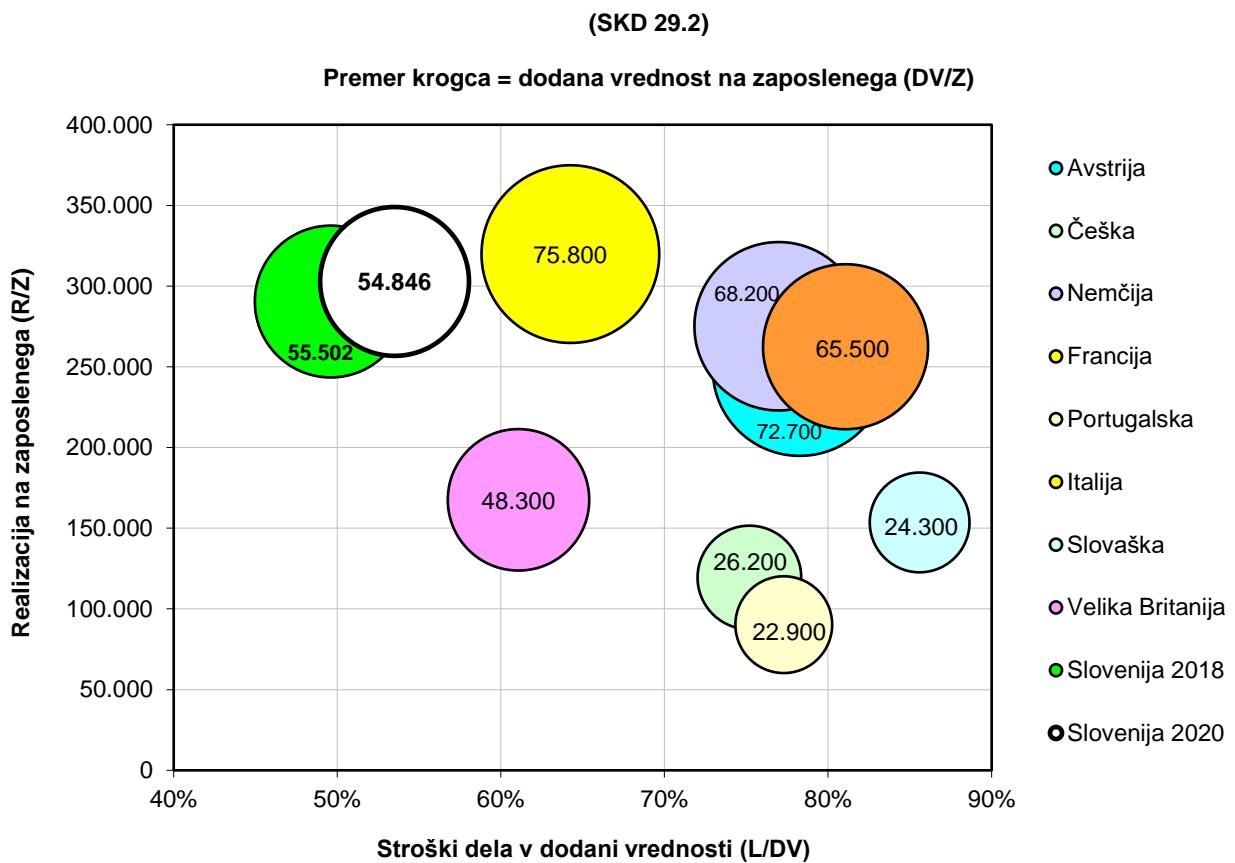
Graf proizvodnje motornih vozil kaže, da imajo najboljše rezultate Italija, Nemčija in Poljska. Najvišjo realizacijo na zaposlenega dosegata Francija (956.024 €) in Italija (933.757 €), vendar ima prva za cca 25 tisoč evrov nižjo dodano vrednost (104.100 €) v primerjavi z Italijo (129.300 €). Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega ustvari Poljska, in sicer ta znaša 170.400 €.

Slovenija je v letu 2018 ustvarila 65.673 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela 570.744 € realizacije na zaposlenega. Če bi opazovali samo stroške dela na zaposlenega, lahko vidimo, da so nekje na zgornji polovici (42,4%) v panogi.

V letu 2020 je bila v Sloveniji realizacija na zaposlenega (R/Z) nižja, in sicer kar za dobrih 70.000 €, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) pa se je znižala za cca 7.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so se dokaj povišali, in sicer za 16,2%.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

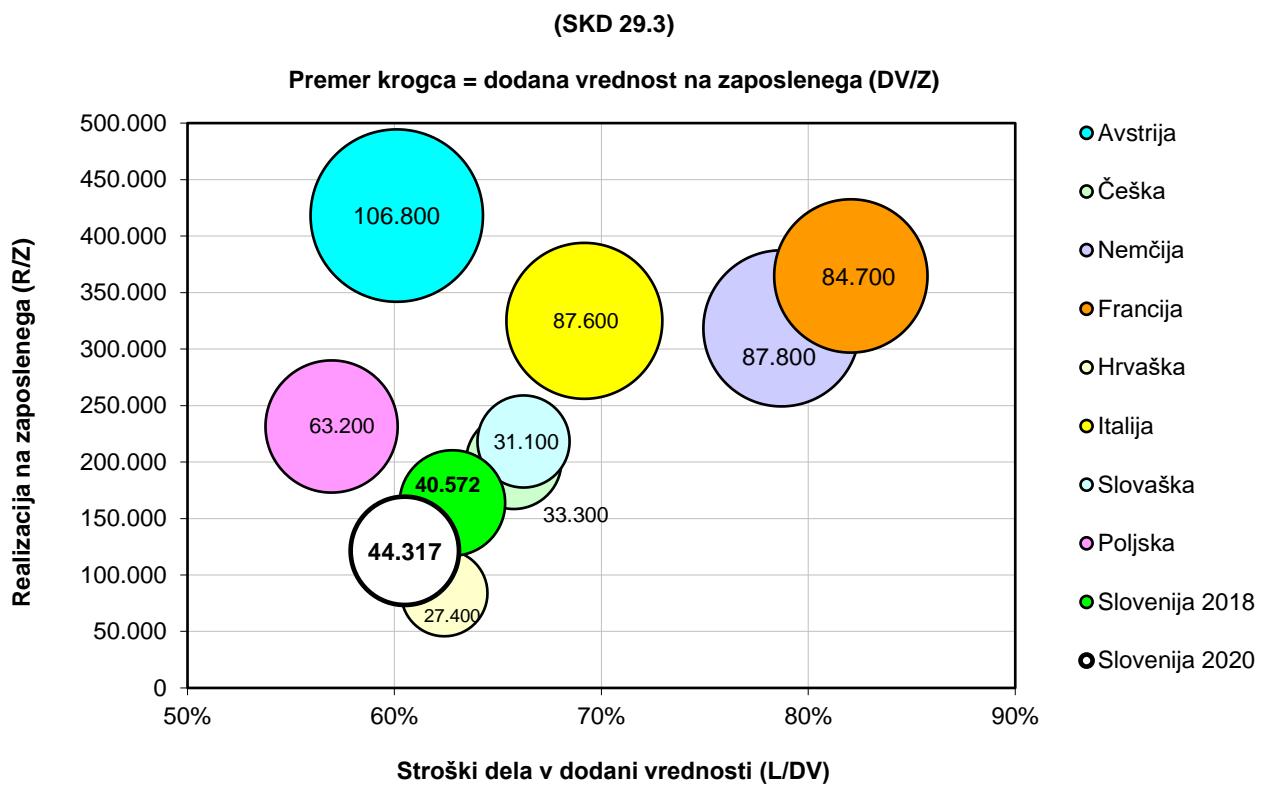
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, priklice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 29.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v letu 2018 glede realizacije na zaposlenega med višjimi v primerjavi z ostalimi državami, in sicer je ta znašala 290.453 €. Slovenija je imela tudi najniže stroške dela v dodani vrednosti v primerjavi z preostalimi proizvajalkami, in sicer so ti znašali 49,6 %. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala 55.502 € in je za okoli 6.000 € višja kot leto poprej. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega sta imeli Avstrija (72.700 €) in Italija (75.800 €), najvišjo realizacijo na zaposlenega pa Italija in sicer je ta znašala 319.860 €.

V letu 2020 pri dejavnosti proizvodnje karoserij za vozila na grafu vidimo porast pri realizaciji na zaposlenega (+12.500 €), medtem ko se je dodana vrednost na zaposlenega znižala za cca 700 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se tudi zvišali, in sicer za 3,9 %.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so imeli v Avstriji, ki je imela realizacijo na zaposlenega 418.134 € in dodano vrednost 106.800 €.

Slovenija je bila pri tej panogi **v letu 2018** »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (62,8%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **letu 2020** nam nekoliko mešano sliko v primerjavi z 2018. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za cca 4.000 €, realizacija na zaposlenega je nižja za okoli 42.000€, stroški dela pa so nižji za 2,3%. Kot je vidno na grafu, še vedno dokaj zaostajamo za vsemi večjimi državami proizvajalkami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 – Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 – Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 – Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 – Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje drugih vozil in plovil v letu 2020:

	druga vozila, plovila vrednost 2020	Index 20/19	30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
			vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	86	98,90	46	3	23	14
Pov. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	867	94,90	245	169	298	155
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	147.685.393	97,70	39.127.458	50.997.189	36.749.669	20.811.077
Kosmati donos od poslovanja	147.274.267	97,80	38.861.698	50.972.283	36.633.691	20.806.595
Čisti prihodki od prodaje	139.417.603	97,80	35.899.985	49.893.871	33.367.484	20.256.263
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	26.558.189	81,80	9.528.815	2.546.844	8.604.738	5.877.791
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	112.859.414	102,50	26.371.170	47.347.028	24.762.745	14.378.472
Odhodki	138.077.857	96,70	39.820.044	46.555.785	32.231.710	19.470.319
Stroški blaga, materiala in storitev	102.497.997	93,90	30.015.584	37.732.486	20.374.033	14.375.894
Stroški dela	26.318.052	103,50	6.484.005	5.996.587	9.905.553	3.931.908
Amortizacija	6.921.439	115,20	2.169.433	2.390.896	1.360.530	1.000.581
POSLOVNI IZID	10.189.294	113,60	-612.776	4.724.984	4.652.417	1.424.669
FINANČNI IZID	-839.617	115,20	-284.548	-288.265	-183.795	-83.009
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	9.607.536	115,20	-692.586	4.441.404	4.517.959	1.340.758
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	17.668.525	113,40	1.979.222	7.159.582	6.077.324	2.452.398
Davek iz dobička	1.634.142	277,90	83.580	738.615	644.068	167.879
Čisti dobiček	9.518.807	109,00	507.268	3.730.599	4.042.172	1.238.768
Čista izguba	1.535.114	157,80	1.283.441	21.324	164.985	65.364
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	7.983.693	102,90	-776.174	3.709.276	3.877.188	1.173.404
Enostavni denarni tok	15.462.924	107,60	1.815.824	6.143.874	5.302.094	2.201.132
Dodana vrednost (DV)	43.986.577	107,30	8.463.227	13.156.169	15.982.876	6.384.306
SREDSTVA	155.559.951	108,60	43.890.541	40.862.587	52.500.648	18.306.176
Zaloge	34.038.026	110,80	12.366.890	4.550.747	12.363.251	4.757.138
Kapital	61.197.001	112,40	7.283.679	23.540.504	23.642.202	6.730.616
Stopnja samofinanciranja (%)	39	103,40	17	58	45	37
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,50	93,80	5,00	0,70	1,20	1,60
Koefficient zadolženosti	0,60	100,00	0,80	0,40	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	0,90	1,10	1,10	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	12,00	115,40	5,10	14,00	16,60	11,80
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,97	88,90	-10,29	17,04	17,85	19,15
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,36	91,50	-1,87	9,29	7,69	6,83
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	160.832	103,00	146.764	294.498	112.137	130.467
Delež prodaje na tujih trgih (%)	81	104,90	74	95	74	71
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	30.361	109,10	26.508	35.395	33.289	25.325
Plače na zaposlenega (EUR)	22.559	110,10	19.165	27.158	24.842	18.514
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	50.743	113,00	34.599	77.654	53.713	41.120

Stroški dela v dodani vrednosti (%)	60	96,50	76,6	45,6	62,0	61,6
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	10.981	114,90	2.074	22.020	13.584	7.979
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.771	166,30	5.247	126	555	421
Obračanje sredstev	1	87,00	1	1	1	1
Obračanje kapitala	2	82,80	5	2	2	3
Obrat zalog	3,10	83,80	2,60	7,60	1,80	3,20
Dnevi vezave zalog	116,40	118,50	142,30	48,20	206,50	113,40
Obrat terjatev	9,60	88,10	21,20	12,60	4,40	15,30
Dnevi vezave obveznosti	43	100,70	37	17	109	33
Dnevi vezave denarja	111	125,40	123	61	180	105
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.880	110,10	1.597	2.263	2.070	1.543
	kovinska industrija		vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
	vrednost 2020	Index 20/19	30.1.	30.2.	30.3.	30.9.

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)

Dejavnost SKD 30 – Proizvodnja drugih vozil in plovil **v letu 2020** beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 v letu 2020 nižji za 2,3 %. Najvišje prihodke je imela dejavnost 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil, in sicer v višini 50,1 mio €, najnižje pa dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), in sicer znašajo dobrih 20,8 mio €. Izvoz na ravni celotne dejavnosti se je povečal za 2,5 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je pozitiven (115,2). Dodana vrednost na zaposlenega na ravni celotne dejavnosti SKD 30 dosega 44.901 € in je za 10 % višja kot leto poprej. ROE in ROA sta pozitivna (+13,97 in +5,36), vendar izkazujeta padec, glede na leto poprej. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti znaša 60 % in je za 3,5 % nižji glede na leto 2019. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 9,1 %, ter znašajo 30.361 €.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil glede na ustvarjeno dodano vrednost.

mikro, male in srednje družbe

Največje po dodani vrednosti

- AFormX d.o.o.
- ALBATROSS FLY d.o.o.
- BLUMAR d.o.o.
- C-ASTRAL d.o.o.
- DEKA-MONT d.o.o.
- KOVIS d.o.o.
- LIV SYSTEMS d.o.o.
- MODRA POMOČ d.o.o.
- Multihulls d.o.o.
- NT ELECTRIC d.o.o.
- OTTO, d.o.o.
- PIPISTREL d.o.o.
- PIPISTREL VERTICAL SOLUTIONS d.o.o.
- Plovila NIB d.o.o.
- Proform3d, d.o.o.
- Quadrofoil d.o.o.
- S.A.R. NAVAL SYSTEM d.o.o.
- Seascape d.o.o.
- SIPABOARDS d.o.o.
- SVP AVIO d.o.o.
- SVP YACHTS d.o.o.
- TVT TIRNA VOZILA, d.o.o.
- VALY, d.o.o., Kranj
- VSR LAB d.o.o.

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti SKD 30 – Proizvodnje drugih vozil in plovil, je bil prihodek od prodaje na tujih trgih **leta 2020** za 2,5 % višji kot v letu 2019. Skupni prihodki od prodaje na tujih trgih so znašali 112,8 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer 47,3 mio €. Najmanj je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), kjer je prihodek znašal 14,4 mio €.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30 največji del predstavlja Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) z deležem 94,9%. Najnižji delež prodaje na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja drugih vozil - SKD 30.9, z 71-odstotnim deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja drugih vozil in plovil« (SKD 30)

država namena	Izvoz v mio €
ŠVICA	18,4
NEMČIJA	15,4
AVSTRIJA	11,4
HRVAŠKA	10,2
ZDRUŽENE DRŽAVE	7,7
FRANCIJA	6,8
ITALIJA	6,2
SRBIJA	5,0
NIZOZEMSKA	3,5
JAPONSKA	2,1
OSTALO	26,0
Skupaj izvoz dejavnosti 30	112,9

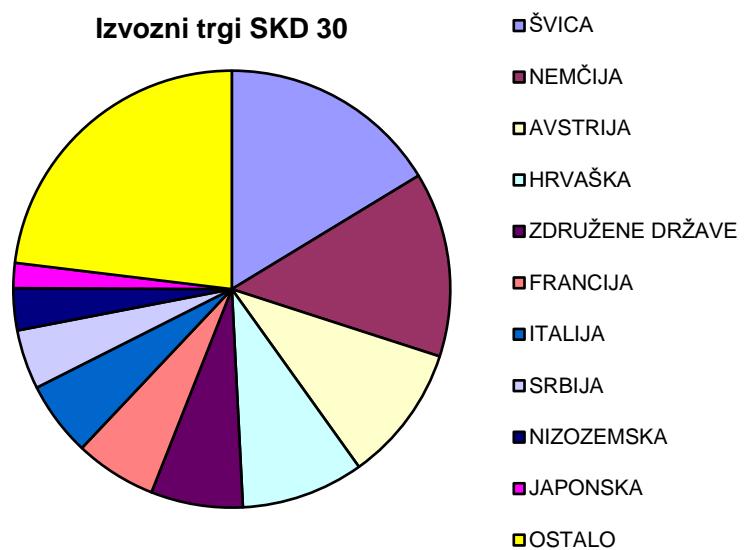

Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi v Švico (18,4 mio €), v Nemčijo (15,4 mio €) in v Avstrijo (11,4 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

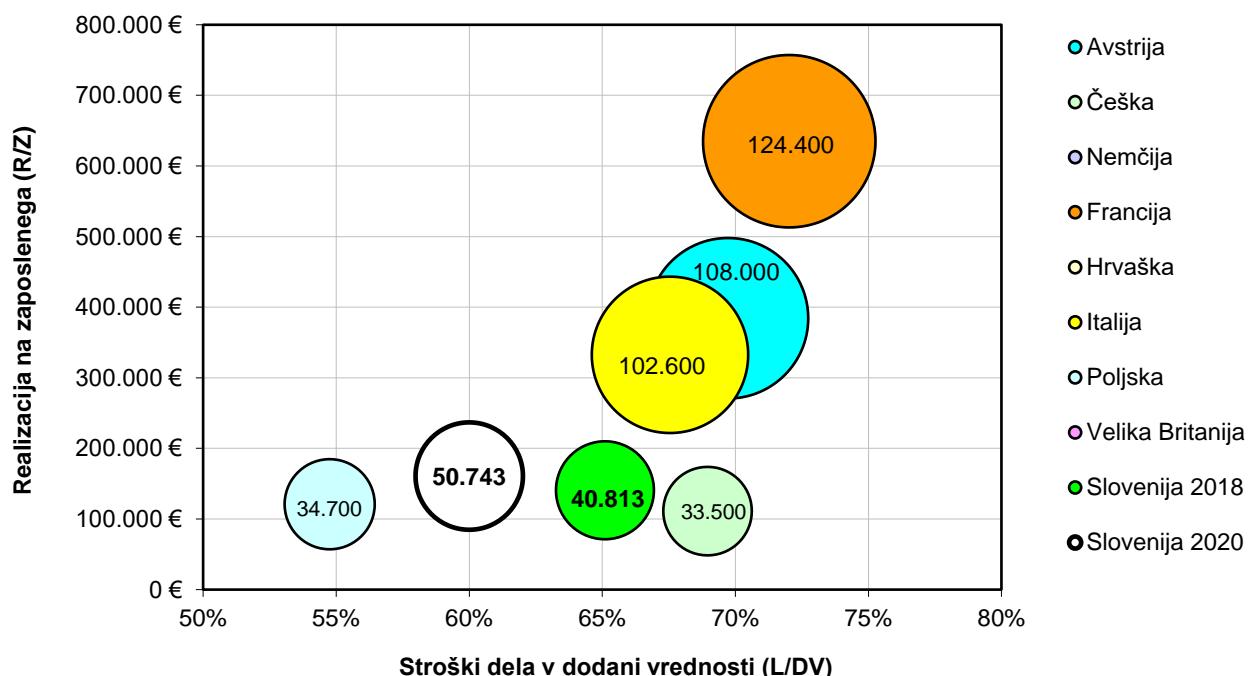
Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2018, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliki leta 2018 vključena "Slovenija (2020)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

(SKD 30)

Premer krogca = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu opazimo manjšo razpršenost v panogi. Največjo realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosega Francija, in sicer 635.090 €. Prav tako ima najvišjo dodano vrednost, in sicer ta znaša 124.400 €. Višina stroškov dela v dodani vrednosti pri večini držav sega v razponu med 50 % in 75 %. Izjema je Hrvaška, kjer so le-ti znašali 204,4%. Preostale večje proizvajalke imajo nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi z Francijo, vendar pa dokaj podobno visoko dodano vrednost na zaposlenega. Najnižje stroške dela v dodani vrednosti je imela Portugalska, in sicer so ti znašali 54,76%.

Slovenija v letu 2018 primerjalno z večjimi državami v tej panogi, dosega dokaj nizko realizacijo (140.698 €) in dodano vrednost na zaposlenega (40.813 €), kar je nekoliko višje, kot leta 2017.

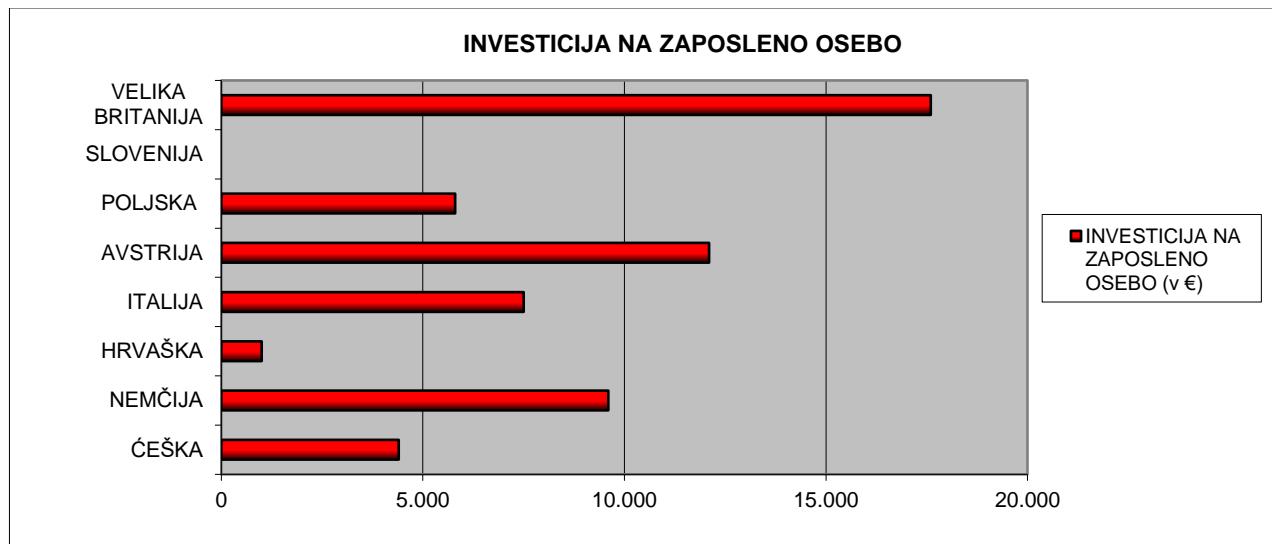
V letu 2020 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil glede na leto 2018 izboljšala svoj položaj, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, saj so se le-ti znižali za 5,1% ter dodane vrednost na zaposlenega, ki je višja za skoraj 10.000 €, medtem ko je realizacija na zaposlenega višja za približno 20.000 €.

5.4.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
ČEŠKA		4,1%	4.400
NEMČIJA		2,9%	9.600
HRVAŠKA		2,0%	1.000
ITALIJA		2,7%	7.500
AVSTRIJA		3,3%	12.100
POLJSKA		5,1%	5.800
SLOVENIJA		0,0%	0
VELIKA BRITANIJA		5,5%	17.600

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vлага v investicijo dejavnosti pri državah giblje med 2% in 5,5%. Največji delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, ima Velika Britanija (5,5 %), največ denarja na zaposlenega pa namenita Avstrija (12.100 €) in Velika Britanija (17.600 €). Podatki za Slovenijo niso bili na voljo.

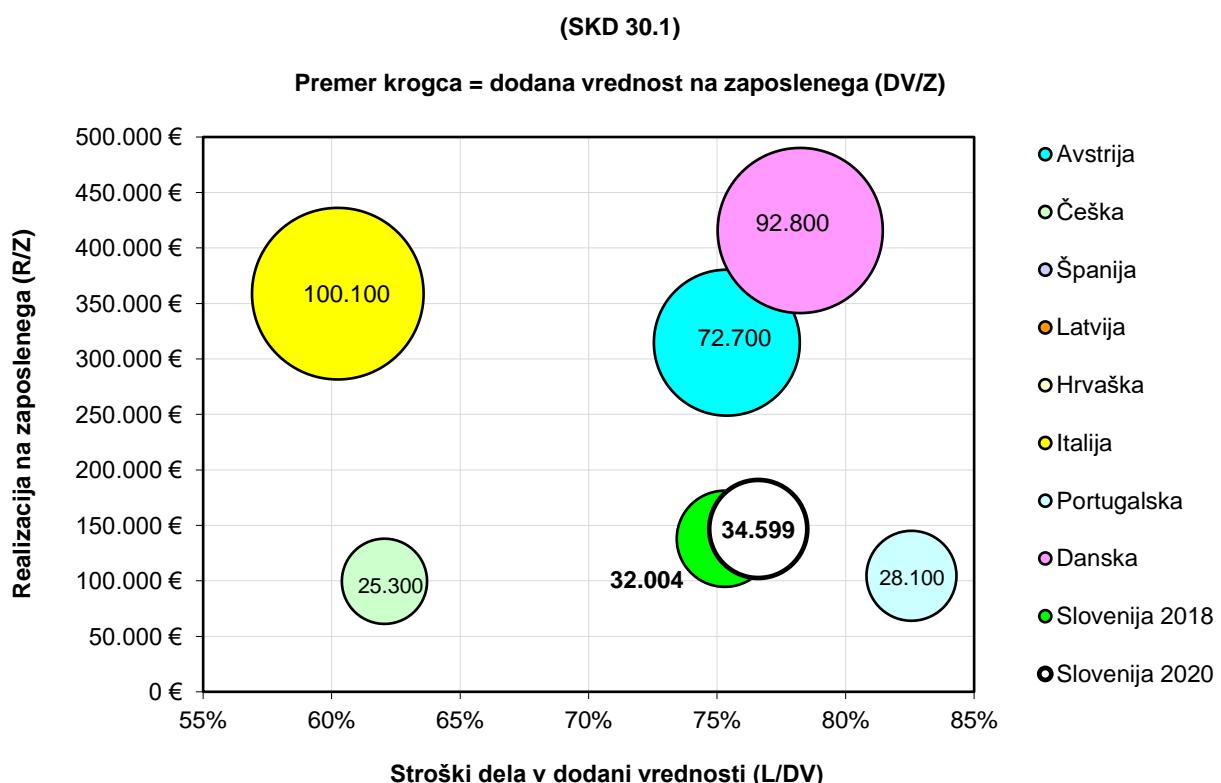

Graf 28: Investicije v panogi SKD 30

Za tri podrazrede dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega, imata v tej panogi najboljšo pozicijo Danska (92.800 €) in Italija (100.100 €). Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Danska (415.760 €), najnižje stroške dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je imela Italija, in sicer so ti znašali 60,24%.

Slovenija je v letu 2018 dosegla povprečne rezultate pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki je bila približno 2,5-krat manjša od večjih proizvajalk (32.004 €), rezultat realizacije na zaposlenega pa je znašal 137.931 €.

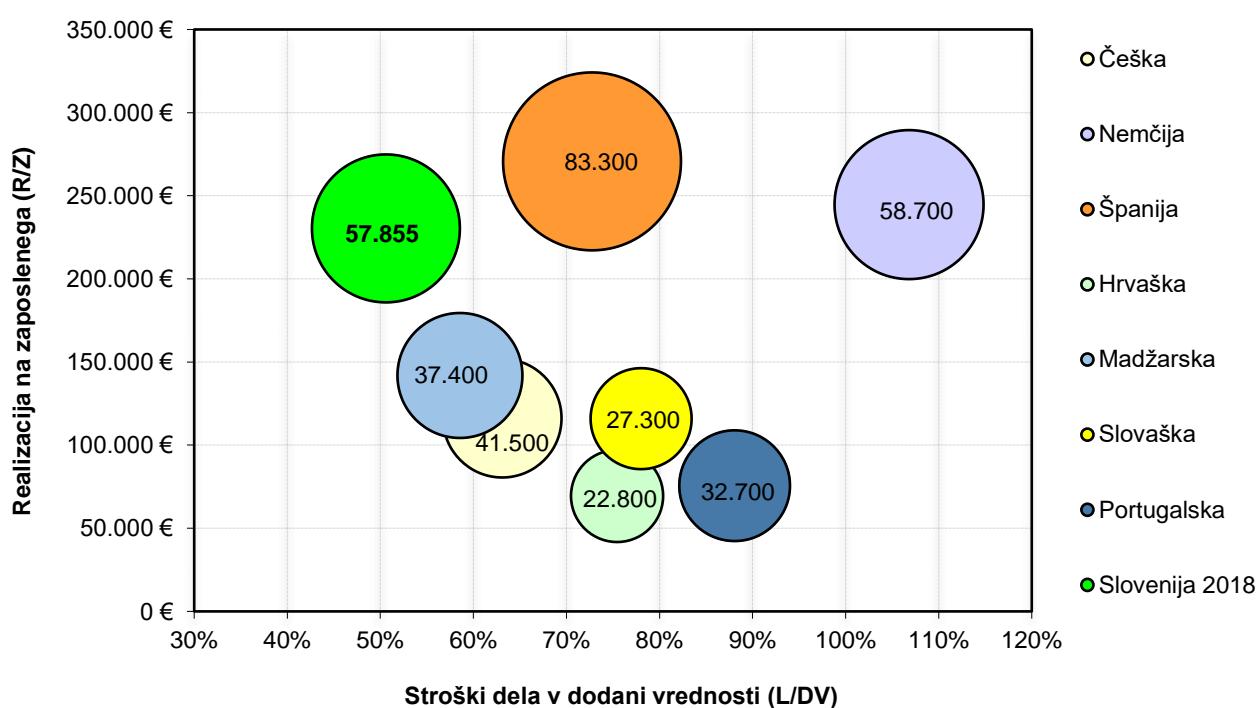
V **letu 2020** ima Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2018 pri dveh segmentih boljše rezultate. Edino stroški dela v dodani vrednosti so se povišali, in sicer za 1,3%. Dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za cca 2.600 €, realizacija na zaposlenega pa se je v letu 2020 v primerjavi z 2020, povečala za okoli 9.000 €.

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

(SKD 30.2)

Premer krogca = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

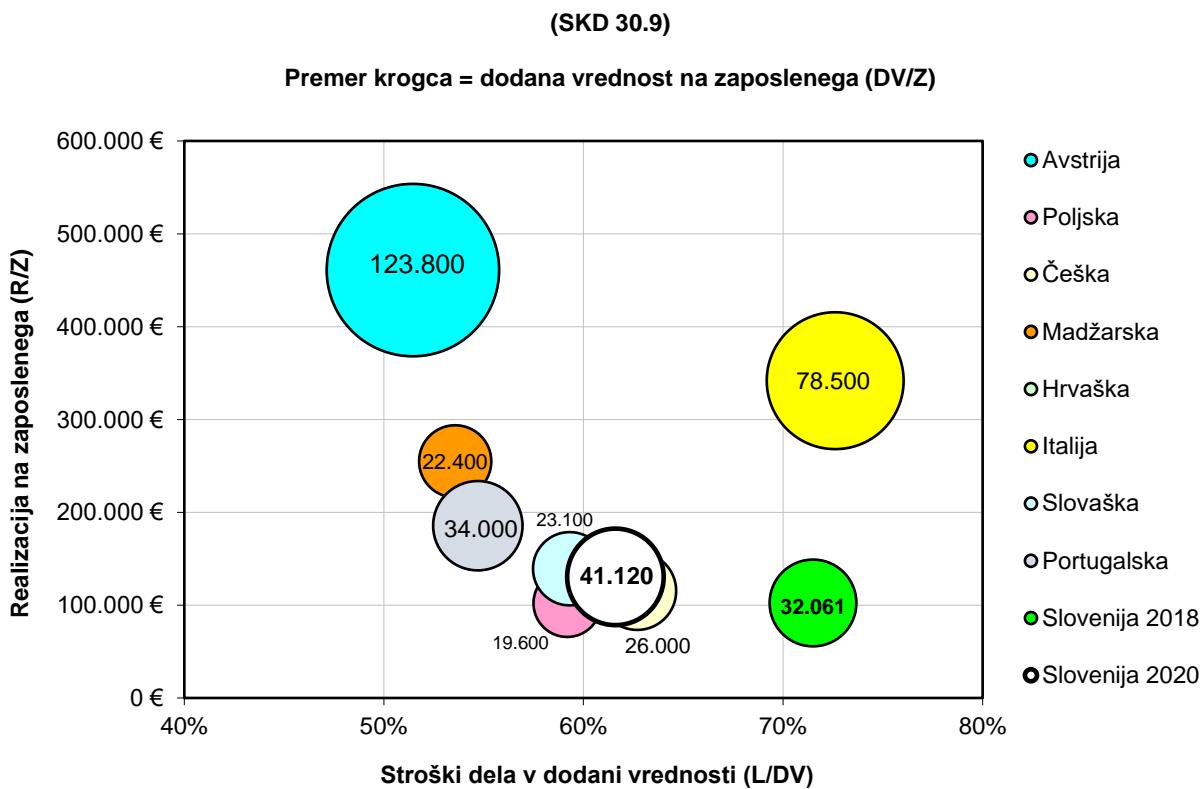
Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil malce zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nižjo dodano vrednostjo (57.855 €), malo manj pa z realizacijo na zaposlenega (230.355 €). Stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 50,6%, pa uvrščajo Slovenijo v letu 2018 v ospredje panoge. Graf izkazuje, da pri realizaciji na zaposlenega najbolj izstopa Španija, in sicer ta dosega 270.675 €, najvišjo dodano vrednost na zaposlenega pa ima prav tako Španija, in sicer ta znaša 83.300 €. Če povzamemo vse države skupaj, se stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti gibljejo nekje med 40 % in 110 %.

Pri dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) je bilo leto **2020** za Slovenijo odlično leto v primerjavi z 2018, kar zadeva vse obravnavane segmente.

Na sliki pa žal ni projekcije belega odebelenjenega krogca za leto 2020. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, ga za leto 2020 žal ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da najboljše rezultate dosegata Avstrija (123.800€ DV/Z) in Italija (78.500€ DV/Z, preostale države pa so razporejene pretežno na dnu grafa in imajo slabše vrednosti, vključno z dodano vrednostjo na zaposlenega ter s stroški dela v dodani vrednosti).

Slovenija je imela **v letu 2018** slabe rezultate, vendar vseeno nekoliko boljše v primerjavi z nekaterimi manjšimi proizvajalkami.

V letu 2020 panoga zaseda veliko boljši položaj v primerjavi z 2018. Najbolj je to opazno pri nižjih stroških dela v dodani vrednosti. Le-ti so se znižali za 9,9 % v primerjavi z letom 2018. Tudi dodana vrednost (41.120 €) se je zvišala za dobrih 9.000 €, realizacija na zaposlenega pa za okoli 28.000 € glede na 2018.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1 – Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez** 33.130, 33.140 in 33.190 – tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 in 33.190, odvezete**)
- 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavljivijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oziroma panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje poddejavnosti:

- 33.1 Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
- 33.11 Popravila kovinskih izdelkov
- 33.12 Popravila strojev in naprav
- 33.13 Popravila elektronskih in optičnih naprav**
- 33.14 Popravila električnih naprav**
- 33.15 Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
- 33.16 Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
- 33.17 Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
- 33.19 Popravila drugih naprav**
- 33.2 Montaža industrijskih strojev in naprav
- 33.20 Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2020:

	popravila in montaža strojev vrednost 2020	Index 20/19	33.1.	33.2.
			vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	714	104,70	322	392
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	8.210	95,50	3.787	4.424
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	748.514.416	94,60	303.875.273	444.639.144
Kosmati donos od poslovanja	744.293.192	94,30	302.246.673	442.046.519
Čisti prihodki od prodaje	703.880.923	90,50	269.589.943	434.290.980
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	290.726.178	85,60	202.773.043	87.953.135
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	413.154.745	94,30	66.816.899	346.337.845
Odhodki	720.805.801	94,70	295.717.166	425.088.635
Stroški blaga, materiala in storitev	390.161.545	89,70	134.568.944	255.592.601
Stroški dela	285.051.846	99,30	142.638.941	142.412.905
Amortizacija	26.758.111	108,20	10.411.660	16.346.451
POSLOVNI IZID	28.777.346	88,70	9.015.108	19.762.238
FINANČNI IZID	-2.415.006	108,50	-1.008.667	-1.406.338
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	27.708.615	91,50	8.158.106	19.550.509
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	61.777.345	102,30	22.331.726	39.445.619
Davek iz dobička	6.289.235	101,00	1.770.379	4.518.857
Čisti dobiček	29.696.978	96,60	8.004.862	21.692.116
Čista izguba	8.026.494	135,80	1.595.147	6.431.347
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	21.670.484	87,30	6.409.715	15.260.769
Enostavni denarni tok	54.670.483	103,50	19.726.334	34.944.149
Dodana vrednost (DV)	346.829.191	99,90	164.970.668	181.858.523
SREDSTVA	502.713.206	103,90	237.639.989	265.073.216
Zaloge	60.637.343	102,90	37.290.648	23.346.694
Kapital	214.067.675	112,90	102.547.990	111.519.685
Stopnja samofinanciranja (%)	43	108,70	43	42

Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	84,60	1,00	1,30
Koefficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	8,30	107,80	7,40	8,90
Donosnost kapitala - ROE (%)	10,82	80,50	6,38	15,29
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,35	79,50	2,69	5,87
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	85.732	94,80	71.195	98.175
Delež prodaje na tujih trgih (%)	59	104,30	25	80
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	34.719	104,00	37.669	32.194
Plače na zaposlenega (EUR)	23.944	100,20	24.465	23.498
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	42.243	104,60	43.567	41.111
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	82	99,50	86,5	78,3
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.617	101,20	2.114	4.904
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	978	142,20	421	1.454
Obračanje sredstev	1	82,50	1	2
Obračanje kapitala	4	83,30	3	4
Obrat zalog	6,50	91,50	3,80	10,60
Dnevi vezave zalog	55,70	108,60	96,20	34,40
Obrat terjatev	11,40	91,20	8,90	13,80
Dnevi vezave obveznosti	38	108,00	36	38
Dnevi vezave denarja	50	109,60	101	22
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.995	100,20	2.039	1.958
popravila in montaža strojev		vrednost 2019	vrednost 2019	
		Index 20/19	33.1.	33.2.

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)

Dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav **v letu 2020** beleži večinoma negativne indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 nižji za 5,4 % glede na leto 2019. Obe poddejavnosti sta v letu 2019 beležili negativne rezultate na prihodkovni strani, in sicer je dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) v letu 2019 beležila 6% padec prihodkov (303,9 mio €), dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) pa 5% padec prihodka (444,6 mio €).

Izvoz se je na ravni celotne dejavnosti zmanjšal za 5,7 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa za 8,5 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 42.243 € in je za 4,6 % višja kot leto poprej. ROE z vrednostjo 10,82 in ROA z vrednostjo 4,35 sta se nižja kot leto poprej, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosegajo 82 % in ostajajo skoraj enaki, kot leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 4,0 % in znašajo 34.719 €.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki so urejene po velikostnih razredih družb.

mikro družbe
največje po dodani vrednosti
D LOGIS d.o.o.
DSD KONSTRUKCIJE d.o.o.
ELBRA ELEKTRO d.o.o.
LESJAK HS d.o.o.
MARKS IBC, d.o.o.
MONTAJ d.o.o.
MONTER-STROJARSKE MONTAŽE d.d.-podružnica v Sloveniji
MV INŽENIRING d.o.o.
NOMINO d.o.o.
RE ECON d.o.o.

male družbe
največje po dodani vrednosti
BISMONT d.o.o.
DORSEN IMS d.o.o.
ELTEK d.o.o.
EMG d.o.o.
EPC MONT d.o.o.
GP MONT d.o.o.
HaM Montaža d.o.o.
Logo-Tech d. o. o.
MONTPRO d.o.o.
WEBER-MANSMONT, d.o.o.
srednje in velike družbe
največje po dodani vrednosti
A.M Montaža d.o.o.
ADRIA TEHNIKA, d.o.o.
ALIUS, d.o.o.
DANFOSS TRATA, d.o.o.
HTZ Velenje, I.P., d.o.o.
ISM VUZEM d.o.o.
KOLEKTOR ORODJARNA d.o.o.
MOS Servis d.o.o.
MTD BIO d.o.o.
SŽ - VIT, d.o.o.
TALUM SERVIS IN INŽENIRING d.o.o.

5.5.3. Izvoz

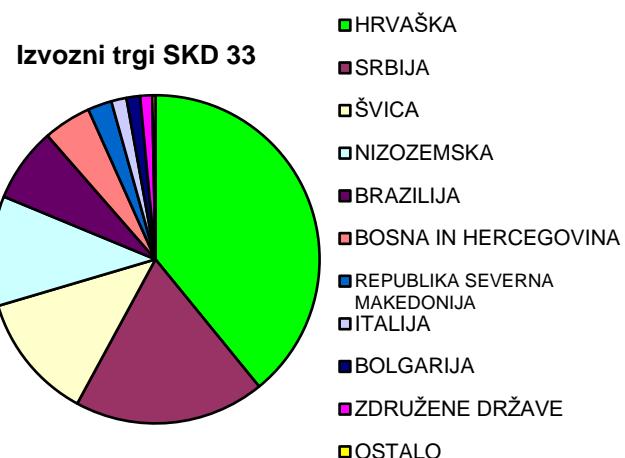
Celotna dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav je **v letu 2020** ustvarila približno 413,2 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih, kar je za 5,7 % manj kot v 2019. Dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ustvari 80 % izvoza v celotni dejavnosti SKD 33, medtem ko panoga Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) z izvozom ustvari le okoli 20 % prihodkov celotnega izvoza SDK 33.

V panogi Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 346,3 mio €, medtem ko je pri dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 66,8 mio €. Delež prodaje na tujih trgih je na ravni celotne dejavnosti v letu 2020 višji za dobre 4,3 % in je dosegal 59%. Delež prodaje na tujih trgih v dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) znaša 80% in se je znižal za 0,3 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

država namena	Izvoz v mio €
HRVAŠKA	161,6
SRBIJA	77,6
ŠVICA	51,7
NIZOZEMSKA	44,7
BRAZILIJA	30,3
BOSNA IN HERCEGOVINA	19,5
SEVERNA MAKEDONIJA	9,8
ITALIJA	6,2
BOLGARIJA	5,6
ZDRUŽENE DRŽAVE	4,9
OSTALO	1,3
Skupaj izvoz dejavnosti 33	413,2

Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah

Pregled izvoza panoge po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi na Hrvaško (161,6 mio €), v Srbijo (77,6 mio €), Švico (51,7 mio €) ter Nizozemsko (44,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

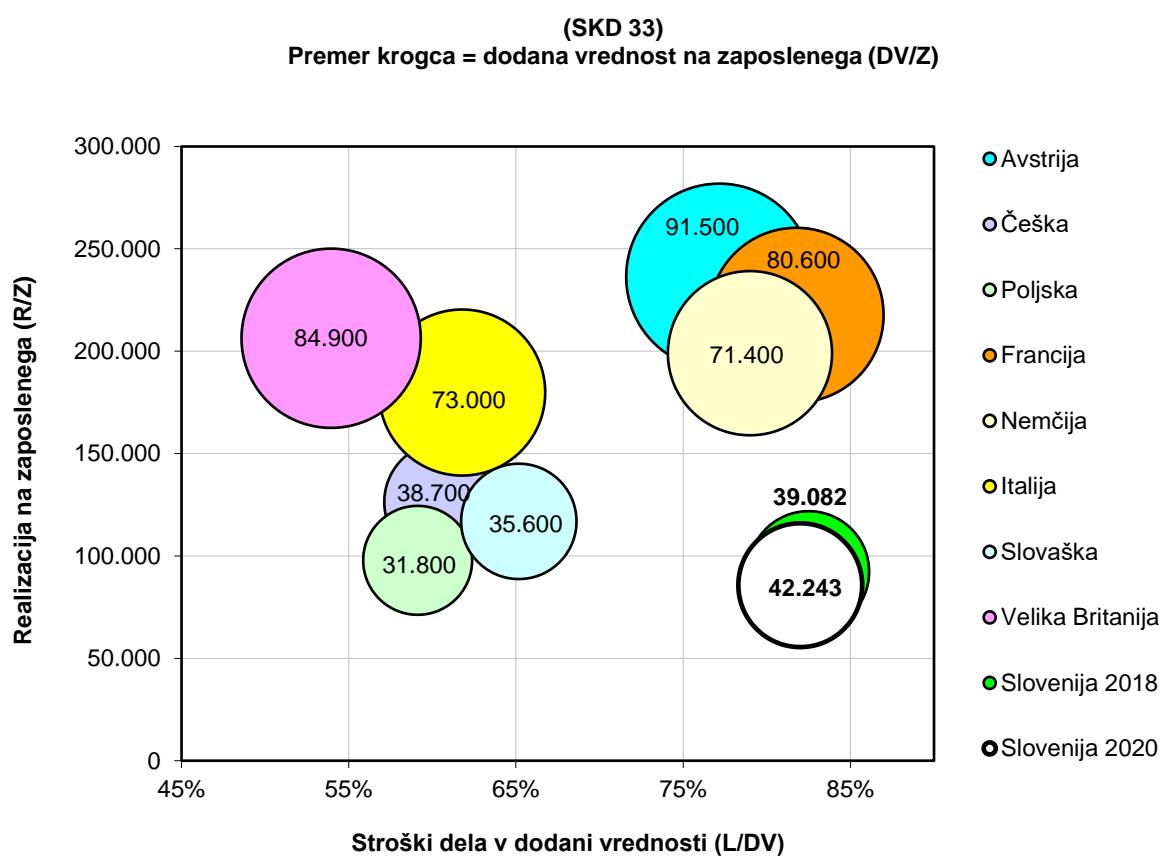
* Opomba: Seštevki se lahko ponekod ne ujemajo zaradi zaščite podatkov. V skladu z evropsko statistično zakonodajo (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 638/2004, Uredba Sveta (ES) št. 1172/95) se v statistiki zunanje trgovine uporablja t. i. pasivna zaščita podatkov.

5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava panoge SKD 33 – Popravila in montaže strojev in naprav v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2018, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2018 vključena "Slovenija (2020)".

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri dejavnosti "SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav" je na sliki ponovno opaziti razpršenost proizvajalk. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Velika Britanija (53,95 %), najvišje pa Francija (81,76 %). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobni. Izstopa Avstrija, ki ustvari 91.500 € dodane vrednosti na zaposlenega in 236.386 € realizacije na zaposlenega.

Slovenija je v letu 2018 v podobni situaciji kot mnogokrat do sedaj, saj so si doseženi rezultati podobni skoraj vsako opazovano leto. Stroški dela so nekako bolj v ozadju ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

V letu 2020 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2018 malce boljše rezultate. Številke nekoliko odstopajo pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki se je povečala za dobrih 3.000 €, realizacijo na zaposlenega pa je nekoliko nižja, in sicer za cca 7.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 0,5 %

5.5.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2018)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA Zaposleno osebo (v €)
	NEMČIJA	1,8%	3.300
	FRANCIJA	3,5%	6.500
	HRVAŠKA	2,1%	1.200
	ITALIJA	2,8%	3.300
	AVSTRIJA	1,6%	3.300
	POLJSKA	3,4%	2.400
	SLOVENIJA	4,6%	3.800
	VELIKA BRITANIJA	2,0%	3.800

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

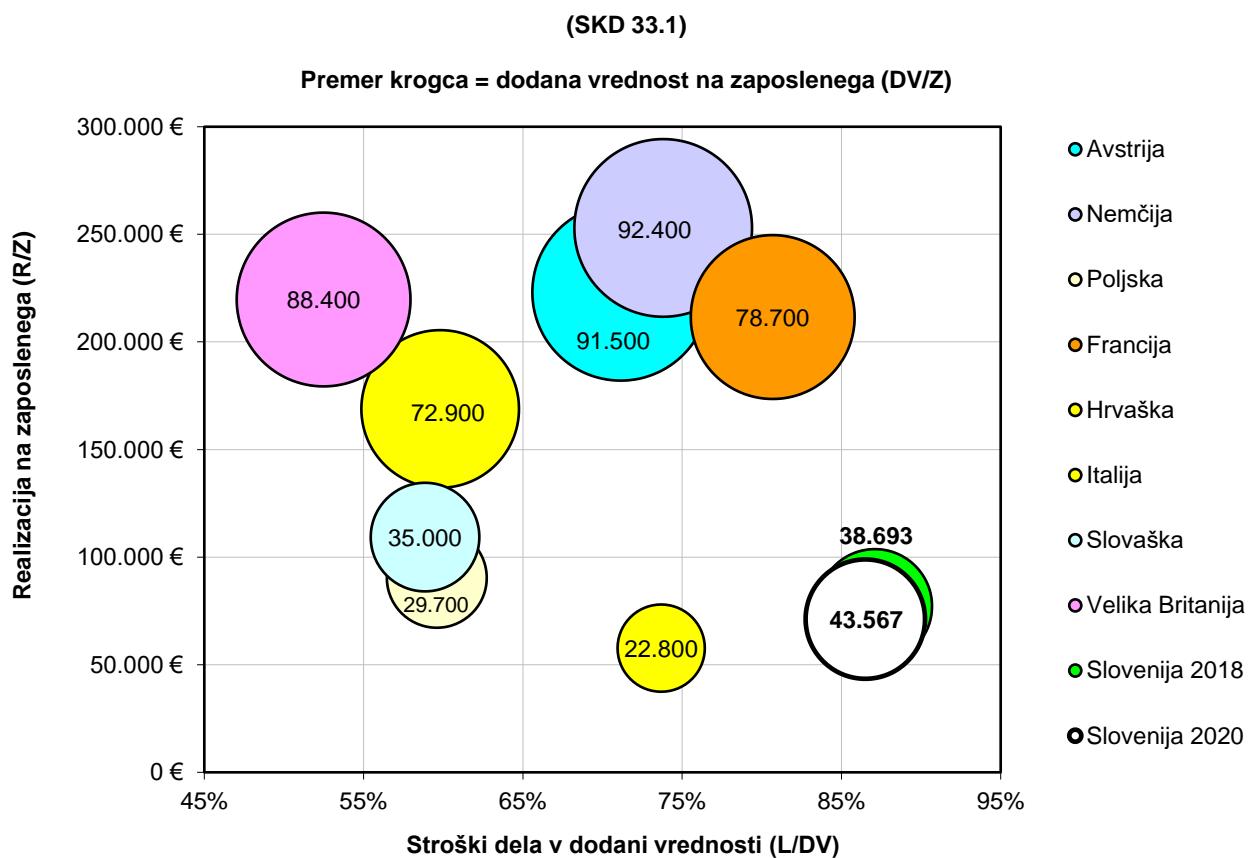
Pri dejavnosti SKD 33 (Popravilo in montaža strojev in naprat) lahko vidimo, da je delež sredstev, namenjenih razvoju in raziskavam, pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,6 % (Avstrija) in 4,6 % (Slovenija). Tudi tukaj vidimo določeno razpršenost vloženih sredstev na zaposlenega. V večjih evropskih državah največ za to namenijo v Franciji (6.500 €) in Veliki Britaniji. Slovenija ima pri tej dejavnosti investiran delež prihodka, ki je namenjen v investicijo dejavnosti 4,6 %, investicija na zaposleno osebo pa znaša 3.800 €.

Graf 33: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

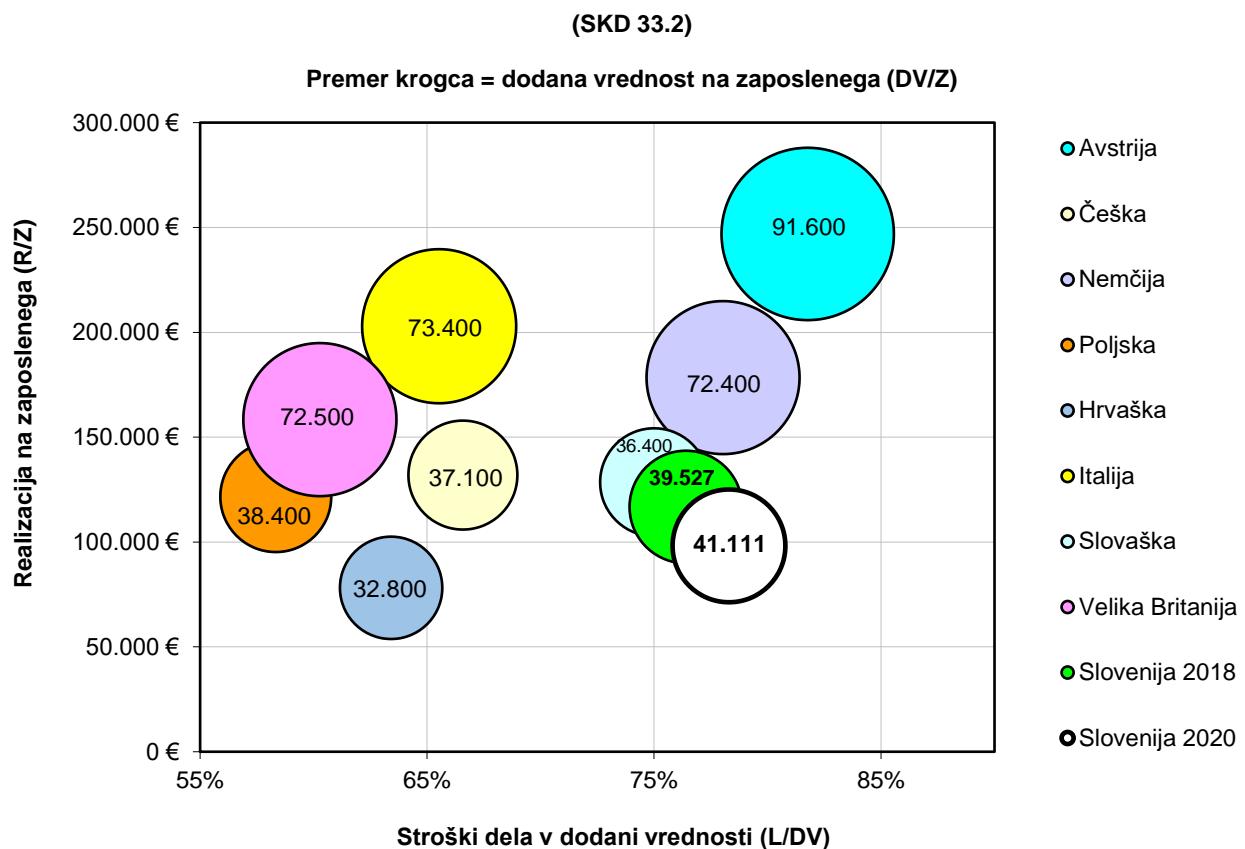
Tukaj lahko vidimo enako sliko kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Najnižje stroške dela (52,49%) med večjimi proizvajalkami ima Velika Britanija, največjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (92.400 €) zasledimo pri Nemčiji, najvišjo realizacijo na zaposlenega pa imata Nemčija (252.978 €) ter Avstrija (223.111 €). Z dobrimi rezultati so blizu še Italija, Francija in Velika Britanija.

Slovenija je v letu 2018 imela 87,1% stroškov dela v dodani vrednosti, 77.161 € realizacije na zaposlenega ter 38.693 € dodane vrednosti na zaposlenega, kar jo uvršča bolj na dno grafa.

Dodata vrednost na zaposlenega je **v letu 2020** višja za dobrih 4.800 €, realizacija na zaposlenega pa je nižja za cca 6.000 €, v primerjavi z vrednostjo izpred dveh let. Stroški dela v dodani vrednosti so v letu 2020 nižji za 0,6% odstotka in znašajo 86,5%.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2018

Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Zanimiva slika se nam kaže pri panogi "SKD 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav". Pri "storitvah" Slovenija v letu 2018 kaže podobno sliko kot velikokrat doslej, saj sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega še vedno za 1,5 do 2-krat manjša kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike države). Le stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji nekoliko nižji in znašajo 76,4 %. Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu med 55% in 85% (najvišje imata Avstrija in Nemčija).

Najvišjo realizacijo na zaposlenega (246.901 €), kot tudi najvišjo dodano vrednost (91.600 €) ustvari Avstrija. Po ustvarjeni dodani vrednosti so najblíže Italija (73.400 €), Velika Britanija (72.500 €) ter Nemčija (72.400 €). Ostale proizvajalke pa sledijo poprej omenjenim državam.

V letu 2020 je bila dodana vrednost na zaposlenega za cca 1.600 € višja, kot dve leti poprej, stroški dela v dodani vrednosti pa so za 1,9% višji kot leta 2018. Realizacija na zaposlenega je za slabih 17.000 € nižja v primerjavi z letom 2018.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	8
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	12
Graf 3: Struktura zaposlenih	12
Graf 4: Struktura dodane vrednosti	13
Graf 5: Struktura prihodka	13
Graf 6: Struktura izvoza	14
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2020	14
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)	16
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)	19
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	20
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	22
Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	31
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25	32
Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	33
Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	34
Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	35
Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	40
Graf 18: Investicije v panogi SKD 28	41
Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	42
Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	43
Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	44
Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	48
Graf 23: Investicije v panogi SKD 29	49
Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	50
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	51
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	52
Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	56
Graf 28: Investicije v panogi SKD 30	57
Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	57
Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	58
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	59
Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	63
Graf 33: Investicije v panogi SKD 33	64
Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	65
Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	66

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora	9
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2020	11
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	15
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	17
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	18
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe	20
Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala	22
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2020	23
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice	24
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	24
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)	28
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah	30
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25	32
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)	37
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah	39
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28	41
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)	46
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah	47
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29	49
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)	54
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah	55
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30	56
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)	61
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah	62
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33	64

8. VIRI

- Kazalniki poslovanja Analitika GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki GZS-Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki Eurostat
- Podatki: SURS, AJPES
- Spletne strani